

Η Νεοταία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 26 (77)
30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940, Ε'

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧ. ΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζοζα
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

1
8

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Ναυτικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό της Α.Ε. του 'Αρχηγού
της Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, οστις
και εκπροσωπεί ταύτην, αναπληρούμενος υπό
του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδός Λεωχάρους 19 (Β' δροφος)
'Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
'Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδός Λεωχάρους 19

'Αρ. Τεύχ. 26 - 30 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διά πάσαν πληρωμήν πρέπει να λαμβάνητε απόδειξιν φέρουσαν την υπογραφήν του Γεν. Γραμ-
ματέως της Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου έ. ά. και την σφραγίδα της Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μαθητών μελών
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικόν) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αλφ. 'Αγγλίας 1
'Αμερικής Δολ. 6
Αιγύπτου Αλφ. 1

Διά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και 'Ιδιω-
τικού Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) και
Σχολικά 'Εφορία. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
η ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Από τās βραβευθείσας σχολικάς εκδόσεις υπό τών Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΣΧΟΛΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΒΑΛΛΑΣ
ΤΑΞΙΣ Ε' ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ

Η 'Αποταμίευσις και η Οικονομία έν τῷ πλαι-
σίῳ τοῦ 'Εθνικοῦ Κράτους

Σύνθεσις έν τῷ Σχολείῳ

Δέν ὑπάρχει λόγος νά ἀνατρέξωμεν εἰς παρωχημέ-
νας ἐποχάς ἢ εἰς τὰ οἰκονομικά συστήματα ἄλλων
κρατῶν, ἵνα ἐννοήσωμεν τήν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύ-
σεως έν τῷ πλαισίῳ τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας καί
τοῦ κράτους.

Αἱ σοφαί ὑποθῆκαι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως
μᾶς παρέχουν, διά τῆς προσεκτικῆς μελέτης των, τās
στερεάς βάσεις δι' ὅλα τὰ ζητήματα!...

Δέν ἔχει παρέλθει ἀκόμη μὴν, ἀφ' οὔτου ὁ ἐπιτε-
λῆς τοῦ 12 διελάλει εἰς σύμπαντα τὸν 'Ελληνικὸν κό-
σμον τήν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύσεως, τῆς οἰκονο-
μίας... 'Αποταμιεύσεως, ἥτις θά ἐπιτευχθῇ ἐπὶ τῇ βί-
σει ὕγιων ἀρχῶν! 'Θέλω ὁ κάθε ἐργάτης, ὁ κάθε
γεωργός, νά ἐντείνῃ τās δυνάμεις του διά τήν εὐημε-
ρίαν τοῦ 'Εθνους, διά τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν πό-
ρων του. 'Θέλω νά ξεριζώσῃτε ἀπὸ τοὺς κήπους σας
τὰ πλουμιστὰ λουλούδια, καί ὁ καθένας σας νά φυ-
τέψῃ κάτι τὸ χρήσιμον, νά βγάλῃ ἔστω καί ἓνα κιλὸ
πατάτες. 'Θέλω σὲ ὅλες τῖς πράξεις σας νά κυριαρχῇ
ἡ οἰκονομία. Καί λέγοντας οἰκονομία, δέν ἐννοῶ τὸν
περιορισμὸν τῶν βασικῶν διὰ τὴν ὑγείαν σας στοι-
χείων. 'Εννοῶ τὴν κατάπausιν, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν
περιττῶν ἐξόδων, τὴν καλοκυροσύνη, τὸ φύλαγμα καί
αὐτῶν τῶν ψυχίων τῆς τραπέζης σας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα
καί μόνον ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς χάνει κατ' ἔτος 45.000.
000 δραχμῶν!

Εἶναι ἀδύνατον νά ὑπάρχῃ ἄνθρωπος ἄλλος, ἄλ-
λος ἀρχηγὸς κράτους, ὅστις νά ἔχῃ θέσει ὑγιεινέρας
βάσεις, διά τὴν οἰκονομίαν καί τὴν ἀποταμιεύsin τοῦ
λαοῦ! Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου κατενόησε καί
ἐφήρμοσε δύο κυρίως πράγματα. Τὸ ἀναγκαῖον τῆς
ἀτομικῆς καί δι' αὐτῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως, καί
τὸν τρόπον τῆς δημιουργίας τῶν κρατικῶν κεφαλαίων
καί τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν κομματικῶν διαταραχῶν τὸ
πνεῦμα τῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως εἶχε τελείως
ἐκλείψει. Τὰ ὑπὸ βαρείας φορολογίας συλλεγόμενα
χρήματα τοῦ τιμίου ἱδρώτος τοῦ λαοῦ, δισπαθίζοντο

κατὰ τὸν πλέον αἰσχρὸν τρόπον. Τὸ ὑστέρημα τοῦ
λαοῦ, ἀντὶ νά χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελῶς, ἀντὶ μέρος
αὐτοῦ νά φυλάσσεται διὰ πιθανῶς δυσκολωτέρους και-
ρῶν, εἰσῄρρεεν ἀφθόνως εἰς τὰ θυλάκια τῶν κομμα-
ταρχῶν. Καί, ὡς τῆς δυστυχίας, ἐν δεδομένη στιγμῇ,
ὅτε μᾶς ἐχρειάσθησαν ἀεροπλάνα, κατεφύγαμεν εἰς
τὴν βοήθειαν ἄλλων βαλκανικῶν κρατῶν...

Τώρα, πόσον διάφορος εἶναι ἡ κατάστασις! Τὸ
κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τῆς περισυλλογῆς,
διὰ τῆς φράξεως τῶν ὁπῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήρχετο
ὁ χρυσὸς μας, διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου ἀπο-
ταμιευτικοῦ πνεύματος παρὰ τῷ λαῷ, διὰ τῆς πολι-
τικῆς τῆς αὐταρκείας, διὰ τῆς ἐντάξεως τῆς ἐργασίας
κατ' ὁρθὴν ἐν θαύμα!

'Ανευ οὐδεμιᾶς φορολογικῆς ἐπὶ πλέον ἐπιβαρύν-
σεως, διὰ τῆς συστηματικῆς του μεθόδου, ἀνεξωπύ-
ρησε τὰ οἰκονομικά μας, ἐγέμισε τὰ κενὰ ταμεῖα
τοῦ κράτους, καί τοιοῦτοτρόπως ἐδημιούργησε τὰ
στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα τοῦ ἐπέτρεψαν νά ἐνισχύσῃ τὸν
ἀνύπαρκτον σχεδὸν στρατὸν μας, καί νά κρατήσῃ τὴν
'Ελλάδα μας «Φοβεράν εἰς τοὺς ἐχθρούς
τῆς καί Σεβαστὴν εἰς τοὺς φίλους τῆς».

'Εδωσε τεραστίαν ἀνάπτυξιν εἰς τὰ Ταχυδρομικά
Ταμιευτήρια, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς εἰσροῆς ὁλονέν περισ-
σοτέρων χρημάτων καί τῆς καταλλήλου διαθεσεῶς
των ἀπέβησαν εἰς τὸν πλέον ἀπαραιτήτων ὀργανι-
σμῶν, διὰ τὴν ὅσον οἶόν τε εὐνοϊκὴν διαβίωsin τοῦ
λαοῦ!

Τοιοῦτοτρόπως, ἡ ἀποταμίευσις καί ἡ οἰκονομία
τοῦ κράτους μας, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ
λαοῦ, ἔφεραν τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα.

'Ασφάλειαν τοῦ οἴκου μας, οἰκονομικὴν εὐεξίαν,
καλλιτέρας ὁδούς διαβιώσεως, κοινωνικὰς ἀσφαλί-
σεις, εὐρυθμίαν κοινωνικὴν, ἀνάπτυξιν τεραστίας δρα-
στηριότητος, νέον σφρίγος καί νέαν πρωτοφανῆ ἔντα-
sin ἐργασίας, ἐντατικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πλουτο-
παραγωγικῶν πηγῶν τῆς Πατρίδος μας, καί τόσα
ἄλλα...

'Εξ ὧν αὐτῶν ἀνεπήδησεν ἡ πίστις ἐπὶ τὸ μέλλον
τῆς 'Ελλάδος, ἡ ἀναζωπύρησις τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήμα-
τος, καί ἡ δημιουργία τῶν στερεῶν βάσεων ἐπὶ τῶν
ὁποίων στηρίζεται τὸ ὅλον ἐν ὑφύμνον οἰκοδόμημα
τοῦ «Τρίτου 'Ελληνικοῦ πολιτισμοῦ».

(Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον Καβάλλας)

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΟΙ ΔΑΦΝΗΦΟΡΟΙ

"Ας εἶναι εὐλογημένα τὰ παιδιὰ τῆς 'Ελλάδος. Μᾶς
ἔδωσαν πάλι μετὰ τὴν δροσίαν τῶν τραγουδιῶν των, μετὰ τὴν
φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των, μετὰ τῖς φωτιὰς ποὺ ἔκαιγαν
στὰ μάτια των, νά ζήσουμε δυνατὰ καί βαθεῖα ὅλοι μας,
κι' ἐκεῖνοι ποὺ κατ' ὀρθὴν τοὺς ξεπεσμένους τελευ-
ταίους καιροὺς νά κρατηθοῦν στερεὰ πάνω στὸν ἀπαρα-
σάλευτο βράχο τῆς ἐθνικῆς πίστεως, ἀκόμα κι' οἱ ἄλλοι
ποὺ εἶχαν κλονισθῇ καί λυγίσῃ ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν τῆς ἐπο-
χῆς, τὴν λυτρωτικὴν χαρὰ ποὺ ἀναδίνειται ἀπὸ τὴν ἀνά-
μνηsin τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς ἡμέρας.

"Ας εἶναι εὐλογημένη αὕτη ἡ νεότης. Μᾶς ἀνεθά-
πτισε τὴν κολυμβήθραν τῆς χαρᾶς τῆς. Μᾶς ἔκαμε ν'
ἀντικρύσουμε τὴν Πατρίδα αὐτὴν, τὴν φορτωμένην ἀπὸ
ἱστορίαν καί δόξαν καί φῶς αἰείζων, βαθεῖα ἀπλωμένην
πρὸς τὸ μέλλον. Νά τὴν μαντεύσωμε καί νά τὴν ζήσωμε
στὴν προέκτασι τῆς ἰδικῆς των ζωῆς ποὺ μόλις ἀνατέλ-
λει, λαμπρότερη, ὠραιότερη, δυνατώτερη.

Πρῶτα-πρῶτα ἀξίζουσ ὅλοι οἱ ἔπαινοι εἰς τὴν Κεν-
τρικὴν Διοίκησιν τῆς 'Οργανώσεως. 'Ιδικὴ τῆς ἦτο ἡ
θαυμαστὴ ἔμπνευσις, ποὺ προσθέτει ἓνα νέο ἑορταστικὸ
στοιχεῖο, σ' ὅλη τὴν καθιερωμένη σειρά τῶν ἐπισήμων
τελετῶν. Λέμε γιὰ τὸ εὐλαβὲς προσκίνημα στὴν 'Αγία
Λαύρα καί τὴν μεταφορὰ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τὸ μνημεῖο τοῦ
ἀνώνυμου πολεμιστοῦ τῆς πλατείας τῶν παλαιῶν ἀνα-
κτόρων ἐνὸς κλάδου δάφνης. Κατὰ τὴν σύλληψιν καί
τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι ἀληθινὰ ἀνταξία τῶν κλασσικῶν ἑλ-
ληνικῶν χρόνων. Εἶναι σεμνὴ καί λιτὴ ἡ ἰδέα αὕτη καί
μαζὶ τόσοσ θεαματικὴ καί ὠραία ὥστε ν' ἀξίζῃ νά ἐμ-
νεύσῃ τοὺς ποιητὰς καί τοὺς ζωγράφους καί τοὺς γλύ-
πτας. 'Εξω ἀπὸ τὸ θέαμα, ὅμως εἶναι γεμάτη καί ἀπὸ
νόημα βαθύ. Εἶναι εὐλαβὲς κοινωνία τῶν ἡρώων τοῦ 'Ε-
θνους. 'Εκεῖνον ποὺ ἔρροβόλησαν ἀπὸ τὰ καταφύγια
τῆς πίστεως κι' ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν ἀπάτητων βουνῶν
μας, γιὰ ν' ἀναστήσουν τὴν 'Ελλάδα, καί τῶν ἄλλων,
ποὺ ἀκολούθησαν τὸν ἴδιον δρόμον, τὸν δρόμον τοῦ ἀγῶ-
νος καί τῆς θυσίας, τὴν ἐπλάτυναν καί τὴν ἐμεγάλωσαν.
Εἶναι ὁ συμβολισμὸς τῆς ἐνότητος τῶν ἀγῶνων καί τῶν
θυσιῶν τοῦ 'Εθνους. Τῆς ἐνότητος τοῦ πνεύματος τῶν γε-
νῶν τῶν παλαιῶν καί τῶν νέων καί μὴ ὀφειλομένη ὁμολο-
γία καί ἀναγνώρισις ἀπὸ μέρους τῆς σημερινῆς γενεᾶς
καί τῶν ἐρχομένων ὅτι οἱ νεώτεροι ἀγῶνες τοῦ 'Εθνους
ἔχουν τὴν ἰδίαν ἱερότητα μετὰ τοὺς παλαιότερους καί οἱ
νεώτεροί του ἥρωες στέκονται στὸ ἴδιο ὕψος μετὰ τοὺς πα-
λαιότερους. Καί μὴ ἄλλη ἀκόμη ἰδέα ὑπάρχει εἰς τὴν
συμβολικὴν αὐτὴν πορείαν τῆς δάφνης ἀπὸ τὴν 'Αγία
Λαύρα εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ποὺ ἐγκαινίασεν ἡ Ε.Ο.Ν.
καί ποὺ θά μὲν θεσμός ἐθνικός. 'Η ἰδέα τῆς ἐμπεδω-
σεως τοῦ ἡρώϊκου πνεύματος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γενῶν
ποὺ ἔρχονται. 'Η ἰδέα ποὺ διδάσκει πῶς ἡ ἐλευθερία
πρέπει νά κατακτᾶται συνεχῶς, κάθε ὥρα καί κάθε στι-
γμῇ. Πῶς εἶναι ἀπγορευμένο στὰ ζωντανὰ ἔθνη καί
στοὺς ζωντανούς λαοὺς ν' ἀποκοιμούνται ἐπάνω στὶς
προγονικὰς δάφνες καί στὶς προγονικὰς δόξας. "Οτι χρὸς
τῶν καὶ ἀνάγκη εἶναι ν' ἀγωνίζονται κάθε μέρα γιὰ νά
γίνωνται ἀξιοὶ των καί νά παλαίουν γιὰ νά τὰς ἀνανεώ-
νουν καί νά τὰς αὐξάνουν. Οἱ ἔφηβοι ποὺ ἔτρεξαν τὸν μα-
κρινὸ δρόμον ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῶν Καλαβρύτων ἕως τὰς
'Αθήνας, φέροντας ἀπὸ χέρι σὲ χέρι τὸ χλωρὸ δάφνον

καλὸν καί ποὺ τοὺς ἐδέχθηκε καί τοὺς ἐκαμάρωσε μετὰ
ὑπερήφανη στοργὴ ὅλος ὁ λαὸς τῆς 'Αχαΐας, τῆς Αἰγιά-
λειας, τῆς Κορινθίας, τῆς Μεγαρίδος καί τῆς Ἀττικῆς,
τὸ ἔχουν νοιώσει βαθεῖα, δέν μπορεῖ νά μὴ τὸ ἐνοιώσαν,
αὐτὸ τὸ βαθύτερον νόημα ποὺ εἶχεν ἡ πορεία τους. 'Ο
δρόμος τους ἐσυμβόλιζε τὸν δρόμον τῶν τραχυν καί τὸν
δύσβατον, ποὺ ἔτρεξεν ἡ ἐλευθερία καί ποὺ κάθε του
καμψὴ, κάθε του χιλιόμετρον ἐποτίσθη μετὰ ζεστὸ ἀνθρώ-
πινον αἷμα.

Καθὼς δὲ ἔχουν ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια των πρὸς τὸ
θαῦμα. "Ὅπως δέν ἐπρόφθασεν ἀκόμη νά τοὺς γεράσῃ
καί νά θολώσῃ τὴν ὁρασίαν των ὁ στυγνὸς ὀρθολογισμὸς,
ποὺ ἀναλύει καί ἀναλύοντας διαλύει καί καταστρέφει τὸ
ὅλοκληρωμένο ὄραμα τῆς ζωῆς, οἱ δαφνηφόροι τῆς πε-
ρασμένης ἐβδομάδος εἶναι ἀδύνατον νά μὴ εἶδαν ν' ἀ-
νεμίζουσ γύρω των οἱ κόκκινες κάπες κι' οἱ μαυρισμένες
ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῶν μαχῶν φουστανέλλες καί ν' ἀ-
στράφουσιν στὸν ἥλιο οἱ πάλες καί τὰ καρποφύλλα τῶν
ἀγανιστῶν τοῦ 21. Κι' ὅπως εἶναι ἀλήθεια παλαιά, πῶς
στὶς ἀδολεες καρδιὰς τῶν παιδιῶν ζῇ ἡ καθαρὴ γνῶσις καί
ἡ καθαρὴ ἀλήθεια, εἶναι ἀδύνατον αὐτὸ τὸ ὄραμα καί
τὴν αἰσθησιν τοῦ θαύματος, τοῦ θαύματος τῶν προγόνων
ποὺ ζωντανεύουν μέσα στὶς ζωῆς τῶν ἀπογόνων τους, νά
μὴ τὴν μετέδωσαν στὰ λατὰ πλήθη ποὺ ἐβγήκαν νά τοὺς
καμαρώσουν καί νά τοὺς ζητωκραυγάσουν καί νά μετα-
λάβουν ἀπὸ τὸ πνεῦμα ποὺ τοὺς ἐνέπνεε στὸ δρόμον τους,
σ' ὅλη τὴν ὠραία διαδρομὴ των.

"Ετσι ἐξύπνησαν μετὰ τὸ πέρασμά τους σ' ὅλες τῖς ἐ-
παρχίαις ἀπ' ὅπου ἐπέρασαν καί πρὸ μακριὰ, σ' ὅλο τὸ
Πανελλήνιο, ποὺ νοερά τοὺς παρακολούθησε μαζὶ μετὰ
ἀνιμνήσεις τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, καί τὸ πνεῦμα τοῦ τοῦ
ἴδιου, τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, τῆς καρτερίας καί τῆς ὑ-
περψυχίας τῆς ἑλληνικῆς, ποὺ χάρις σ' αὐτὸ κληρονομεῖ
ἡ γενεὰ των αὐτὴν τὴν 'Ελλάδα, τὴ μεγάλη καί τὴ δυ-
νατὴ. Αὐτὴν τὴν 'Ελλάδα ποὺ αὐξάνοντας διαδοχικὰ κατ'
ἑκτασιν καί πυκνουμενὴ εἰς πληθυσμὸν καί εἰς πλοῦτον καί
εἰς μέσας, ποὺ θά ἦταν εὐτυχημένοι ἂν μπορούσαν νά τὰ
δνειρευθοῦν οἱ πατέρες μας τοῦ 21, ἀπλώθηκε μέσα σὲ
ἑκατὸ δέκα ἐννέα χρόνια ὡς τὴν Ροδόπη κι' ὡς τὸν
'Εβρο καί στέκει ἐκεῖ, μετὰ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τοῦ
λαοῦ τῆς ἑτοιμῆς καί ἀποφασισμένης ν' ἀντιμετωπίσουν νι-
κηφόρα κάθε κίνδυνον καί κάθε ἀπειλήν. "Ετσι τὸ νέο
ἀγώνισμα ποὺ συνέλαβαν καί ἐξετέλεσαν τόσοσ καλά,
ἀπὸ στοιχεῖον ἑορτασμοῦ, ἔγινε στοιχεῖον φρονηματι-
σμοῦ. 'Επέτυχε δηλαδὴ τελείως τὸ σκοπὸ του. Γιατί, βέ-
βαια, οἱ ἐθνικοὶ ἑορτάσμοι δέν εἶναι γόνιμοι μόνο μετὰ
τὴν αἰσθησιν τῆς χαρᾶς ποὺ χαρίζουν γιὰ τὰ ἀποκτήματα
ποὺ ἐπραγματοποίησαν οἱ ἐθνικὲς προσπάθειες, ἀλλὰ καί
γιὰ τὴν πεποίθησιν ποὺ ἐμπνέουν γιὰ τὸ μέλλον. Τώρα τὸ
πόσο εἶναι πολῦτιμος γιὰ κάθε ἐποχὴν καί ἰδιαίτερος
γιὰ τὴν ἐποχὴν μας ὁ φρονηματισμὸς, δέν ὑπάρχει ἀνάγκη
νά τὸ ἐξηγήσωμε. Μέσα εἰς τὴν ἀβεβαιότητα καί
ἀστάθεια τῆς ἐποχῆς, μὴς ἐποχῆς ποὺ ἔχει παραστρα-
τήσῃ πολὺ καί ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὴν τυφλὴν πορὰν τῶν
ἀπροόπτων, ἓνας λαὸς, ὅπως ὁ 'Ελληνικός, ἔχει χρὸς
νά ἐντείνῃ τὴν ἀγρυπνίαν του καί νά εἶναι ἑτοιμὸς στὴν
πρῶτη κλῆσι τῆς ἱστορίας.

Κδς

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ;

Δὲν χρειάζεται, βέβαια, νὰ τὸ πῶ ἐγὼ ὅτι ὅλοι οἱ λαοὶ ἔχουν μιὰ μέρα ποὺ συμβολίζει τὴ νίκη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς τυραννίας. Λίγοι ὅμως, πολὺ λίγοι λαοὶ — γιὰ νὰ μὴ ἰσχυρισθῶ κανεὶς — θὰ μπορούσαν ν' ἀνεμίσουν ἕνα λάβαρο τόσο αἱματωμένο ὅσο τὸ ἑλληνικὸ, μιὰ πάλαι τόσο μακρόχρονη καὶ τόσο ἡρωϊκὴ, γιὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησία. Ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν, γιὰ νὰ περι-ορισθῇ στὸν ἀγῶνα τοῦ 21, ἔχει κάτι ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ ἔπος τῶν Μηδικῶν ἀγῶνων καὶ ἀπὸ τὴς ἐνδοξότερες σελίδες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, εἴτε στὴν ἀρχαιότητα ἐγράφησαν, εἴτε στὰ χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ θέλησις ποὺ ἔδειξαν οἱ ἄσπλοι Ἑλλη-νες τοῦ 21, ἡ ἐγκαρτέρησις τους, τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, ἡ ἀποφασισ-τικότης τους, ἀποτελοῦν τὰ αἰώνια προτερήματα τῆς φυλῆς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὴς ἀρετῆς ποὺ χαρακτηρίζουν τὴς ἀνώτερες φυλές. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καὶ τὸ θάμβος ποὺ ἐκυρίαρχησε σ' ὅλο τὸν κόσμον. Εἶχαν ὅλοι φαντασθῇ, πι-στεύοντας σὲ κακοθελητὰς περιηγη-τὰς καὶ στὴν παπικὴ προπαγάνδα, ποὺ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ προσπλῆξῃ τοὺς σκλάβους Ἑλλήνας, πῶς ἡ ἑλ-ληνικὴ φυλὴ, ἂν δὲν εἶχεν ἐντελὴς σῆσθαι, εἶχεν ὀπωσδήποτε ὑποστῇ τέ-τοια ἀλλοίωσι, ποὺ νὰ μὴν ἀναγνωρί-ζεται. Τὸ 21 τοὺς διέφευσε καὶ οἱ χει-ρότεροι ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀναγ-κάσθηκαν νὰ ὁμολογήσουν πῶς μόνον γνήσιοι ἀπὸγονοὶ τῶν ἡρώων ποὺ συν-έτριψαν τὴν ἀσιατικὴ ὑπεροφία στὰ νερά τῆς Σαλαμίνας καὶ στὰ πεδία τῶν Πλαταιῶν καὶ τοῦ Μαραθῶνος, μόνον οἱ γνήσιοι ἀπὸγονοὶ ἐκείνων ποὺ αὐλάκωσαν τὰ ἐδάφη ὡς τὴν καρ-διά τῆς Ἀσίας, θὰ μπορούσαν νὰ ἐπα-ναλάβουν τοὺς προγονικοὺς ἀθλους στὰ Ψαρά, στὴν Κάσο, στὸ Μεσο-λόγγι, στὸ Βαλτέτσι, στὸ στενὸ τῆς Σάμου, στὸ λιμάνι τῆς Χίου.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι αὐτό, εἶναι ἄλλο. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστα-σις ἐθάμβωσε τὸν κόσμον καὶ Ὀλυμ-ποὶ τῆς παγκοσμίου διανοήσεως βρέ-θηκαν νὰ ὑμνήσουν τοὺς ταπεινοὺς ἀν-θρώπους ποὺ ἀνεδείχθησαν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀρχη-γοὶ μὲ νοῦ καὶ κρίσι, μὲ δύναμι καὶ σθένος, στρατάρχαι καὶ ναυάρχαι. Τοὺς ὕμνησαν σὲ τόμους δλόκληρους, σὲ τραγουδία. Στὴν Ἑλλάδα ὅμως τί ἔγινε; Θὰ ἦταν εὐκολὸ σὲ κάθε στιγμὴ νὰ καταρτισθῇ ἕνα βιβλιογραφικὸ δελτίο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἐξακριβώνον-ταν περίεργα πράγματα. Οὕτε ἡ ἱστο-ρία, οὕτε τὸ θέατρο, οὕτε ἡ ποίησις, οὕτε ἡ οἰασθήποτε μορφῆς λογοτε-χνία, ἀκόμη καὶ στὴ λαϊκὴ τῆς ἐκ-φρασι, ἀριθμεῖ τόσα βιβλία, ὅσα θὰ ἔ-βριζε ν' ἀφιερωθοῦν στὸ μέγα γεγονός. Ἀλλ' ἐκεῖ ποὺ φαίνεται τὸ κενὸ εἶναι τὸ παιδικὸ βιβλίο. Ἀν ἐξαίρεση κα-νεῖς μερικά βιβλία ποὺ ἐγράφησαν στὰ τελευταῖα πρὸ τοῦ 1912 καὶ με-τὰ τὸ 1912 χρόνια καὶ ποὺ ὅλα σχε-

δὸν ἀνάγονται στὴν ἀρχαία καὶ τὴ βυ-ζαντινὴ ἱστορία, κανένα ἢ πολὺ λίγα βιβλία ὑπάρχουν ποὺ νὰ ὑμνοῦν μὲ λόγια ἀπλὰ καὶ μὲ μέσα ποὺ νὰ πλη-σιάζουν τὴν παιδικὴ ψυχὴ, τὴν θαυμα-στὴ σελίδα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ποῦ ν' ἀποδώσῃ κανεὶς τὸ πρᾶγμα; Στὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ μεγάλοι πρέπει μόνο γιὰ τοὺς μεγάλους νὰ γράφουν; Δὲ θάθελα νὰ τὸ φαντασθῶ. Σὲ ἄλ-λες χώρες οἱ μεγαλύτεροι συγγρα-φεῖς ἐθεώρησαν τιμὴ καὶ δόξα τους νὰ γράψουν γιὰ τὰ παιδιά, γιὰ τὸ πρᾶγμα, ἐνῶ δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο, ἀποτελεῖ ἕξ ἄλλου ἐθνικὴ ὑπηρεσία τῆς μεγαλυτέρας σημασίας. Τυπικὸ παράδειγμα ἂς εἶναι ὁ Ντίκενς, γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω τὸν Γάλλο Βέρν, τοῦ ὁποῦ τὰ βιβλία ἐσυγκινούσαν καὶ συγκινοῦν στὸν ἴδιον βαθμὸν μεγάλους καὶ μικροὺς. Ἀν ὁ συγγραφεὺς γιὰ τοὺς μεγάλους σκοπὸ ἔχῃ νὰ θέλῃ καὶ νὰ κεντρίσῃ τὴ φαντασίαν, ὁ συγ-γραφεὺς γιὰ τοὺς μικροὺς ἔχει ἕνα ἀπείρως εὐγενέστερο σκοπὸ: νὰ δια-πλάτῃ ψυχές. Γιὰ εἶναι πολὺ γνω-στὸ ὅτι τὸ παιδὶ χαράσσει τοὺς κό-σμους τοῦ πάνω σ' ἐκεῖνα ποὺ βλέ-πει, ἀκούει καὶ διαβάσει. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μεγαλὴ ἐπίδρασις τοῦ βιβλίου στὴν παιδικὴ ψυχὴ, ὅταν τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶ-ναι εὐληπτό, ἀπλό, γραμμικὸ μὲ τέ-χνη καὶ πάνον σ' εὐγενεῖς γραμμές. Εἶναι λυπηρὸ ἀκόμη νὰ διαπιστῶνῃ κανεὶς ὅτι ἂν ἐξαίρεσις τὴς σειρῆς τῶν παιδικῶν βιβλίων ποὺ ἐξέδωσαν δύο μεγάλοι ἐκδοτικοὶ οἴκοι πρὶν λίγα χρόνια καὶ τὰ περισσότερα τῶν ὁ-ποίων εἶχαν σχέσι μὲ τὴ διεθνή γραμ-ματολογία, ὅ,τι ἐγράφη στὸν τόπο γιὰ παιδιά ἐγράφη στὴν περίοδο 1911—1914 καὶ στὰ πολὺ παλότερα χρό-νια. Ὁ «Λουκᾶ Λάρας» καὶ Ὁ Γε-ρο-Στάθης», μ' ὅλη τὴ μορφή τους τοῦ σχολικοῦ βιβλίου, εἶναι βιβλία ποὺ ἐγράφησαν πρὶν δεκάδες χρόνια

καὶ ἦσαν ἀληθινὰ ἄριστα στὴν ἐποχὴ τους. Στὴν ἐποχὴ μας ὅμως ποὺ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ τάχει ἐμπνεύσει τὸ ἔ-πος τοῦ Μεσολογγίου, ἡ ἀπόπειρα τοῦ Κανάρη στὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξαν-δρείας, ἡ πυρπόλησις τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος στὸ λιμάνι τῆς Χίου; Ποῦ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ θὰ βάζουν τὸ Ἑλ-ληνόπουλο ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐ-λευθερίαν δίπλα στοὺς μεγάλους;

Δὲν ὑπάρχουν.

Ἀν ὅμως θέλουμε νὰ ζοῦμε σὲ αἰ-ῶνες αἰῶνων, ἂν θέλουμε νὰ ξαναπα-ρούμε τὴ θέσιν ποὺ δικαιοματικὰ μᾶς ἀνῆκει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔθνη, ἔ-κείνον ποὺ πρέπει τὸ πρῶτον νὰ προσέ-ζουμε εἶναι ἡ παιδικὴ ψυχὴ. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ μαθαίνουν τὰ Ἑλληνόπου-λα ἀπὸ τὰ διάφορα παιδικὰ περιο-δικὰ τὴν ἑκδοτικὴν ἑγγλεξόπουλο ἢ ἕνα Φρανσεζόπουλο στὰ χρόνια ποὺ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπολεμοῦσαν μεταξύ τους ἢ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τους. Ὁχι, δὲν εἶναι ἀρκετό, γιὰ τὸ τότε τὸ Ἑλληνόπουλο ὑπερφηανέ-ται γιὰ λογαριασμὸ μιᾶς ἄλλης φυ-λῆς, ἐνῶ πρέπει νὰ υπερφηανέται γιὰ λογαριασμὸ τῆς δικῆς του. Πρέ-πει νὰ ποτισθῇ μὲ τὴν ιδέα ὅτι τὸ ἴδιο αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ κάμῃ περισσό-τερα, ὅπως ἔκαναν τὰ Ἑλληνόπουλα σὲ κάθε ἐποχῇ. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ διδάσκαται ἡ ἱστορία στὸ σχολεῖο. Ὅσο καὶ νᾶναι λαμπρὸς ὁ διδάσκα-λος ἢ ὁ καθηγητῆς, μάθημα παραδί-δουν καὶ δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ ὅρια ποὺ τοὺς χαράσσει τὸ πρὸγγραμμά. Τὸ παιδικὸ βιβλίο ἀνοι-γεὶ ὀρίζοντας στὸ Ἑλληνόπουλο, τοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴ εὐφροσύνη καὶ ὑπε-ρηφάνεια καὶ τοῦ ἀφίνει ἐλευθερὴ τὴ φαντασίαν.

Ποῦ εἶναι ὅμως τὸ παιδικὸ βιβλίο;

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελολάτης

Ἡ σημαία δὲν εἶναι ἕνα κομμάτι πανὶ κρεμασμένο εἰς ἕνα κοντάρι. Εἶναι τὸ σύμβολον τῆς πατρίδος μας. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ πατρίς μας. Ὅπως ὅταν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεταλαβαίνετε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἔτσι καὶ μὲ τὸ πανὶ αὐτό κρατεῖτε εἰς τὰ χέρια σας τὴν πατρίδα ὁλόκληρη, τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Χρ. Ἀγγελολάτης
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἀγαπητοὶ μου Φίλοι,

Γέμισε ἡ καρδιά μου ἀπὸ συγκίνησι — ὅπως γέμισε καὶ κάθε ἄλλη ἑλληνικὴ καρδιά — ὅταν τὴς προάλλες σὰς εἶδα νὰ στέκεσθαι μὲ τόση εὐλάβεια καὶ σεβασμὸ μπροστὰ στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνωστοῦ Στρατιώτου. Τὴν ὥρα καὶ σκέψι νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὰ Ἑλληνόπουλα ὅλων τῶν σχολείων σ' ἕνα εὐλαβικὸ μνη-μόσυνο γιὰ τοὺς πεσόντας ὑπὲρ Πατρίδος! Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ, ὅπως ξέρετε, τὸ ἴδιο μνημόσυνο γινόταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὰ παιδιά ὅλων τῶν ἑλληνικῶν σχο-λείων, ὥστε ἐνωμένες καὶ συνταυτισμένες οἱ νεανικὲς ψυχὲς τους σὲ μιὰ μοναδικὴ ψυχὴ, ἀγνή, καθαρὴ, ζωντανή καὶ ἀκίμια, τὴ νέα ψυχὴ τοῦ ἔθνους, νὰ μπορέσουν νὰ ἐπικαλεσθοῦν καὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὴν ἱερὴ ψυχὴ τῶν προγόνων τους, νὰ νοιώσουν τὸ ὑπέροχον ἐθνικὸ καὶ ἡθικὸ μεγαλεῖο τῆς, νὰ τῆς καταθέσουν τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν πίστιν τους καὶ ν' ἀντλήσουν ἀπ' αὐτὴν τὸ πολύ-τιμο δίδαγμα τοῦ μεγάλου παραδείγματός τους.

Ἐκεῖ μπροστὰ σας βλέπατε, χαράγματα στοὺς σε-μνοὺς χαμηλοὺς τοίχους, τὰ δνόματα διαφόρων μερῶν τῆς ἱερῆς μας γῆς, ὅπου οἱ ἡρωϊκοὶ μας πρόγονοι ἀγω-νίστηκαν καὶ πρόσφεραν καὶ τὴ ζωὴν τους γιὰ τὴν ἐλευ-θερίαν, τὴ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδος, Πόσα ὅμως ἄλλα δνόματα, τὸ ἴδιο τιμημένα καὶ καθαγιασμένα, ἔλει-παν ἀπ' ἐκεῖ, γιὰ τὴν δὲν μπορούσαν βέβαια νὰ χωρέσουν στοὺς μικροὺς τοίχους! Τὰ δνόματα αὐτὰ, ποὺ εἶναι τόσο πολλὰ καὶ ἀμέτρητα, ὅσες σπιθαμὲς ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γῆ, τὰ θυμίζει καὶ τὰ συμβόλιζε ὁ λαξευμένος πᾶναι στὸ μάρμαρον Ἀγνωστος Στρατιώτης.

Ἐχέτε προσέξει ὅτι φορεῖ περικεφαλαία κι' ὅτι γε-νικὰ μοιάζει πρὸς τὸν πολὺ μὲ ἀρχαῖον πολεμιστὴν παρὰ μὲ σύγ-χρονον στρατιώτη; Αὐτὸ εἶναι γιὰ νὰ θυμίσῃ ὅτι ὁ Στρα-τιώτης αὐτὸς ξεκινᾷ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ξεκινᾷ καὶ συνεχίζει τὴν πορείαν τοῦ ἀνάνεμα σ' ὅλες τὴς ἐπο-χές, μιὰ πορεία ποὺ οἱ ἀφειτηρίες τῆς χάνονται μέσα στὴν ὀνειρώδη ἀτμόσφαιρα τῆς Μυθολογίας καὶ ποὺ τέρμα δὲν ἔχει, γιὰ τὴν βυθίζεται μέσα στὸ ἀπείρο τοῦ Μέλλοντος.

Ἐπροσέξατε ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο, ἀγαπητοὶ μου Φί-λοι; Ὁ Στρατιώτης αὐτὸς δὲν εἶναι νεκρὸς. Ἐπεσε στὸ πεδίο τῆς τιμῆς, ἀλλὰ δὲν πέθανε. Δὲν πεθαίνει κανεὶς ὅταν πέφτει γιὰ τὴν Πατρίδα. Ξαναζωντανεύει τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ ξαναζωντανεύει γιὰ πάντα. Ἀνασηκώνεται, συγκεντρώνει τὴς δυνάμεις του καὶ προσπαθεῖ νὰ συνε-χίσῃ τὴν πορείαν του. Κι' ἂν δὲν τὸ κατορθώσῃ μὲ τὸ κορμὶ του, θὰ τὸ κατορθώσῃ μὲ τὴν ψυχὴν του, ποὺ ζῇ καὶ θὰ ζῇ αἰώνιος μέσα στὰ κορμιά ὅλων τῶν ζωντανῶν ἀδελφῶν του, τῶν παιδιῶν του, τῶν ἀπογόνων του.

Καὶ νὰ ἀκριβῶς τί ἔδειχνε, τί κυρίως συμβόλιζε ἡ σεμνὴ κι' ἐπιβλητικὴ παρουσία σας ἐκεῖ μπροστὰ τοῦ μὲ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου. Ἦταν σὰν νὰ τοῦ λέγατε: — Μὴν ἀνησυχεῖς, ἡρωϊκὲ μας πρόγονε! Ἀν ἔχασες τὴ ζωὴν σου, νὰ τὴν ἐδῶ μέσα μας! Ζῆς καὶ θὰ ζῆς πάντα μέσα στὴ σκέψιν μας καὶ μέσα στὴν ψυχὴν μας. Καὶ θὰ συνεχίσῃς ἔτσι μέσα μας τὴν ἡρωϊκὴ καὶ δοξασιμένη πο-ρεία σου. Ζῆς καὶ θὰ ζῆς πάντα, γιὰ τὴν ζῇ καὶ θὰ ζῇ πάντα ἡ Πατρίδα σου, ἡ Πατρίδα μας. Σοῦ τὸ ὑποσχό-μαστε, σοῦ τὸ ὀρκιζόμαστε! Ἡ στολὴ αὐτὴ ποὺ φοροῦμε, εἶναι ἡ στολὴ τῆς πεθαρισίας στὰ δικά σου κελεῖσματα, ἡ στολὴ ποὺ ἐρμηνεύει τὸ δικὸ σου πνεῦμα, ποὺ συμβο-λίζει τὴ δικὴν σου θέλησιν, τὸν δικὸν σου ἡρωισμό. Μᾶς τὴν ἔχει δώσει Κάποιος, ποὺ μέσα στὴ μεγάλη ψυχὴ Του ἔχει συμπεκνώσει τὴν ἱερὴ πνοὴν σου καὶ μᾶς τὴν μετα-δίδει μὲ τὴν ἴδια φλόγα καὶ τὴν ἴδια ὁρμὴν τῆς δικῆς σου. Ὁ δρόμος ποὺ μᾶς δείχνει καὶ πᾶναι στὸν ὁποῖον μᾶς ὁδηγεῖ, εἶναι ὁ δικὸς σου δρόμος. Ἀναγνωρίζουμε τὰ αἰώνια ἀποτύπωμα τῶν βημάτων σου, τ' ἀποτυπώ-ματα τῶν δοξασιμένων μεγαλουργημάτων σου. Καὶ μ' αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῇς τὰ ἀκολουθοῦμε μὲ ἀπόλυτη ἀφο-σίωσιν καὶ πίστιν.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπην
Μελῆς Νικολαΐδης

Ἡ καθιέρωσις τοῦ Ἑθνικοῦ μας Ὑμνου

Ὁ ὕμνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ποὺ ἐγράφη ἀπὸ τὸν Σολωμό, ἐτονίσθη τρίς εἰς διαφόρους μελωδίας ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνος μουσικοῦ Μαντζά-ρου. Ὁ τρίτος τονισμός, ποὺ ἔγινε τὸ 1861, ὤρισθη ὡς Ἑθνικὸς Ὑμνος διὰ Β. Διατάγμα-τος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν Δ. Μπουντούρη.

Κατωτέρω παραθέτομεν σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὸ Ὑπουρ-γεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Κύριε συνάδελφε, τὸ Β. Διάταγμα ὃ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσω ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ, δὲν χρῆζει πολλῶν σχολίων.

Ἡ Ἐπτάνησος, εὐτυχήσασα νὰ γεννήσῃ τὸν δη-μοτικώτερον ἐθνικὸν ποιητὴν, ἐν ταῦτῳ δὲ ἕνα ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων μουσικοδιδασκάλων τοῦ αἰῶνος, βλέπει ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ πα-ραδεχόμενον τὸν παρὰ τοῦ Ἰππότου Κ. Μαντζά-ρου τονισθέντα ὕμνον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀι-δίμου ποιητοῦ Σολωμοῦ, ὡς ἐπίσημον ἐθνικὸν ᾠσμα καθ' ὅλας τὰς τελετὰς καὶ παρατάξεις τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἀναχωρῶντος κατ' αὐτὰς τοῦ Βασιλέως διὰ Κέρκυραν, ὅπου καὶ διάφορα πολεμικὰ πλοῖα ξέ-νων δυνάμεων θὰ παρευρεθῶσιν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ γίνῃ γνωστὸν πρὸς τοὺς ἐδῶ πρέσβεις τὸ περιε-χόμενον τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος, ἵνα κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τὰ ξένα πλοῖα αὐτὸν τὸν σκοπὸν παλαιῶσιν ὁσάκις πρόκειται νὰ ἀποδώσῃ τιμὰς εἰς τὴν Α. Μ. ἢ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Σημαίαν.

Δὲν θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ φέρετε εἰς γνῶσιν τὴν περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμέ-νου ὑψηλὴν ἀπόφασιν τῆς Α. Μ. εἰς ὅλας τὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον σας ὑπαγομένους πρεσβείας καὶ προξενικὰς ἀρχάς. Εὐελπίζομεν ὅτι ὅσον οὕτω καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει πα-ραδεχθῇ τὸ ἴδιον μέτρον, υἱοθετοῦν διὰ τὴν Στρα-τιωτικὴν ὑπηρεσίαν ᾠσμα, ὅπερ εἶναι περιφανὲς καὶ ὠραῖος σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ πρώην Ἰονι-κοῦ Κράτους καὶ τῆς γενικῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Λογίζομαι δ' εὐτυχής, διότι κατὰ τὴν ἐν Κερ-κύρᾳ διαμονὴν μου ἠτύχησα νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξετελέσθη διὰ τοῦ Διατάγ-ματος τούτου.

Ἐν Ἀθῆναις 4 Αὐγούστου 1865

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Σελίδα 1

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ

Όπως έσημειώσαν τὰ διεθνή πρακτορεία, ὁ πανηγυρισμός τῆς ἐθνικῆς μας ἡμετέρας ὑπῆρξεν εἰς τὰ κέντρα τῆς ἑλληνικῆς διασπορᾶς ἐξ ἴσου ἔντονος καὶ θερμῶς ὅπως καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν. Αὐτὸ φυσικὰ μᾶς συγκινεῖ ἐξαιρετικὰ. Δείχνει ὅτι ὁ παλμός τοῦ ἔθνους παραμένει ὅπως πάντοτε ἐνιάσιος. Καὶ πιστοποιεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ ἀνάτασις τῶν καρδιῶν καὶ τῶν πνευμάτων, πού με τὸν ἐπιτυχίαν τὴν ἐκαλλιέργησαν ἢ ἀγνοῦσιν τὴν μεταβολήν, ἔχει ἐπηρέασιν γόνιμα καὶ βαθειά τὴν Πανελληνίον συνείδησιν.

Χαιρετίζομεν τοὺς ἀποδήμους Ἑλληνας ἀπὸ τὰς θύας τῆς καρδιάς μας. Τοὺς εὐγνωμονοῦμε διὰ τὸν ἑλληνικὸν τὸν ἐνθουσιασμόν. Γνωρίζομεν ποῖα ὑπόσχεσις δυνάμει κρούεται εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν καὶ πόσον πολυτιμὸς εἶναι γιὰ μᾶς, γι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ δύναμις αὐτῇ, πρὸ πάντων εἰς τοὺς διεσκέτους αὐτοὺς καιροὺς πού περνᾷ ὁ κόσμος δόκλος.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Ἡ εἰκονογράφισις τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ περιλάβῃ τὰς χαρακτηριστικωτάρας ἀπόψεις τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρωτεύουσας τῆς 25ης Μαρτίου, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο δυνατόν τεχνικῶς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ παρὸν τεύχος.

Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ

Εἰς ἄλλην στήλην δημοσιεύεται ἡ ἐπιτυχὴς προσπάθεια ὠρισμένης Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς Ὁργανώσεως νὰ ἀναδιδῇ εἰς τὸν χωρικὸν ἀργαλεῖον τὴν πολυτιμὴν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν βιοτεχνίαν ἀντιγραφὴν παλαιῶν ὑφαντῶν καὶ κεντημάτων λαϊκῆς τέχνης. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις δι' ἐγκυκλίωσιν τῆς προσηλυτῆς ἡθῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου καὶ ἡ προπαρασκευαζομένη προσεχὴς ἐκθεσις χειροτεχνίας εἰς μετὰ βέβαιον ὅτι θὰ παροῦσιν αὐτῇ τὸν πρῶτον καρπὸν τῆς ἀράας αὐτῆς προσπάθειας.

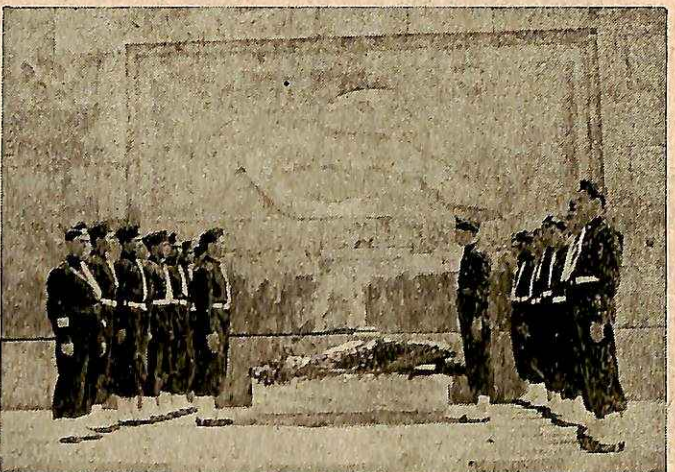
Ἐκεῖν τὸ ὅποιον ἡμεῖς θὰ ἠθέλαμεν νὰ συστήσωμεν εἶναι ἡ δὴν τὸ δυνατόν εὐρυτέρα ἐρευνα εἰς τὰς ἀντικείμενα ἰδίᾳ περιφέρειαν περὶ συλλογῆς τῶν κειμηλίων τούτων τῆς Ἑλληνικῆς παλαιᾶς τέχνης διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν εἰς τοὺς ἀργαλεῖους ἀπὸ τὰ κορίτσια τῆς Ὁργανώσεως. Διότι συμβαίνει δυστυχῶς, καθημερινῶς τὰ πρότυπα αὐτὰ νὰ ἐξαφανίζονται μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου.

ΗΝΔΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΩΡΙΜΟΣ

Ἡ νεότης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὄχι μόνον ἡ νεότης τῆς ἀλλὰ καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δόλοκληρος, ἄς ἐμποτισθῇ βαθύτατα μετὰ τὰς πυκνὰς ἀληθείας πού διεκήρυξεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τοὺς συντόμους λόγους τοῦ κατὰ τὰς συγκυρίας τῆς Ἑθνικῆς Ἑταιρίας καὶ τῆς Ἑθνικῆς Ἀναγεννήσεως, καὶ πού τὸ νόημα τοὺς ἡμπορεῖ νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς: Ἀς μὴ παρασυρθῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀνόητες καὶ ἀστήρικτες νεοφανεῖς θεωρίες πού ἀκούονται κατὰ τὴν παραγμένην καὶ ἀνεμάρτιστον αὐτὴν ἐποχὴν. Ἀπὸ τὴν θεωρίαν πού θέλουν νὰ ὑποστηρίξουν πὼς τάχα τὰ ἀριθμητικὰ μικρὰ ἔθνη εἶναι δύσκολον νὰ διατηρήσουν τὴν αὐτοτέλειάν τους. Ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑως τώρα, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ διαφύγῃ καὶ νὰ γελοιοποιῇ αὐτὰς τὴν θεωρίαν. Καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, λίγο πολὺ περικλείει τὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ξεχνοῦμε. Εἰς παλαιότητα ἐποχὴν, ὅταν οἱ βάρβαροι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἐπῆλθον πολυάριθμοι καὶ μετὰ ἀφάνταστον ὄγκον ὠλικῶν μέσων διὰ νὰ ὑποτάξουν αὐτὴν τὴν γῆν, ἀπειλοῦντες ὑπεροπτικῶς ὅτι θὰ ἐκάλυπτον τὸν ἥλιον μετὰ τὰς λόγχας τῶν, μία δρᾶξ Ἑλλήνων τοὺς ἀπῆλθον: «Τόσον τὸ καλὸν ἥλιον! ὅσα πολεμήσωμεν ὑπὸ σκιά». Καὶ ἐπολέμησαν καὶ ἔπεσαν ἐκεῖνοι, ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος οἱ βάρβαροι ἐνίκησαν καὶ ἐφυγαν μ' ὅλο τὸ πλῆθος καὶ μ' ὅλη τὴν ὠλικὴν ὑπεροχὴν τῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους αἰῶνας οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ νίκαι καὶ ἔθνους τοῦ ἑλληνικοῦ ἦσαν ἀγῶνες καὶ νίκαι εὐψυχίας ἐναντίον τῆς ὠλικῆς δυνάμεως καὶ ποιοῦ ἐναντίον τοῦ καταπληκτικοῦ ὄγκου τοῦ ποσοῦ.

Ἐφόσον λοιπὸν τὸ ἔθνος διατηρεῖ τὴν ἰδίαν εὐψυχίαν δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τὸν ἀριθμὸν κανενὸς ἐχθροῦ. Θὰ τὸν ἀντιμετωπίζῃ ἂν καὶ ὅταν καὶ ὅπου χρειασθῇ. Διὰ ν' ἀποκτήσῃ αὐτὸ πού κατέχει ἐδαπάνησε φοδερὰς δυνάμεις καὶ πολὺ αἷμα. Θὰ δαπανήσῃ, ἂν χρειασθῇ, ἀλλὰς τὸς δυνάμεις καὶ ἄλλο τόσο αἷμα, διὰ νὰ τὸ προσάσῃ καὶ νὰ τὸ διατηρήσῃ καὶ θὰ τὸ κατορθώσῃ. Ἡ ἡνωμένη του θέλησις καὶ ἡ δύναμις τοῦ φρονήματος καὶ τῆς πίστεως του εἶναι ἀσφαλεστάτη ἐγγύησις. Καὶ τὴν ἐγγύησιν αὐτὴν τὴν ἀσφαλίσει ἀκόμη περισσότερο ἕνα ἄλλο γεγονός. Ὅτι ἡ Ἑλλάς ἡ σημερινὴ εἶναι τόσο ἡνδρωμένη καὶ ὠριμος, ὥστε νὰ μὴν αἰσθητολογῇ, ὅπως ἀνέστη ἄσκόπως ἡ ἀκαίρως εἰς ἀγῶνας πού δὲν ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μετ' αὐτὴν καὶ μετὰ συμφέροντά της. Ἄν ἀποθῇ ἀναπόφευκτος δι' αὐτὴν ἡ ἀνάγκη νὰ πολεμήσῃ, θὰ πολεμήσῃ διὰ τὴν τιμὴν καὶ διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ἂν ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀνεξαρτησία της κινδυνεύουν, καὶ θὰ πολεμήσῃ φυσικὰ ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θ' ἀπειλήσουν τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν τύχῃ νὰ εἶναι αὐτοί.

Ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν μας Ἐπέτειον

Ὁμάς Φαλαγγιτῶν ἀποδίδει τιμὰς ἐμπροσθέν τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μετὰ τὴν καταβῆσιν τῆς δάφνης ὑπὸ τοῦ τελευταίου βασιγιδοῦ.

Σελίδα 2

Ο ΚΥΒ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εἰς τὴν προχθεσινὴν του ὁμιλίαν κατὰ τὸ γεῦμα τοῦ «Μαξίμου», περὶ τοῦ ὁποῖου γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ἀφοῦ ἀπένευμε εἰς κάθε ἕνα τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν διεξαχθέντων ἐορτῶν καὶ παρελάσεων τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ ἐχαίρησε τοὺς ἀντιπροσώπους πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἐδίδετο καὶ τὸ γεῦμα, ὁ Κ. Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος κατέληξε μετὰ μίαν ἐμπνευσμένην ὄντως ἀποστολήν, τόνισας τὴν υποχρέωσιν ὅλων τῶν μελῶν νὰ προάγουν συνεχῶς ἑαυτὰ καὶ τὴν ἰδέαν τῆς Ὁργανώσεως, διότι ἔτσι μόνον θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ πλήρης ἐπιτυχία τοῦ ἐφαρμοζομένου τριετοῦ σχεδίου καὶ ἔτσι μόνον θ' ἀνταποκριθῶμεν ὅλοι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ τῆς μεγάλης τῆς Ὁργανώσεως ἀποστολῆς.

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜ. ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ «Πάλλας», τοῦ «Μαξίμου», εἰς τὰς παρελάσεις καὶ εἰς τὰς συγκεντρώσεις ἀπάσης τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς προχθεσινὰς ἐορτὰς τῆς Μεγάλῃς Ἑπετείου, χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Περ. Διοικητικῆς Θ.Π. κ. Λ. Μαντζούφα ἐπρυτάνευσαν τὰ δημοτικά μας τραγούδια μετὰ τὴν ἀψογὸν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῆς λαμπρᾶς χορωδίας τῆς Π.Δ.Θ.Π. Αἱ «Κρητικαὶ μαντινάδες», «τὸ Λαγιαρνὶ» καὶ ἄλλα ἐκλεκτὰ τραγούδια τῆς δημοτικῆς μας ποιήσεως ἠκούσθησαν καὶ ἐχειροκροτήθηκαν μετὰ τὸν μεγαλῶτερον ἐνθουσιασμόν καὶ ἀπὸ τὰ μέλη καὶ ἀπὸ τὸ κοινόν. Ἡ Ε.Ο.Ν. ἔτσι ἀναβιβάζει καὶ πάλιν τὸ δημοτικὸν μας τραγούδι εἰς τὴν θέσιν πού τὸ ἀνήκει καὶ εἰς τὴν βέβαιον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ ἔχει τὴν ἐπιδοκιμασίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁποῖου τὸ τραγούδι μαζί μετὰ τὰ ἄλλα γνήσια θησαυρίσματα τοῦ ἔθνους τὸ εἶχε θέσει εἰς τὸ περιθώριον ἡ ἀδοξος ἐποχὴ πού ἐπέρασεν, εὐτυχῶς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὰς τελετὰς τῆς 25ης Μαρτίου. Ἡ δευτέρα: Σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτεύουσας μετὰ τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΕΟΡΤΗ

Εἰς τὸν μεγαλειώδη πανηγυρισμὸν τῆς Ἑθνικῆς ἐορτῆς ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία ἐδῶκε τὸν τόνον, ἐδῶκε τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ἐπέδειξε τὴν πίστιν αὐτῆς ἐπὶ τὰ ἑλληνικὰ περρωμένα...

Ὅταν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 ὁ Ἀρχηγὸς ἐσάλπιζεν ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος τὸ ἐγερτήριο τῆς Νεολαίας μετὰ τὰς τέσσαρας ἁπλὰς ἀλλ' ἐπιτακτικὰς λέξεις: «Στῆθι ἐπὶ τῇ Ἑλληνικῇ Νεολαίᾳ», ὀλίγοι ἐπίστευσαν ὅτι τὸ θαῦμα τῆς ἐξορμήσεως τῶν νέων Ἑλλήνων θὰ ἐπαίρει τὴν ἑκτασίαν, καὶ σὺν τῇ ψυχῇ τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐπαίρει τὸν πόσον γρήγορα τὴν θέσιν τοῦ αἰσθητοῦ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος...

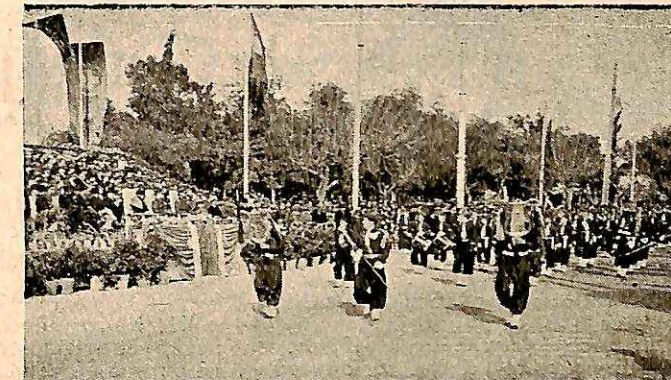
Καὶ ὁ Ἀρχηγός, βλέπωντας τὸ ἔργο τοῦ τοῦ ἀπογεῖμα τῆς 25ης Μαρτίου σὲ 38 χιλιάδες νέους καὶ νέες, πού παρήλασαν μπροστὰ τὸν βασιλέα καὶ τὸν διάδοχον, καὶ μπροστὰ τὸν ἐννοεῖται τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ Πατρίδα, ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγὸς κατήγαγον τὴν μεγάλην Ἑθνικὴν Νίκην... Κατέκτησαν τὴν Ἑθνικὴν καρδίαν τῆς μεγάλης μάχης τῆς Νεολαίας...

Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια... Μὰ ὅταν ἀκούῃ κανεὶς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν νέων, πού δὲν δαίνονται μόνον ἐνθουσιασμόν καὶ βαθεῖαν πίστιν, μὰ καὶ τὸ ψυχικὸ ζῆλον τῆς Νεολαίας, πού γίνετο μετὰ τῆς Ἀρχηγῆς τῆς ἐγερτήριου σάλπιγγος, ὡς νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ ἔθνος, ἡ Πατρίδα, ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγὸς κατήγαγον τὴν μεγάλην Ἑθνικὴν Νίκην... Κατέκτησαν τὴν Ἑθνικὴν καρδίαν τῆς μεγάλης μάχης τῆς Νεολαίας...

Τὸ ἑορταστικὸ ἀποκορύφωμα ἦταν ἡ παρέλασις... 38 χιλιάδες νέων παρήλασαν!... Πάνω ἀπὸ 250 χιλιάδες κόσμον, πού κατέλαβαν τὰ πεζοδρόμια τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρου, παρῆλθον τὴν παρέλασιν αὐτὴν μετὰ τὴν κεφαλὴν τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ἑθνῶν, τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον, τὸν Ἑθνικὸν Κυβερνήτην...

Τμήμα Φαλαγγιτῶν τῆς Π.Δ.Θ.Π. ἐνῶ μεταβαίνει εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

Τὰ παρελαύνοντα τμήματα τῆς Π.Δ.Α.Π. ἐνῶ διέρχονται ἐμπροσθέν τῆς ἐξέδρας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

θερνή, τὸν Ἀρχηγόν... Ἀναγάλλισαν ἑλληνικὰς ψυχὰς, ἀκρίτῃσαν ἑθνικὰς καρδίας μπρὸς τὸν μεγαλεῖο τῆς ἑλληνικῆς λεωτείας, μπροστὰ τὴν ἀρετὴν τῆς ἀρετῆς τῶν νέων βλασταρίων τῆς Ἑλληνικῆς λαοῦ, ἐμπρὸς τὴν ἀρετὴν τῆς ἐπιθλητικῆς παραστάσεως τῶν κοριτσιῶν, τῶν αὐριανῶν μητέρων, πού οἱ κόρφοι τοὺς ἐγλυκοῦντο ἀπὸ τὴν ἐπιθλητικὴν τὴν γάλα τῆς ἀρετῆς...

Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα ἔφερε στοὺς συντελεστὰς τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ... «Πρὸ ὀλίγου, τοὺς εἶπε, μέσα ἐνθουσιασμοῦ ζητωκραυγῆς, μετὰ ἐκάλει ἐπιτέδους ὁ Ἀρχηγός γιὰ νὰ μὴ δώσῃ τὴν ἐντολήν νὰ σὰς διαδίδῃ ἕκ μέρους τοῦ τῆς ἀπολύτης τοῦ ἱκανοῦ καὶ εὐρέσκια διὰ τὴν σημερινὴν μας ἐμφάνισιν...»

Καὶ ἦσαν αὐτὰ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅπως εἶπεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος, ἡ μεγαλῶτερη ἱκανοποίησις ὅλων καὶ ἡ ἐπισημοτέρα ἐπισημοσύνη, ἐπισημοσύνης ἀδιαφιλονίκητος τῆς νίκης, πού ἄλλῃ μιᾷ φορὰ τὰ ἀγῶνα καὶ τὰ κορίτσια τῆς Πατρίδος κέρδιον χάρις σὲ τὴν πίστιν τοὺς πρὸς τὸν Ἀρχηγόν, κάτω ἀπὸ τὴν σημαία τοῦ διπλοῦ πελέκειος...»

Καὶ συγχαίρει ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, ὅπως κατὰ τὴν συνειδήσει τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐορτῆς... Δίκαιος ὁ ἔπαινος γιὰ τὸν σὺν τὸν γενικὸν πρόσταγμα διοικητὴν Κανάλην, ὅπως δίκαια τὰ συγχαρητήρια γιὰ διὰ τὴν μονάδα καὶ ἰδιαιτέρα γιὰ τὸν Ἐπίτροπον καὶ τὴν διοικήσιν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ὁλέαν Προτεροῦσης, τὸν διοικητὴν ἀρετῶν καὶ τὸν ἐπαρχιακὸν ἀντιπροσώπου καὶ τὰ τμήματα ἐργασίας...

Καὶ κατέληξεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετὰ τὴν διαπίστασιν ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἑορτασμοῦ σημαίνει ἀκόμη τὴν θέλησιν γιὰ ἐργασίαν, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτελεσθῇ τὸ τριετές πρόγραμμα, καὶ τὴν υποχρέωσιν νὰ δεῖξουν στὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ κατὰ τὴν θέσιν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὅπως ἀκριβῶς βασίζεται μετὰ ἀπολύτην πεποίθησιν στὰς ἐνδογενεῖς δυνάμεις τῆς Χώρας, πού ἀποτελοῦν τὴν δυναμικὴν ἐκφάνισιν τοῦ ἔθνους, ἔτσι μπορεῖ ἀπολύτως νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐκφάνισις τοῦ φρίγους, τῆς ψυχικῆς δυνάμεως τῆς ἀλκῆς, τῆς θελήσεως νὰ ἀγωνισθῇ ἕνα ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἑλλάδος...

Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ, ἔτσι γιὰ νὰ καταδείξῃ ἡ ἐνότης τοῦ ἔθνους, ἡ στρατευμένη Νεολαία, λαμπροφθοῦσα εἰς τὴν δόδον Σταδίου, ἐφαλλε τὸν ὕμνον τῆς Νεολαίας... «Δὲν ἔστειλα τὸ παιδί μου εἰς τὴν Νεολαίαν... Μὰ ἀπὸ αὐτοῦ τέλειωσα... Ὅτι τὸ γράφω... Τὸ βράδυ, σὲ τὸ «Μαξίμου», σ' ἕνα γεῦμα, πού ἐπεκράτησε θερμὸς ἐνθουσιασμός, οἱ Φαλαγγίτες καὶ Σκαπανεῖς, οἱ Φαλαγγίτες καὶ Σκαπανεῖς ὅλης τῆς Ἑλλάδος,...

Καὶ κατέληξε σχεδὸν τόνιζοντας τὴν υποχρέωσιν ὅπως καθεὶς καινούργιος μέλος, καθεὶς καινούργιος βίαιος τῆς Νεολαίας εἶναι καλλίτερος ἀπὸ τὸ προηγούμενον, γιὰτὶ ἔτσι ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγὸς θὰ μποροῦν νὰ στηρίξουν τὴν Νεολαίαν... ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

4. (Συνέχεια)

Μπορούσε να μείνη αδιάφορος όταν έτσι έρχονταν άπάνω του μέρος από την εϋθύνη;

«Τ' όνομά σου, αυτό μ' έφερε εδώ», του είπε η Κλυταιμνήστρα...

Ός τόσο ο 'Αχιλλέας και δίχως τó επιχείρημα αυτό θάκανε τó ίδιο, σύμφωνα με τά ίπποτικά του φυσικά, μόνο και μόνο γιατί δυό αδύνατες κι άπροσπάτευτες γυναίκες τόν παρακαλούσαν.

Μιλεί και φαίνεται άμέσως τó παλληκάρι πού ξέρει τή δύναμή του και περηφανεύεται γι' αυτή, ως τó σημείο μάλιστα πού διαλαλεί πώς στόν αρχιστράτηγο θά ύπακούση μονάχα άν κυθερνά καλά.

Χωρίς νάναι κανείς προφήτης μαντεύει άμέσως τó τί έχει ν' άκολουθήση έκει πέρα στην Τροία, άν τυχόν κάποιος, όποιος και νάναι, τόν προσθάλη ποτέ.

Δέν του λείπει όμως κι' ή φρόνεσι. Τά λόγια του δασκάλου του, του Κενταύρου Χείρωνα, είναι βαθιά χαραγμένα στό νοϋ του. 'Η έπαρσί του ή νεανική και ή πληθωρική του δύναμι τόν συνεπαίρνουν βέβαια κάποτε κι' έτσι δέν μπορεί νά τ' άκολουθήση σέ μια κρίσιμη περίστασι. Τά θυμάται όμως.

Πάρα πολύ σέ συμπονά ή γενναία καρδιά μου, πού ξέρει όπομνη στή συμφορά νά δείξη και στην τρανή χαρά τó μέτρο νά κρατά. Και φρόνιμοι είναι αυτοί πού βάζουν κυδερνήτη σέ κάθε λόγο ή πράξι τó σωστό μονάχα. Εϋχάριστο είναι κάποτε νά μη σκoτίζεσαι κι' άλλοτε χρήσιμο νά σκέφτεσαι πολύ.

Παρακάτω ύπόσχεται στην Κλυταιμνήστρα πώς θά τήν βοηθήση και όσο ζή αυτός τούλάχιστον κανένας δέ θά τολμήση νά βλάψη τήν κόρη της, όποιος και νάναι.

—Μιά φορά πού μεταχειρίστηκαν τ' όνομά μου γιά νά τή φέρουν εδώ, λέει, θαρρώ, άν άφήσω νά γίνη αυτή ή θυσία τώρα, πώς έγώ ό ίδιος με τó σπαθί μου τήν σκοτώνω...

Μά τó Νηρέα, πού τόν άνάθρεψεν ή θάλασσα κι' έχει τή μάνα του θεΐδα γεννησει, τή θυγατέρα σου ό 'Αγαμέμνων δέ θ' άγγίξη... ούτε τόν πέπλο της με τó μικρό του δάχτυλο.

Ό 'Αχιλλέας έχει φαίνεται κι' άλλα παράπονα με τούς στρατηγούς γιατί δέν τόν λογαριάζουν όσο πρέπει (πολύ φυσικό άφού είναι ό μικρότερος) και τώρα βρίσκει μια άφορμή νά ξεσπάση.

Και τó σπαθί μου, γρήγορα πριν πάη στην Τροία με τής σφαγής τó μαϋρον αίμα θά βαφτῇ άν ίσως και τήν κόρη σου κανείς μου πάρη...

Ξέχασε, εϋτὺς βλέπετε, συνεπαρμένος από τήν όρμητική του φύσι, τó μέτρο πού τόν συμβούλευε πιστά νά κρατῇ και στα λόγια του και στα έργα του ό σοφός του δάσκαλος.

Μόνο ό Εϋριπίδης αλήθεια θά μπορούσε νά δώση μια τέτοια ζωηρή ε-

κόνα τού 'Αχιλλέα, τού ήρωα αυτού πού ήταν γεμάτος από αντίθεσεις. 'Η άντρεία και ή γενναιοφυία από τή μια μεριά κι' από τήν άλλη ό εγωισμός και τó πείσμα.

Η Κλυταιμνήστρα τόν εϋχαριστεί με λόγια μετρημένα, σά γυναίκα έμπειρη πού ξέρει πώς πρέπει, κατά τόν άνθρωπο και τήν περίστασι, νά μιλήση και με τήν τέχνη της αυτή πάντα κατορθώνει κείνο πού θέλει...

Τόν ρωτά ύστερα άν πρέπει και ή 'Ιφιγένεια ή ίδια νά παρουσιαστή μπροστά του και νά τόν παρακαλέση.

Τά γόνάτα σου πρέπει ν' άγκαλιάση; 'Αταίριαστο είναι σέ κορίτσι μ' άν τó θέλεις ντροπαλή όρμη με τήν ξάστερη ματιά της.

Αυτή όμως ή δίχως καμιά επιφύλαξι στάσι της κάνει τόν 'Αχιλλέα περισσότερο άκόμα γενναίοψυχο και φρόνιμο.

—Όχι, τῆς λέει, δέν είναι σωστό νά παρουσιαστή τó κορίτσι μπροστά μου. Οί άνθρωποι είναι κακοί και μάλιστα, σάν κάθονται άνεργοι και δέν έχουν τί νά κάνουν, ξεσπούνε στην κακογλωσσία.

Τή βεβαιώνει άλλη μια φορά πώς θά τή βοηθήση θυσιάζοντας και τή ζωή του στην ανάγκη. Όμως καλό θά ήταν πρώτα νά προσπαθήση νά πείση τόν άντρα της ν' αλλάξη άπόφασι. Καλύτερα με τó καλό νά πηγαίνη κανείς.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Κι' άν όμως δ,τι πεθυμά δέν καταφέρω, πού θά σέ ξαναδώ, πού θάρω ή πικραμένη στην συμφορά μου συντρομή νά σου ζητήσω;

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Μη νοιάζεσαι κι' έγώ όπου πρέπει θά προσμύνω.

Δέν πρέπει νά σέ δοϋνε οί Δαναοί σκιαγμένη κοντά μου νάρχεσαι... Τό σπiti μη ντροπιάζεις

τó πατρικό σου... Θά βρῖσκουν τόν Τυνδάρεω πού στάθηκε μεγάλος άρχοντας τού τόπου.

Θ'.

Η Κλυταιμνήστρα ύστερα άπ' αυτά μπαίνει πάλι στην σκηνή και ό 'Αχιλλέας φεύγει.

Οί Χαλκιδιώτισσες γυναίκες απομένουν πάλι μόνες.

—Ω! τί γάμος αλήθεια κι' αυτός τῆς άμοιρης 'Ιφιγένειας! Στή θύμησι τους έρχεται τó λαμπρό πανηγύρι πού γίνηκε τότε σάν παντρεύτηκαν οί γονιοί τού 'Αχιλλέα... Ό Πηλέας και ή θεΐτι. Θεοί και άνθρωποι ήσαν προσκαλεσμένοι στην χαρά κι' όμοιά της δέν ξανάγινε ποτέ. Δέν είναι βλέπεις και τόσο συνηθισμένο πράμα ένας θνητός νά παίρνη μιάν άθάνατη νεράιδο-πούλα.

Δέν τά είδαν βέβαια όλ' αυτά πού δηγοϋνται τ' άκουσαν. Μά ή γυναίκα φαντασία πού άνάδει πάντα από τέτοιας λογής περιστατικά, τάπλασε

τόσο ζωντανά, πού θαρρείς αλήθεια και σϋ πώς τά βλέπεις μπροστά σου:

—Ήτανε αλήθεια γάμος μια φορά τότες πού λάλησε ή φλογέρα ή λιθυκή κι' ή πλανερή κιθάρα; τότες πού σέ τραγούδια λυγρὰ άχίσανε τά καλαμοσουρούλια; τότες πούρθαν στό Πήλιο κι' οί Πιερίδες κόρες με τά μακριά ξανθά μαλλιά προσκαλεσμένες στοϋ Πηλέα τó γάμο και στο τραπέζι εκεί τó θεϊκό τó εξακουσμένο τά όλόχρυσα σαντάλια τους χτυπήσαν στο

κι' είπαν τραγούδια νά παίνευσουν τó γαμπρό και τή νυφούλα, στών Κενταύρων τó βουνό τó δασωμένο.

Τότες τού Δάρδανου ή γενιά ό Γανυμήδης, τó παιδί τó άναπνέμενο, νέκταρ κερνούσε από χρυσά βαθιά κροντήρια και στην άφροσπεφάνη άμμουδιά χορεύαν οί πεινήτα κόρες τού Νηρέα τού γάμου νά γιορτάσουν τή χαρά.

Μά έσέ τήν όρισπλέξουδη παρθένα θά στεφανώσουνε οί 'Αργείοι καθώς τήν παρδαλή μοσχούλα πού άμάλαγην άπ' τó βουνό τήν κατεβάζουν άπ' τήν σπηλιά της τήν πετροσπηλιά και γιά θυσία τήν ετοιμάζουν...

Κι' όμως δέ σ' έχουν με σουραύλια άνανθρεμ- [ώμένα! Κι' όμως δέ σ' έχουν με σουραύλια άνανθρεμ- [ώμένα!

κι' οϋδέ με χουγιαχτά οί βοσκοί... Στῆς μάνας σου μεγάλωσες τήν άγκαλιά νυφούλα νά γενῆς μακαρισμένη. 'Η φρονιμάδα και ή ντροπή, όμως, τί πέρασι θες νάχουν τάχα ή άδικία σάν κυδερνή; Και σάν καταφρονιέται ή άρετή και οί κακοί τούς καλούς ξερουσιάζουν, σάν δέ φοβόυνται οί άνθρωποι και δέ μονοιά- [ζουν για νά ξεφύγουνε τήν θεϊκήν όργη;

Ι'.

Η Κλυταιμνήστρα άνυπόμονα περιμένει νά γυρίση ό άντρας της. Βγαίνει από τή σκηνή μάλιστα νά δῇ άν έρχεται. Δέν έλλίπει νά τόν μεταπίση, μά θά δοκιμάση; πρέπει, μια και τέτοια είναι ή παραγγελιά τού 'Αχιλλέα... Στο μεταξϋ είδοποίησε τήν κόρη της γιά τά καθέκαστα.

Τό άμοιρο κορίτσι άρχισε νά κλαίη και νά όδύρεται.

Ός τόσο ό 'Αγαμέμνων καταφθάνει και ξένοιαστος τάχα ζητάει νά στείλῃ τήν 'Ιφιγένεια γιά νά παρασταθῇ στην θυσία πού είναι συνήθεια νά γίνεται πριν από τó γάμο στην θεά 'Αρτεμι.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Όμορφα μάς τά ές με λόγια, μά τά έργα. [σου πώς πρέπει νά τά πω και πώς νά τά όνομάσω;

Φωνάζει τήν 'Ιφιγένεια πού βγαίνει από τή σκηνή τυλιγμένη μέσα στοϋς πέπλους της με τά μάτια καρφωμένα κάτω.

—Τί τρέχει, λέει ό 'Αγαμέμνων, και με κοιτάζετε όλοι με σύγχυσι και ταραχή;

Μά ή Κλυταιμνήστρα δέν τόν άφίνει πιά νά προσποιηται. Βράζει από τó θυμό της και τού τά λέει από τήν καλή...

—Με πήρες γυναίκα με τó στανιό άφού σκότωσες τόν πρώτο μου άντρα. Ός τόσο στάθηκα στο σπιτι σου άξια και δέν μπορείς νάχης κανένα παράπονο μαζί μου. Πιστή, φρόνιμη, νοικοκυρά; πάσκιζα πάντα γιά τó καλό σου. Και ποία είναι ή πληρωμή μου; Θες νά σκοτώσης τήν κόρη μου. Γιατί; "Αν σ' έρωτηση κανένας, τί θ' άποκριθῆς, έ; Για χάρη της 'Ελένης και τού Μενελάου; "Ωστε γιά μια κακή γυναίκα δηλαδή πρέπει έγώ νά χάσω τó παιδί μου;

Κι' έγώ με τί καρδιά στο σπιτι μου θά μένω βλέποντας άδειαν τó μέρος πού καθόταν κι' έρμη τήν κάμαρά της; Πώς θά ζήσω στα δάκρυα και τó θρήνο πάντα βουτηγμένη; Κορίτσι μου, ό πατέρας σου σ' έχει σκοτώσει κι' όχι με χέρι ξένο μά με τó δικό του... Τέτοιο άγαθό στο σπιτι φεύγεις και μ' άφί- [νεις;

Με τόν ίδιο τρόπο εξακολουθεί. Ποιος μπορεί νά τῆς δώση άδικο; Φτάνει άκόμα και σέ άπειλές πού, αλλοίμονο, είναι γραμμένο, καθώς ξερούμε, νά πραγματοποιήση.

—Όταν γυρίσης, λέει, στην πατρίδα έγώ κι' οί θυγατέρες σου θά σου κάμουμε τήν ύποδοχή πού σου ταιριάζει.

Ύστερα έχει επιχειρήματα άτράνταχτα.

—Γιατί, λέει, δέ θυσιάζει ό Μενέλαος τή δική του κόρη, πού είναι και τó σωστότερο; "Αν ήσουν δίκαιος, θά μάζευες τούς άρχηγούς και θά τούς μιλούσες έτσι: Θέλετε νά ξεκινήσουμε τέλος πάντων γιά τήν Τροία; "Ας ρίξουνε κλῆρο όλοι πού έχουνε κορίτσια νά δοϋμε τίνος τó κορίτσι θά θυσιαστή...

Οί Χαλκιδιώτισσες γυναίκες τῆς δίνουνε όλοτελα δίκιο και συμβουλεύουν τόν 'Αγαμέμνονα νά τήν άκούση.

Τώρα έρχεται ή σειρά τῆς 'Ιφιγένειας. Θά παρακαλέση κι' αυτή τόν πατέρα της. "Αν ή μάνα συγκινή και πείθῃ με τά επιχειρήματά της, τί νά πούμε γιά τó νέο αυτό κορίτσι, τó ταπεινό και φιλόδοργο, τó άμαθο, πού δέν ξέρει νά άραδιάζη επιχειρήματα γιά νά ύποστηρίξη τó δίκιο της, παρά μονάχα παρακαλεί;

—Πατέρα μου, λέει, δέν έχω τή δύναμι τού 'Ορφέα πού νά κάμω τίς πέτρες νά συγκινηθοϋν με τó θρήνο μου. Έγώ ένα μονάχα, νά κλάψω μπορώ και νά σέ παρακαλέσω γονατιστή. Μη με σκοτώσης τόσο νέα πού είμαι. "Αφῆσέ με νά χαρώ τή γλυκειά ζωή... Γιατί θες νά με γκρεμίσης στο σκοτεινό κι' άραχνιασμένον "Αδη;

Πόσες φορές μικρούλα κάθισα στα γόνάτα [σου και σοῦδωκα και μούδωκες χλυκά χαδάκια, πόσες φορές κι' μούπες άράγε παιδί μου σέ σπιτι καλοπαντρεμένη θά σέ δῶ δόξα και πλούτη νάχης, όπως σου ταιριάζει; Και γιά τά γένεια σου χαιδεύοντας, αυτά άγγιζω και παρακαλώ σε, έτσι άπαντοῦσα... "Πατέρα μου, άράγε θ' άέλωθώ ποτές γέρο στο σπιτι μου, νά σέ καλωσορίσω και νά πληρώσω σε γιά μένα έχεις κο- [πιιάσει; Έγώ τά λόγια τούτα, βλέπεις, τά θυμάμαι μά έσϋ τά έχασες και θες νά με σκοτώσης...

—Ω τί φοβερή στιγμή γιά τόν 'Αγαμέμνονα, πού είναι ως τόσο άναγκασμένος ν' άκούη τέτοια σπαραχτικά λόγια από τó πιο άγαπημένο του παιδί, κι' άκούοντάς τα νά στέκη άκλόνητος στην άπόφασί του.

Σπάνια σ' όλα τά δράματα πού γράφηκαν ως τώρα μπορεί νά συναντήση κανείς μια σκηνή τόσο τραγική. Έχει γυρισμένο άλλοϋ τó πρόσωπό του και τά δάκρυά του τó ένα πίσω από τ' άλλο κυλούνε χοντρά και τού βρέχουν τά γένεια.

Η 'Ιφιγένεια εξακολουθεί: Ρίξε τά μάτια άπάνω μου και φίλησέ με, αυτό νά πάρω χάρισμά σου νά θυμάμαι τά λόγια μου άν δέν τ' άκούσης και πεθάνω.

Και γυρίζοντας στον 'Ορέστη, πού κρατάει μαρδ άκόμα στην άγκαλιά της, προσθέτει:

Είσαι μικρός, 'Ορέστη μου, γιά νά βοηθήσης τήν αδερφούλα σου νά μη σκοτώσουν κι' όμως τή συμφορά και τά μαρδ κάπως τή νοιά- [θουν.

Δίχως μιλιά, νά, σέ παρακαλεί πατέρα...

Ό Χορός, πού σέ όλο τó διάστημα τούτο έκλαιγε με λυγμούς, καταριέται τήν 'Ελένη, αυτήν πού είναι άφορμή μιας τέτοιας δυστυχίας.

ΧΟΡΟΣ

Γιά σε, καταραμένη 'Ελένη, και τó γάμο σου τέτοιο κακό βρήκε κι' αυτούς και τά παιδιά [τους.

Σωπαίνουν όλοι. Η στιγμή είναι έπίσημη. "Όλων οί καρδιές σφίγγονται και περιμένουν. Τί θά κάμῃ ό 'Αγαμέμνων; Ό πόνος τῆς γυναίκας του, ή

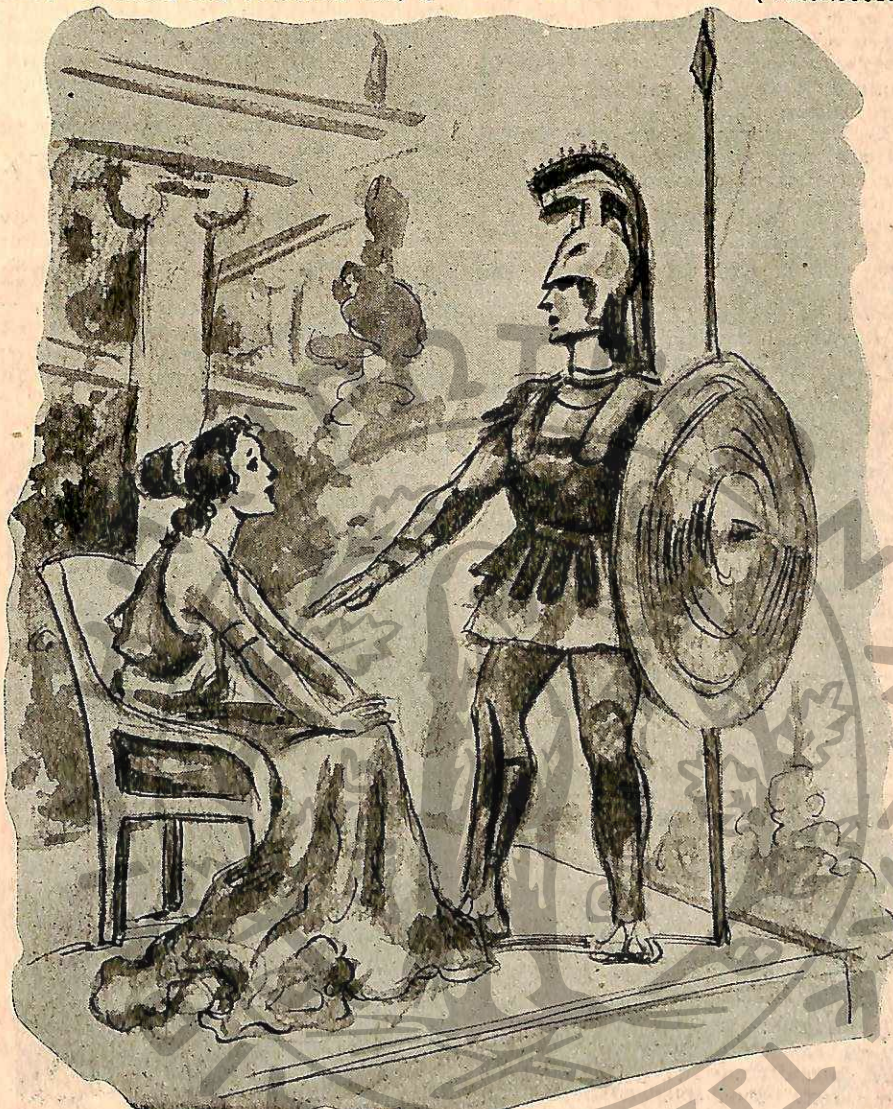
σπαραχτική παράκλησι τῆς κόρης του, ή συμπόνια τών γυναικῶν κατάφεραν άράγε νά μαλάξουν τήν καρδιά του; Γιατί όλοι πού τόν τριγυρίζουν αυτή τή στιγμή τόν θαρροϋνε σκληρό, παράβουλα σκληρό. Κανείς δέ βλέπει τó φοβερό δίλημμα πού βρίσκεται.

Νά πάρῃ στην άγκαλιά του τήν κόρη του και νά φύγῃ όσο μπορεί πιο γρήγορα γιά τ' άρχοντικό του και τήν οικογενειακή του εϋτυχία... νά στείλῃ στο καλό και καθῆκον άπέναντι στην πατρίδα και τιμή, μια φορά πού όλα τούτα χρειάζονται κι' επιβάλλουν βαρείες θυσίες;

Η νά πνίξῃ τόν πόνο του και νά σηκωθῇ όχι σάν άνθρωπος μά σάν ήρωας— άρχηγός πού άρνιέται τόν έαυτό του χάρη τού κοινού καλού, πού σπαράζει τήν καρδιά του γιά ν' άκούση τήν αϋστηρή φωνή τῆς συνειδήσε- [τος;

Τό πλήθος όχι μονάχα δέ θά τόν νοιώσῃ, μά θά τόν καταδικάσῃ κιόλας, θά γυρίση με άπιστροφή τήν όψι μπροστά στην πράξι του, κι' άς υποφέρῃ αϋτός κι' άς είναι πιο δυστυχισμένος άπ' όλους... κι' από τήν Κλυταιμνήστρα πού θά χάσῃ τήν κόρη της κι' από τήν 'Ιφιγένεια πού θά χάσῃ τή ζωή της.

(Ακολουθεί)

Σου δίνω τó λόγο μου πώς κανείς δέν θ' άγγίξη τήν 'Ιφιγένεια.

8.

(Συνέχεια)

Οί φίλοι του σήκωσαν τὰ χέρια τους στὸν οὐρανὸ καὶ φώναξαν:

— Δία πατέρα, ἐπάκουσε τὴν προσευχὴ τοῦ Ἀλέξανδρου!

Ὁ Ἀλέξανδρος κάθισε πάλι στὸ θρόνο. Κοίταξε γύρω του μὴπως ξεχωρίσει ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τὸν πυρρόξανθο βάρβαρο μὲ τὰ γερά μουστάκια, πού εἶχαν βάλει οἱ Πέρσες νὰ τὸν σκοτώσῃ. Μὰ δὲν τὸν εἶδε. Μήπως ἄραγε γελάστηκε ὁ Στέφανος; ὅλη αὐτὴ ἡ συνωμοσία ἦταν γέννημα τῆς παιδικῆς του φαντασίας;

Ἐγειρε ἀλαφριά τὸ κεφάλι, χαίρεται τὸν Ἀρσίτη καὶ τὸν Ἀρτάβαζο πού στέκονταν στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ψυχροὶ, μὲ τὰ πολύτιμα παρδαλὰ ρούχα τους, μὲ τὰ μακριὰ καλοχτενισμένα γένεια.

«Εἶναι ἄραγε ἔνοχοι;» συλλογίστηκε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κάρφωσε τὸ μάτι ἀπάνω τους.

Ὁ Στέφανος χωμένος στὸ πλῆθος κοίταζε παντοῦ, ἔψαχνε μὲ τὸ μάτι του, ζητοῦσε μὲ ἀγωνία. Οἱ δυὸ ἀγαπημένοι του φίλοι, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑρμόλαος, ἦταν μαζί του. Τὸς εἶχε πάρει στὸ Παλάτι, σὰ νὰ φοβῶταν νὰ μείνῃ μόνος. Καὶ τώρα οἱ φίλοι του τὸν κοίταζαν μὲ ἀπορία.

— Μὰ τί ἔπαθες, Στέφανε; ρώτησε ὁ Λεωνίδας. Σὰ νὰ κάθισαι στὰ κάρθουνα. Περιμένεις κανένας;

— Ὁχι, ὄχι... ψιθύρισε ὁ Στέφανος καὶ κοίταξε μὲ ἀγωνία τὸν κάθε ἄνθρωπο πού ἔμπαινε.

Μὰ πούθενά ὁ βάρβαρος μὲ τὰ πυρρόξανθα γένεια καὶ τὰ μακριὰ μαλλιά στὶς πλάτες.

«Μήπως ἄραγε ὀνειρεύτηκε; ἔλεγε μέσα του... Τί ντροπή! Νὰ κάμω τὸ βασιλόπουλο ἄδικο νὰ τρομάξῃ».

Ἀξαφὰ κάτω ἀπὸ μιά στοά, στὴν ἔξοδο τοῦ παλατιοῦ, εἶδε ἕνα λαμπρὸ ἄλογο σελλωμένο, σὰ νὰ περίμενε κάποιον.

— Νὰ τὸ ἄλογο! μουρμούρισε ὁ Στέφανος. Νὰ τὸ ἄλογο πού εἶχαν πῆ... Περιμένει.

Κάποιο γεροντάκι πλησίασε τὸν Ἀλέξανδρο. Τοῦ μίλουσε γιὰ τὸ μοναγιοῦτό του πού σκοτώθηκε στὸν πόλεμο καὶ τώρα ἔμεινε ἔρημος κι' ἀπροστάτευτος στὰ γεράματα του:

— Ὁ βασιλόπουλό μου, εἶπε κλαίγοντας, πέφτω στὰ πόδια σου, μὴ μ' ἀφήσεις νὰ πεθάνω τῆς πείνας.

— Ἀμύντα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς, πάρε τ' ὄνομα τοῦ γέρου καὶ πρόσταξε νὰ τοῦ δίνουν κάθε μῆνα ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ζήσῃ. Εἶναι ντροπὴ νὰ παίρνουμε στὸν πόλεμο τοὺς ἄντρες καὶ ν' ἀφήνουμε ἀπροσάτευτες τὶς οἰκονομίες τους. Ὅταν θὰ γίνω βασιλεὺς θὰ πάψῃ ἡ ἀδικία τούτη!

Τὸ πλῆθος τὴν στιγμὴν ἐκείνη ἀνα-

μέρισε. Βοὴ μεγάλη σηκώθηκε. Ὁλοι ἐστρεψαν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἐξώθυρα τοῦ παλατιοῦ· δυὸ ἄντρες ντυμένοι μὲ ἀπλό ἐλληνικὸ χιτῶνα φάνηκαν. Εἶχαν φτάσει τὴν ὥρα αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

— Πρόσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἀκούστηκαν φωνές.

— Ποιοὶ εἶναι; Ἀμύντα, πῆγαινε νὰ τοὺς ρωτήσης! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς κι' ἀνασηκώθηκε ἀνυπόμονος.

Σὲ λίγο ὁ ἀξιωματικὸς ἐπέστρεψε ταραγμένος.

— Πρόσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἐφώναξε. Ὁ Αἰσχίνης κι' ἕνας ἄλλος...

Ὁ ἀξιωματικὸς δίσταξε.

— Ποιὸς εἶναι ὁ ἄλλος; Τ' ὄνομά του!

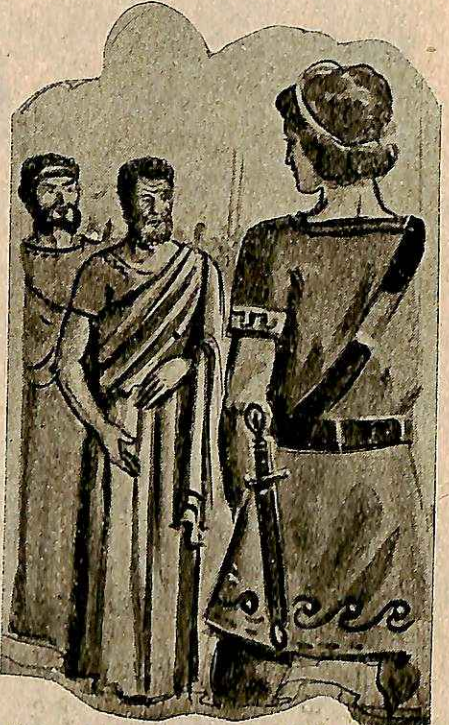
— Δημοσθένης.

Κ ε φ. 13.

Μόλις ἀκούστηκε τ' ὄνομα αὐτὸ τὰ κεφάλια τοῦ πλῆθους τρικύμισαν.

— Ὁ Δημοσθένης! ὁ φοβερός ἐχθρός μας!

Τ' ὄνομα τοῦ μεγάλου ρήτορα ἦταν πασίγνωστο στὴ Μακεδονία κι' ὅλοι τὸν μισοῦσαν. Ἦταν ὁ μέγας ἐχθρός. Αὐτὸς δὲν ὠνόμαζε τοὺς Μακεδόνες βαρβάρους; Αὐτὸς δὲν ἐμπόδιζε τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ τὸ Φίλιππο; Καὶ τί φλογεροὺς λόγους εἶχε βγάλει ἐναντίον του! Καὶ τώρα

Ποιὸς εἶναι ἀπὸ σὺς ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

ἔρχεται ὁ ἴδιος καὶ τολμᾷ νὰ παρουσιάσῃ μέσα στὴ βασιλικὴν αὐλὴ τῆς Μακεδονίας!

Ὁ Ἀλέξανδρος σηκώθηκε. Δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἄνθρωπο αὐτό, ὅμως θαύμαζε τὴν τόλμη του, τὴ μεγάλη ρητορικὴ του δεινότητα καὶ τὸν πατριωτισμὸ του, ὅς ἦταν καὶ στενοκέφαλος.

«Ἐχει μεγάλες ἀρετές, ὅς εἶναι κι' ἐχθρός μας!» ἔλεγε.

Τὸ πλῆθος ἀναμέρισε. Οἱ δυὸ Ἀθηναῖοι προχωροῦσαν σιγά, σοβαροί, μὲ τὸ δεξιὸ χέρι τυλιγμένο στὸ μαντύα τους. Ὁ ἕνας ἦταν ἕως τριάντα πέντε ἐτῶν, ὁ ἄλλος μερικὰ χρόνια μεγαλύτερος. Στάθηκαν μπροστὰ ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Ἀλεξάνδρου, σήκωσαν τὸ χέρι καὶ χαίρετησαν.

— Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ σας εἶναι ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ λαχτάρα.

— Ἐγώ! ἀποκρίθηκε ὁ μεγαλύτερος καὶ προχώρησε ἕνα βῆμα.

Προχώρησε κι' ἕνα βῆμα ὁ Ἀλέξανδρος. Κάμποση ὥρα τὸν κοίταζε ἀμίλητος. Ἀδύνατος, καχεκτικός, μὲ ἀραιὰ σταχτόμαυρα μαλλιά, μὲ τὸ πρόσωπο τυραννισμένο, ἀγρυπνισμένο, γεμάτο ρυτίδες.

«Τοῦτος εἶναι ὁ περίφημος ρήτορας, τοῦτος εἶναι ὁ ἐξαισθητὸς ἐχθρός μας, ὁ Δημοσθένης», συλλογίζονταν τὸ βασιλόπουλο κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε πολὺ δυνατὰ. Δὲν ἤξερε τί νὰ τοῦ πῇ, πῶς ν' ἀρχίσῃ. Μὰ γρήγορα δάμασε τὴ συγκίνησή του:

— Δημοσθένη, εἶπε, ξέρω πόσο εἶσαι ἐχθρός μας. Ξέρω πῶς μὰς συκοφαντεῖς καὶ μὰς λές βαρβάρους, ἐνῶ εἴμαστε καὶ μεῖς γνήσιοι Ἕλληνες.

Ἐκάμε νὰ προσθέσῃ: «Πιὸ γνήσιοι μάλιστα κι' ἀπὸ σένα, Δημοσθένη!», γιατί ἤξερε πῶς ὁ παπποῦς τοῦ Δημοσθένη εἶχε πάρει γυναῖκα βάρβαρη ἀπὸ τὴ Σκυθία κι' ἀπὸ αὐτὴ γεννήθηκε ἡ μητέρα τοῦ μεγάλου ρήτορα, ἡ Κλεοβούλη. Μιά στιγμὴ τοῦ ἤρθε ὁ πειρασμὸς νὰ προσθέσῃ τὴν ὑβριστικὴ αὐτὴ φράση, μὰ κρατήθηκε.

«Πρέπει νὰ εἴμαστε εὐγενεῖς μὲ τοὺς ἄλλους κι' ὅς μὴ εἶναι αὐτοὶ εὐγενεῖς μαζί μας!» συλλογίστηκε.

Τίναξε λοιπὸν τὸ κεφάλι, σὰ νάθελε νὰ διώξῃ τὴν κακὴ αὐτὴ σκέψη, κι' ἐξακολούθησε.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ ξέρω, μὰ ἤρθες στὸ Παλάτι μὰς ἀποσταλμένος μῆς πολιτείας πού ὅλος ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ σέβεται: τῆς Ἀθῆνας. Εἶσαι τώρα πρόσωπο ἱερό· δὲ θὰ ἐπιτρέψω σὲ κανένα νὰ σὲ προσβάλῃ. Εἶσαι φιλοξενούμενός μου. Καλῶς ὤρισες. Καλῶς ὤρισες καὶ σύ, ἀγαπητὲ Αἰσχίνε, φίλε καὶ σύμμαχέ μας! Τί ζητᾷς;

Ὁ Δημοσθένης πῆγε ν' ἀπαντήσῃ, μὰ ἡ φωνὴ του κόπηκε. Αὐτὸς πού ε-

κάμε νὰ τρέμῃ τὸ ἀκροατήριό του δταν δημηγοροῦσε, αὐτὸς πού σὰν τὸν Περικλῆ ἔστραψε καὶ βροντοῦσε δταν μίλουσε, τώρα δὲν κατῶρθωνε ν' ἀρθρώσῃ λέξι.

Ὁ Αἰσχίνης ἄνοιξε τὸ στόμα. Ἡ φωνὴ του ἦταν βροντερή· νέος εἶχε σπουδάσει ἀπαγγελία κι' εἶχε παίξει ὡς ἡθοποιὸς στὶς τραγωδίες τοῦ Αἰσχύλου.

— Ἦρθαμε νὰ μιλήσουμε μὲ τὸν πατέρα σου, τὸ Φίλιππο, ἀποσταλμένοι τῆς Ἀθῆνας! εἶπε.

— Κι' ὄχι μὲ μένα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος σμίγοντας τὰ φρύδια.

— Ὁχι, τραυλίσῃς ὁ Δημοσθένης.

— Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε μὲ πικρία.

— Σοῦ φαίνομαι παιδάριο ἀκόμα; ρώτησε.

Ὁ Δημοσθένης δὲν ἀποκρίθηκε.

Ὁ Ἀλέξανδρος τώρα δὲν κρατήθηκε.

— Ξέρω, εἶπε ὑψώνοντας τὴ φωνή του, ξέρω πῶς μὲ δνομάζεις «Μαργίτη», ἡλίθιο! Μὰ ἔννοια σου καὶ θάρρη μέρα...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ. Ἐνας ἀντρακλας μὲ ξουρισμένο πρόσωπο, μὲ σύρριζα κομμένα μαλλιά, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ πλῆθος. Στάθηκε ἀνάμεσα στοὺς πρόσβεις καὶ τὸν Ἀλέξανδρο φωνάζοντας:

— Ὁ Ἀλέξανδρε, δικαιοσύνη!

Τὸ βασιλόπουλο ἔκαμε ἕνα βῆμα πίσω. Ἀκούμπησε στὴν ἐξώθυρα κολῶνα, ἔβαλε τὸ χέρι στὸ σπαθί του. Θυμήθηκε, αὐτὸ ἦταν τὸ σύνθημα, πού τοῦ εἶχε ἀποκαλύψει ὁ Στέφανος. «Εἴσι θὰ πετιοῦνταν ὀμπρός του ὁ βάρβαρος πού εἶχε ἀπόφασι νὰ τὸν δολοφονήσῃ».

Ὁ Ἀλέξανδρος κοίταξε τὸ γίγαντα αὐτὸν πού φώναζε. Μὰ δὲν εἶχε γένεια, μήτε μουστάκια, μήτε μαλλιά στὶς πλάτες. Δὲ θάταν αὐτός.

— Τί θές; τὸν ρώτησε. Ποιὸς σὲ ἀδικεῖ;

— Ἐχω νὰ σοῦ ἀποκαλύψω μεγάλο μυστικὸ, βασιλόπουλό μου, ἀποκρίθηκε ὁ ἄντρας. Δὲ θέλω νὰ τὸ ἀκούσῃ κανένας.

Κι' ἔκαμε ἕνα βῆμα πρὸς τὸν Ἀλέξανδρο.

Ὁ Στέφανος εἶχε τιναχθῇ τώρα μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ κοίταξε μὲ ταραχὴ τὸν ἄντρα πού διέκοψε ἀπὸτομα τὴν ὁμιλία τοῦ Ἀλεξάνδρου μὲ τοὺς πρόσβεις. Ἦταν αὐτὸς ὁ συνωμότης πού εἶδε στὴ ρίζα τοῦ πλάτανου, δὲν ἦταν; Τὸ ἴδιο ἀνάστημα, ἡ ἴδια φωνή, μὰ τοῦτος ἔχει τὸ κεφάλι ἐντελῶς ξουρισμένο.

— Ζύγωσε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, λέγε τὸ μυστικὸ σου...

Ὁ ἀντρακλας στράφηκε γύρω, σὰ νάθελε νὰ δῇ μήπως ἦταν κοντὰ του κανένας. Ὁ Στέφανος ἔσυρε κραυγὴ μεγάλη· εἶχε διακρίνει στὸ μεσοφρύδι του μιά βαθειὰ οὐλή.

— Αὐτὸς εἶναι! φώναξε. Αὐτὸς εἶναι, Ἀλέξανδρε!

Μὰ σὰν ἀστραπὴ ὁ βάρβαρος εἶχε τραβήξῃ ἀπὸ τὴ ζώνη του ἕνα κοντὸ μαχαίρι καὶ χύνονταν ἀπάνω στὸν Ἀλέξανδρο. Ὁ Ἀλέξανδρος εὐλύγιστος, σὰν τίγρις, ἔγειρε λίγο τὸ σῶμα καὶ τὸ μαχαίρι καρφώθηκε ἀπάνω στὴν ἐξώθυρα κολῶνα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΤΟΙΧΟ- ΓΡΑΦΙ- ΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἡ τοιχογραφία — δηλαδή τὸ ζωγραφισμὸ σὲ ξερὸ ἢ νωπὸ τοῖχο (φρέσκο) — εἶναι πολὺ παλὴ ζωγραφικὴ εἶδος· νωπογραφίες ἐξαισίες — γιὰ νὰ μὴ ἀναφερθοῦμε σὲ ξένα — ἀρίστης τεχνικῆς, παρασκευασμένες γιὰ ὑπαίθρο, ἀπαντοῦμε ἤδη στὰ Μινωικὰ ἀνάκτορα τῆς Κνωσοῦ καὶ κατόπι στὰ Μυκηναϊκὰ ἀνάκτορα. Καὶ στὴν προκλασικὴ, κλασικὴ καὶ μετακλασικὴ ἢ Ἑλληνιστικὴ περίοδο, ἡ τεχνικὴ τῆς ἀσκεῖται καὶ ἀναπτύσσεται τόσο ἰδιότυπα καὶ πολύμορφα, ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ πλέον ἕνα πλῆθος τεχνουργημάτων, ἀπὸ τὰ προκλασικὰ ἐπιζωγραφισμένα πούρινα ἀγάλματα καὶ δάπεδα ὡς τὶς Ἑλληνιστικὲς τοιχογραφίες τῆς Πομπηίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴ τούτῃ ἀκριβῶς ἀρχίζει νὰ τὴν συναγωνίζεται τὸ Μωσαϊκὸ πού ἐμελλε, ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τῆς δαπέδων, νὰ ἀναδειχθῇ μὲ τὸν καιρὸ σὲ μοναδικὸ μέσον πολυτελοῦς διακοσμῆσεως τῆς Ἀσιαζούσας μεγαλοπρέπειας τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ καὶ ἀνακτορικοῦ βίου. Πολύτιμα λείψανα τῆς κατ' ἐξοχὴν βυζαντινῆς αὐτῆς τεχνικῆς, πού καλλιεργήθηκε συστηματικὰ ἐπὶ αἰῶνες κι' ἄρχισε νὰ παρακμάζῃ μόλις ἀπὸ τὸ 13ο αἰῶνα, ἔχουμε τὰ σωζόμενα ψηφιδωτὰ τῆς Ἀγίας Σοφίας, τῆς Μονῆς τῆς Χώρας (Χαγιά τζαμί) καὶ ἄλλων βυζαντινῶν ναῶν καὶ ἀνακτορικῶν κτισμάτων στὴν Κωνσταντινούπολι, τῆς Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου, τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, τῆς Ἀγίας Σοφίας καὶ τοῦ Ὁσίου Δαυὶδ στὴ Θεσσαλονικί, τοῦ Ὁσίου Λουκά στὴ Δωρίδα καὶ τέλος τοῦ Δαφνίου ἐδῶ στὴν Ἀθήνα. Στὸ Ἅγιον Ὅρος δὲν σώζονται μωσαϊκὰ παρά ἐλάχιστα, στὸ μοναστήρι τοῦ Βατοπεδίου, ἔργα τοῦ XI μὲ XII αἰῶνα. Θρησκευτικὲς διαμάχες κατὰ τὴν παράδοσι — ἰδίως ἐπὶ Λατίνων — καὶ πυρκαϊές, ἔχουν σταθῇ ἡ αἰτία τῆς θλιβερῆς πτωχείας πού παρουσιάζει σὲ μωσαϊκὰ, τὸ αἰωνόβιο τοῦτο θρησκευτικὸ κέντρο. Πάντως, εὐτύχημα εἶναι ὅτι παρόμοια σπᾶν δὲν παρατηρεῖται καὶ στὸ ἄλλο εἶδος τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς διακοσμῆσεως, τὴν τοιχογραφία, πού ἀπὸ τὸν XIII αἰῶνα ἀρχίζει καὶ πάλιν νὰ κυριαρχῇ ἐκτοπίζοντας τὸ πολυδάπανο, γιὰ τοὺς χειμαζομένους καὶ ἐνδεεῖς τοῦτους καιροὺς, ψηφιδωμα. Οἱ σωζόμενες τοιχογραφίες τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς τοιχογραφίας τοῦ Πρω-

τάτου, ἔργου ἀντιπροσωπευτικοῦ τῆς Μακεδονικῆς καλλιτεχνικῆς ἀνθήσεως τοῦ XIV αἰῶνα, πού ἀποδίδεται — κατὰ χειρόγραφο Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ — στὸ θρυλικὸ ἀπὸ τὴ Θεσσαλονικί ζωγράφο Μανουὴλ Πανσέληνο, εἶναι ἔργασίες τοῦ XVI καὶ ἐφεξῆς, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες ἐξέχουσα θέσι κατέχουν αἱ διὰ χειρὸς τῶν μεγάλων τοιχογράφων τῆς Κρητικῆς Σχολῆς, Θεοφάνη καὶ Τζωρτζή τῶν Κρητῶν καὶ Φράγγου Κατελάνου τοῦ Θηβαίου. Κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον — τὸν πρῶτον ἀπὸ τῆς ἀλώσεως — οἱ βασιλικὲς ἐπιχορηγήσεις καὶ δωρεές τῶν βοεβοδῶν καὶ Χριστιανῶν ἡγεμόνων τῆς Τουρκικῆς Αυτοκρατορίας ἢ τῶν θρησκευτικῶν τοῦ ὑποδουλωμένου γένους ἀρχηγῶν, γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι καὶ ἀποκατάστασι τῶν παραμεληθέντων μετὰ τὴν πτῶσι τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἁγιορείτικων μοναστηρίων, ἐπέτρεψαν στοὺς μεγάλους τεχνίτες αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ν' ἀποτυπώσουν δολοκλήρ τὴν καλλιτεχνικὴ δραστηριότητα τοῦ καιροῦ τους, πᾶν τοὺς τοίχους τῶν Καθολικῶν ναῶν, τῶν παρεκκλησιῶν καὶ τῶν τραπέζων τους. Δυστυχῶς καὶ τῆς ἀξιολογῆς αὐτῆς καλλιτεχνικῆς κινήσεως τοῦ XVI αἰῶνος — ὅπου ἀκμάζουν οἱ μεγάλοι αὐτοὶ Κρητὲς τοιχογράφοι, πού διεκόσμησαν τίς περισσότερες ἐκκλησίες καὶ λοιπὰ μοναστικά κτίσματα τοῦ Ἄθω — ὅλα τὰ ἔργα δὲν μὰς διασώθηκαν ἀκέραια, πολλὰ δὲ ὑπέκυψαν ἐν μέρει ἢ ἐντελῶς ἀπὸ τὶς πυρκαϊές, τοὺς σεισμοὺς καὶ τοὺς ἀνακαινισμοὺς τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰῶνα. Κατὰ τοὺς αἰῶνας τοὺτους καὶ μετέπειτα τοιχογράφοι, μέτριοι τεχνίτες, πού δὲν ἀσκοῦν δική τους τεχνικὴ μὰ ἐπαναλαμβάνουν μηχανικὰ τὰ λαμπρὰ τῶν προηγούμενων αὐτῶν δημιουργῶν πρότυπα, σημειώνουν κλημάκηδὲν τὴν βαθμιαία κατὰπτωσι τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς τέχνης, πού ψυχωρραγεῖ καὶ τέλος νεκρώνεται κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα. Παρ' ὅλες ὅμως αὐτὰς τίς καταστροφὰς καὶ τὰ ρήγματα, τὸ Ἅγιον Ὅρος παραμένει μὲ τὸν ἀπεραντο αὐτὸ τοιχογραφικὸ πλοῦτό του, πού περιέχει δολοκλήρ τὴ θρησκευτικὴ ἐποποιία, τὸ σημαντικώτερον καὶ πιὸ ἐπιβλητικὸ μνημεῖον τῆς μεγάλης αὐτῆς Δημιουργίας τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλὰ γιὰ τὴ σημασία του ἀπ' αὐτῆς τῆς πλευρᾶς θὰ ὁμιλήσουμε ἄλλοτε.

Σ. Δούκας

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

Είναι ένα χωριουδάκι κοντά εις τὰ Τρίκκαλα πού λέγεται Λεπενίτσα. Πιστεύουν οἱ κάτοικοι πῶς αὐτοῦ ἐγεννήθη ὁ Ἀσκληπιός, ὁ θεὸς τῆς Ιατρικῆς. Μάλιστα ἐπειδὴ ὁ κόσμος εἰς αὐτὸ τὸ χωριὸ ἀσχολεῖται μὲ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν πώλησιν βοτάνων, ὅλοι νομίζουν ὅτι τὴν τέχνην τὴν ἔμαθαν ἀπὸ τὸν Ἀσκληπιό.

«Ὁ Σκλεπίδης ὁ γιατρός μᾶς ἔμαθε τὰ βότανα» λέγουν.

Σκλεπίδης εἶναι, ὅπως τὸν ὀνομάζουν, ὁ Ἀσκληπιός.

Εἶναι καὶ τὸ χωριὸ Λυγουριὸ εἰς τὴν Ἀργολίδα, ὅχι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ Ναύπλιο.

Κοντὰ εἰς τὸ Λυγουριὸ εἶναι ἡ ἀρχαία Ἐπιδαύρος. Ὑπῆρχε μεγάλο κέντρον θεραπευτικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐπίδαυρον. Ἦτο ὁ τόπος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Σῶζονται πολλὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ καὶ πολλοὶ περιηγητὰ ἐπισκέπτονται τὸ μέρος. Εἶναι καὶ ἐνὰ ὠραϊότατον μουσεῖον. Μέσα εἰς τὸ μουσεῖον ὑπάρχουν πολλὰ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀφιερώματα εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού ἐθεραπεύθησαν.

Καὶ σήμερον οἱ κάτοικοι τοῦ Λυγουριοῦ πιστεύουν ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ἐγεννήθη εἰς τὸ χωριὸ τῶν. Καὶ λέγουν: — Ἐδῶ ἐγεννήθηκεν ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ θεὸς τῆς Ιατρικῆς. Εἶναι πατριώτης μᾶς.

Καὶ ἄλλοι τόποι δισχυρίζοντο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς εἶχε γεννηθῇ εἰς τὸ ἰδικόν τῶν μέρος. Ἄν καὶ ἔχουν περάσει δὲ χιλιάδες χρόνια, οἱ σημερινοὶ κάτοικοι διεκδικοῦν τὸν Ἀσκληπιόν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον πού τὸν διεξεδίκουν τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν.

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ ἀποτελεῖ μίαν συνέχειαν, χωρὶς διακοπὴν, ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν περισσότερο φίλοι τοῦ νεροῦ ἀπὸ ὅτι εἴμεθα σήμερα. Κάθε πόλις καὶ χωριὸ εἶχε τὸ λουτρό του τὸ δημόσιον. Ὑπῆρχον δὲ καὶ πολυτελέστατα ἰδιωτικά λουτρά. Καὶ πολλὰ ἀσθενεῖα ἐθεραπεύοντο μὲ τὰ λουτρά. Ἡ δὲ ἀρχαιοτάτη Ιατρικὴ, πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες καὶ ἀπὸ χιλιά χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ἐστηρίζετο κυρίως εἰς τὰ λουτρά. Ἐθεώρουν ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ἀνεκάλυψε αὐτὴν τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον, δι' αὐτὸ δὲ οἱ τόποι πού ἦσαν λουτρά ἐλέγοντο Ἀσκληπιεῖα. Αὐτοὶ συνεκεντρώνοντο σπουδαιότατοι ἱατροί, οἱ ὅποιοι ἦσαν συγχρόνως καὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐλέγοντο Ἀσκληπιάδαι: παιδιὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Καὶ σήμερον οἱ ἱατροὶ λέγονται ἀσκληπιάδαι. Διαβάζουμε δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας:

«Ὁ νεαρὸς ἀσκληπιάδης τάδε». Εἶναι ἀντὶ νὰ λέγῃ ἡ ἐφημερίς «ὁ νεαρὸς ἱατρός».

Μεγάλον θεραπευτικὸν κέντρον ἦτο καὶ ἡ νῆσος Κῶς. Καὶ ἐκεῖ ὑπῆρχε περίφημον Ἀσκληπιεῖον. Πολλοὶ ἔνδο-

ξοὶ ἱατροὶ τῆς ἀρχαιότητος προῆλθον ἀπὸ τὴν Κῶ. Καὶ ὁ Ἱπποκράτης, πού ἦτο ὁ ἐνδοξότερος ἱατρός καὶ ἔγραψε πολλὰ βιβλία, ἦτο ἀπὸ τὴν Κῶ. Σῶζεται εἰς τὴν Κῶ ἕνας τεράστιος πλάτανος. Οἱ κάτοικοι τὸν λέγουν «πλάτανον τοῦ Ἱπποκράτους». Νομίζουν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνου. Εἶναι δύο χιλιάδες τετρακόσια σχεδὸν χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἱπποκράτους ἕως σήμερα. Τὰ βιβλία του διαβάζονται ἀκόμη καὶ πολλοὶ σπουδαῖοι ἱατροὶ λέγουν ὅτι ἡ Ιατρικὴ τοῦ Ἱπποκράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν παθολογίαν ἦτο διὰ πολλὰς νόσους καλλιτέρα τῆς σημερινῆς. Ἐξακολουθοῦν δὲ ἀπὸ τὴν Κῶ νὰ βγαίνουν ἕως τώρα ἀριστοὶ ἱατροί, ὅπως βγαίνουν ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα τῶν Τρικκάλων ἕως σήμερα.

Πρακτικοὶ βοτανολόγοι καὶ πρακτικοὶ ἱατροί. Καθὼς λέγουν εἰς τὴν Λεπενίτσα ὁ Ἀσκληπιὸς ἐθεράπευε πολλὰς νόσους πού σήμερα ἐγάρθῃ ἡ θεραπευτικὴ τῶν. Εἶχε φθάσει εἰς τέτοιο σημεῖον γνῶσεως τῶν νόσων, ὥστε εἶχε σκεφθῇ νὰ ἀναγενῇ καὶ τὴν ζωὴν. Διηγούντου δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσης ὅπως τὰ ἄκουσαν ἀπὸ τοὺς παπποῦδες τῶν:

— Εἶχεν ὁ Σκλεπίδης ἕνα βοηθό. Ὅταν ἦρε τὸν τρόπον νὰ ξανανιώσῃ ὁ ἄνθρωπος εἶπε στὸν βοηθό του. «Ἐγὼ θὰ γίνω πάλι νέος. Θὰ κλεισθῶ εἰς αὐτὸ τὸ μπαούλο σαράντα ἡμέρες. Ἐως τότε νὰ μὴν ἀνοίξῃς τὸ μπαούλο. Μόνον τὴν τεσσαράκοντὴν ἡμέρα νὰ τὸ ἀνοίξῃς. Θὰ ἔχω ξανανιώσει».

Ὁ Ἀσκληπιὸς ἐκλείσθη στὸ μπαούλο καὶ ὁ βοηθὸς ἐκλείσθη τὸ καπάκι. Εἶχαν περάσει τριανταεπταεὶς ἡμέρες ὅταν ἦρθεν ὁ βασιλεὺς τοῦ τόπου στὴν Λεπενίτσα. Εἶχε τὸ παιδί του βαριά ἀρρωστο. Ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βοηθὸ νὰ τοῦ εἰπῇ πού εἶναι ὁ Ἀσκληπιός. Ὁ βοηθὸς τὸ ἔκρυψε. Ὁ βασιλεὺς ὁμῶς τὸν ἠπειλῶσε ὅτι θὰ τὸν ἐθανάτω. Τότε ἐσκέφθη ὁ βοηθὸς ὅτι εἶχαν περάσει τριάντα ἐνιαὶ ἡμέρες καὶ ἐπήγαγιναν στὶς σαράντα. Ἄνοιξε λοιπὸν τὸ καπάκι. Ὁ Ἀσκληπιὸς εἶχε ξανανιώσει. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελείως πῆξει ἡ σάρκα του. Ἄνοιγόκλεισε τὰ μάτια του καὶ πέθανε. Τρομαγμένος ὁ βοηθὸς ἐπῆρε τὸ βιβλίον τοῦ Ἀσκλη-

Γυναῖκοι μαζεύουν βότανα.

πιοῦ πού εἶχε γραμμένες ὅλες τὶς θεραπεῖες καὶ ἔφυγε.

Λέγουν δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσης.

— Ποῦ νὰ πῆγε ὁ βοηθός; Κανεὶς δὲν ξεύρει. Ποῦ νὰ ἔκρυψε τὸ βιβλίον; Ὅποιος τὸ βρῇ θὰ εἶναι πολὺ τυχερός. Καὶ τὸ πῶς σπουδαῖο δὲν θὰ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι. Γιατὶ μέσα στὸ βιβλίον θὰ εἶχε γραμμένο καὶ τὸν τρόπο τοῦ ξανανιώματος.

Τὸ ὅτι ἡ ἀρχαιοτέρα λατρεῖα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἦτο εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Τρικκάλων τὸ ἀναφέρει ἀπὸ τοὺς ἀρχαῖους συγγραφεῖς καὶ ὁ Στράβων. Ἐλέγοντο δὲ τότε τὰ Τρίκκαλα Τρικκῆ. Οἱ δὲ Τρικκαλῆνοι οἱ σημερινοὶ διατηροῦν καὶ αὐτοὶ πολλὰς παραδόσεις περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Λέγουν:

— Εἰς τὴν Λεπενίτσαν ἐγεννήθηκεν ὁ Ἀσκληπιός. Εἰς τὰ Τρίκκαλα ὁμῶς εἶχε τὸ φαρμακεῖόν του.

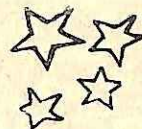
Ἐχουν δὲ γίνεαι ἀνασκαφαὶ εἰς τὰ Τρίκκαλα πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἐκεῖ Ἀσκληπιεῖου. Θεωροῦν ὅτι ἦτο παρὰ τὸν Ληθαῖον ποταμόν.

Πατὴρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐνομιζέτο ὁ θεὸς Ἀπόλλων. Μητέρα του ἦτο ἡ νύμφη Κορωνίς, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Λαπιθῶν Φλεγύου. Ἐθασίλευεν ὁ Φλεγύας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δωτιοῦ πεδίου τῆς Θεσσαλίας. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ εἰπῶ ὅτι καὶ σήμερα ὑπάρχει εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπιθετον Φλέγγας καὶ ἐπιθετον Λαπιθίς. Ὁμοιάζει τὸ ὄνομα Φλέγγας καὶ τὸ ὄνομα Λαπιθίς μὲ τὸ Λαπίθης καὶ μὲ τὸ Φλεγύας.

Ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ διατηρεῖται ἕως σήμερα μὲ τὰς παλαιότητας ρίζας τῆς. Ὅταν ψάχνωμεν εὐρίσκουμε τὴν συνέχειαν τῆς φυλῆς καὶ τὰ ἴδια ἀκόμη ἐπιθετα. Καὶ ἡ λέξις Σκληπιός ἡ Σκλεπιὸς ἐξηγεῖται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων ὅτι σημαίνει τὸν ἱατρὸν ἢ τὸν νοσηλευτήν. Τὸ παράγουν ἀπὸ τὴν σκλέπα. Σκλέπα σημαίνει ἀρρώστεια. Ὁ ἀσθενικὸς λέγεται σκληπιάρης. Λοιπὸν Σκλεπιὸς ἢ Σκληπιός ἢ Ἀσκληπιὸς ὁ ἐπὶ τῶν νόσων δηλαδὴ ὁ νοσηλευτὴς ἢ ἱατρός. Δι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι ὅταν ἔλεγαν ἀσκληπιάδης νοοῦσαν τὸν ἱατρὸν. Τὴν ἴδιαν σημασίαν ἔχει καὶ σήμερα ἡ λέξις.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα εἶναι ὁ Κόζακας. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ἔλεγαν Κερκετέα. Εἶναι γεμᾶτο θεραπευτικὰ βότανα αὐτὸ τὸ βουνό. Φαίνεται ὅτι ἀπὸ παλαιότητος ἐποχῆς ἀνέβαινον εἰδικευμένοι ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἐμάζευαν αὐτὰ τὰ βότανα. Τὰ ἔφερναν καὶ τὰ ἐπουλοῦσαν παντοῦ. Ἔτσι θὰ ἐσχηματίσθῃ ἕνα πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα ἱατρικὸν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων. Ἐλέγοντο Σκλεπιοὶ ἢ Ἀσκληπιοὶ οἱ ἐξασκοῦντες αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Καθὼς δὲ ἔφθαναν μέχρι τοῦ νοτιωτέρου σημείου τοῦ ἐλληνισμοῦ οἱ Θεσσαλοὶ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 832)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (7ης Ἀπριλίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρώπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων: Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄκατον. Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται καὶ εἰπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει: ὦ γενεὰ ἀπίστος, ἕως πότε πρὸς μὲας ἔσομαι; Ἐως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάρξεν αὐτόν, καὶ πρὸς ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ: Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε: παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἰ τί δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ: τὸ εἰ δύνασαι πιστεύσαι, πάντα δυνατόα τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράζας ὁ πατήρ τοῦ παιδὸς μετὰ δακρύων ἔλεγεν: πιστεύω κύριε· βοήθη μοι τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπέτιμψε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ: τὸ πνεῦμά τοῦ ἁλάου καὶ κακῶν, ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσελθῇ εἰς αὐτόν. Καὶ κράζας καὶ πολλὰς ἀπαράξας αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἐνέστη. Καὶ εἰσελθὼντα αὐτὸν εἰς οἶκον, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἤδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς: τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν· οὐδὲ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκείθεν ἐξελθὼντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γινῇ· ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Μὲ τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ πάσχοντος παιδιοῦ πού μᾶς περιγράφει ἡ ἀπάντησις περικοπῇ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ θαυμάσωμεν τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἐθεράπευε μόνον οἰκονομικὰ ἀσθενεῖαν τοῦ σώματος, ἀλλὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐξουσιάσῃ καὶ αὐτὰ τὰ πονηρὰ πνεύματα. Δὲν προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸν δαιμονιζόμενον νέον τὸ πονηρὸν πνεῦμα πού τὸν βασανίζει, ἀλλὰ τὸ διατάσσει νὰ βγῇ ἀπ' αὐτόν. Τοῦ ὁμῶς ὡς παντοδύναμος, εἶναι καὶ αὐτοῦ ἀκόμη Κύριος. Ἐπειδὴ ὁμῶς τὰ πονηρὰ πνεύματα, ὅπως μᾶς λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, εἶναι ὁ προαιώνιος καὶ μεγαλειότερος ἐχθρὸς τῶν ἀνθρώπων, αὐτὰ πού καταστρέφουν τὰς ψυχὰς μᾶς, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μάθωμεν τί ἔργον ἔχουν καὶ τί εἶναι αὐτά.

Ὅπως μᾶς λέγει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη τὰ πονηρὰ πνεύματα εἶναι καὶ αὐτὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ μὲ λογικὸν καὶ ἐλευθερίαν. ἦσαν δὲ στὴν ἀρχὴ ἀγγέλοι τοῦ Θεοῦ, πού ἔμεναν κοντὰ σ' αὐτὸν καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν ὅπως οἱ ἄλλοι ἀγγέλοι. Δὲν ἐπλάσαν ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πονηρούς, διότι οὗτος ἀφοῦ μισεῖ τὸ κακόν, τὸ ψεύδος καὶ τὴν ἀδικίαν ἦτο ἀδύνατον νὰ καμῇ τέτοια πλάσματα. Ἀλλὰ ὅπως εἴπαμε ἦσαν καὶ ἐλεύθεροι. Καὶ ἐπομένως μποροῦσαν καὶ νὰ παρακούσουν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Αὐτοὶ ἀφοῦ παρεσύρθησαν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῶν τῶν Σατανᾶν ἠβέλθησαν νὰ ἐξομοιωθοῦν μὲ τὸν Θεόν, ἤρχισαν νὰ παραβαίνουν τὰς ἐντολὰς τοῦ καὶ τέλος μὲ τὰς πονηρὰς τῶν πράξεων κατήντησαν ὄργανα τοῦ ψεύδους, τῆς κακίας καὶ τῆς παρανομίας. Τότε ὁμῶς καθε σέως τῶν μὲ τὸν Θεόν ἔπαυσε καὶ ἐκρημνίσθησαν εἰς τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν καταστροφήν. Δίκαια ἐτιμωρήθησαν ἀπὸ τὸν πανάγαθον Θεόν, διότι οὗτος ἀποστρέφεται τὸ ψεύδος καὶ εἰς τοὺς ὑπερηφάνους ἀντίτασσεται. Ἡ καταβίβη τῶν πονηρῶν πνευμάτων εἶναι αἰώνια, διότι αὐτὰ δὲν παρέβησαν ἀπὸ ἀγνοίας τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ τὰ παρῆλθον ἀλλὰ εἰς αὐτοὺς ἦτο.

Ἀφοῦ ὁμῶς τὰ πονηρὰ αὐτὰ πνεύματα ἐξεδιώχθησαν μακριὰν τοῦ Θεοῦ καὶ κατεδικάσθησαν ἀπ' αὐτὸν αἰώνως καὶ ἀμετακλήτως, ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται χωρὶς νὰ φαίνονται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων. Μὲ κάθε τρόπον προσπαθοῦν νὰ παρασύρουν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Ἀπὸ ἐμπάθειας καὶ ἀπὸ φθόνου θέλουν τὴν καταστροφήν μᾶς. Δὲν μποροῦν νὰ ἀνεχθοῦν αὐτὰ, πού εἶναι γιὰ πάντα καταδικασμένα ἀπ' τὸν Θεόν, τὴν εὐτυχίαν καὶ σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Προσπαθοῦν νὰ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπ' τὸν προορισμὸν μᾶς. Τὸ κύριον ὅπλον πού μεταχειρίζονται γιὰ νὰ παρασύρουν τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ ἀμαρτία. Μὲ δὴν τὴν δύναμιν καὶ μὲ κάθε μέσον προσπαθοῦν νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν τῶν. Πολλὰς φορὲς ὁ Σατανᾶς παρουσιάζεται κοντὰ μᾶς σὺν νὰ ἐνδιαφέρεται τάχα γιὰ μᾶς καὶ προσπαθεῖ μὲ ὑπουλὰ μέσα νὰ μᾶς παρασύρῃ. Ἀκούη καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ παρουσιάσθῃ στὴν ἔρημον γιὰ νὰ τὸν παρασύρῃ στὴν ἀμαρτίαν (Ματθ. δ' 1-9).

Σ' ὅλας τὰς προσπάθειάς καὶ τὰ μέσα τοῦ διαβόλου ὁ ἄνθρωπος ἔχει ὅλη τὴν δύναμιν ν' ἀντιδρῇ. Εἶναι ὁμῶς πλάσιμος ἀπ' τὸν Θεὸ ἐλεύθερος. Συνεπῶς καὶ αὐτὸν ἐξαρτάται νὰ νικήσῃ ἢ νὰ νικηθῇ ἀπὸ τὸν διαβόλον. Μὲ τὰς πράξεις θὰ φανερώσῃ ἂν θ' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ διαβόλου.

Ἀφοῦ λοιπὸν τέτοιος εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν πονηρῶν πνευμάτων ὅς ἐπληρώσωμεν καὶ ἂς εἴμεθα ἔτοιμοι ν' ἀποκρούσωμε τὰς ἐπιθέσεις τῶν. Ἀς ἔχωμε πάντα μπροστὰ μᾶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὡς δὴν ὁδηγὸ ἀσφαλῆ. Ἀς μένωμεν πιστοὶ εἰς τὰ διδάγματα τῆς ἁγίας μᾶς Ἐκκλησίας καὶ καὶ ἐπίθεσι τοῦ διαβόλου ὅς ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἐπουρανίου μᾶς πατρός.

* ΠΙΣΤΙΣ, Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΗΣ *

Ἡ ζωὴ μᾶς εἶναι ἕνα ταξίδι. Μέσα στὴ θάλασσα τοῦ βίου ταξιδεύουμε ὅλοι κατὰ θέλμας μὲ τὸ δικὸ του καραβάνι. Ἡ θάλασσα ὁμῶς τῆς ζωῆς μᾶς δὲν εἶναι πάντοτε ἡσυχὴ καὶ γαλήνη. Πολλὰς φορὲς σηκώνεται ἡ τρικυμία. Τὰ κύματα τοῦ πόνου ξεσποῦν καὶ μᾶς κτυποῦν ὀρμητικὰ. Ἀρρώστειες, πτώχειες, θάνατοι, ἠθικὲς θλίψεις μᾶς δοκιμάζουν σκληρὰ.

Τι χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος στὸν καιρὸ τοῦ πόνου; Χρειάζεται δύναμι ψυχική. Χρειάζεται θάρρος. Χρειάζεται ἀντοχή. Ποῦ θὰ τὰ βρῇ ὁμῶς αὐτὰ; «Ὡ! Ἄν ὑπάρχῃ κάποια δύναμις στὸν κόσμον αὐτό, πού μπορεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον θάρρος καὶ αἰσιοδοξία. Αὐτὴ θὰ τοῦ δώξῃ παρηγορίαν, κ' αὐτὴ πάλι θὰ τὸν ὀπλίσῃ μὲ τὴν ἐλ-

πίδα καὶ μὲ τὴν δύναμιν πού θὰ τὸν κάμουν νὰ βρῇ τὴν διέξοδο. Ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ παρηγορία, οἱ δυὸ αὐτοὶ πολυτίμοι σύντροφοι τῆς ζωῆς μᾶς, πού συντρέχονται κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ πέλμα τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς ἀπιστίας, βρίσκουν ὅλη τὴν δροσίαν καὶ τὸ γόνιμο ἔδαφος στὴν πίστι. Καὶ κ' εἰς τὴν πίστιν θὰ βλαστήσουν καὶ θ' ἀνθήσουν καὶ θὰ δροσίουν τὴν ὑπαρξί μᾶς στὶς δύσκολες στιγμὲς, τοῦ πό-νου καὶ τῆς ὀδύνης. Ἡ ἐμπιστοσύνη στὸν ὑπεράτατο προνοητὴ κ' ἡ καταφυγὴ σ' αὐτόν εἶναι πού σταλάζει στὴν ψυχὴ μᾶς τὸ δυσεύρετο βάλασμα τῆς παρηγορίας. Ἡ πίστις εἶναι ἐκείνη πού ἀποσπᾷ τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὴς μιζήριες πού βασίλευουν στὸν κόσμον, τὴν φέρνει μ'

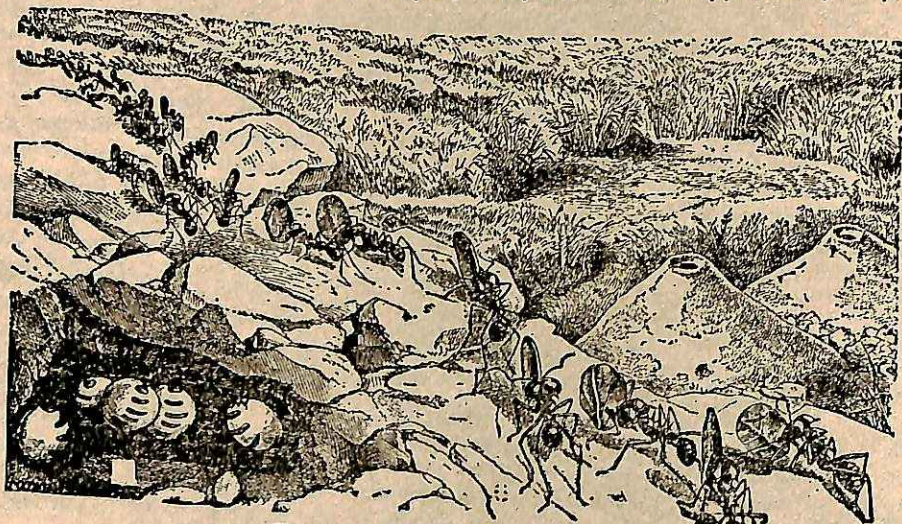
ἕνα φτερούγισμα ἀνάλαφρο κ' αἰθέριο ὡς ἐκεῖνα τ' ἀπρόσιτα ὕψη, ὅπου ξεψυχᾷ καὶ ἐκμηδενίζεται ὁ θόρυβος τῶν αἰσθησέων, κ' ὅπου δὲν ἀκούς παρὰ μόνον τὴν ἀρμονίαν τῶν μουσικῶν καὶ τῶν θελῶν. Καθὼς λέγει κάποιος ὁ Ντοστογιέφσκυ, «καὶ μόνον ἡ σκέψις πῶς ὑπάρχει ἕνα ὄν ἀπείρωσ πρὸς δίκαιο, ἀπειρὸς πρὸς εὐτυχισμένον ἀπὸ μὲνα, μὲ γεμίζει ὀλόκληρο ἀπὸ μιᾶ ἀπέραντη τρυφερότητας. Ὁ ὅλος ὁ νόμος τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξεως ἐγκτεται σὺν τῷ νὰ μὴν μπορῇ πάντα νὰ σκύβῃ μπροστὰ σὸ ἀπείρωσ μεγάλο. Ἀφαιρέστε ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀπειρήν Μεγαλωσύνην, θὰ πάψουν νὰ ζοῦν καὶ θὰ πεθάνουν ἀπηλπισμένοι».

Α. Ι. Γκιόλας

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Μιά και άρχισαμε σ'ε προηγούμενο τεύχος της «Νεολαίας» από τὰ μερμήγκια, ἄς δοῦμε ἀμέσως ἀπὸ τώρα μερικά ἀκόμη καθέκαστα τῆς ζωῆς τους, γιατί θὰ τὰ συναντήσουμε πολλές φορές στοὺς περιπάτους μας καὶ πολλές ἱστορίες ἔχουν νὰ μᾶς πουν. Ἀκόμη καὶ τὸ ἴδιο τὸ ξανθὸ μερμηγκάκι τῆς αὐλῆς μας. Ἡ αὐλή μας κ' ὁ κήπος μας εἶναι μιά δλόκληρη ἐπαρχία, μιά δλόκληρη ξεχωριστὴ ἐπικράτεια γιὰ τὸ μερμηγκένιο κόσμο, καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νάχη ἐδῶ ἐκεῖ στὶς ἄκρες τῆς μιάς ἢ τοῦ ἑνὸς ἢ τριῶν μερμηγκοφωλιῶν, χωρία καὶ πολιτείες νὰ πούμε τοῦ μερμηγκένιου κόσμου, πού ἐκεῖ ζοῦν γενιὰ τὴ γενιὰ, δηλ. τοὺς τῆ ζωῆς, καὶ τὴν ἔχουν πατρίδα τοὺς καὶ γενέτειρά τοὺς. Ἐμεῖς μπορεῖ νὰ τὴ νομίζουμε δική μας τὴν αὐλή μας καὶ τὸν κήπο μας καὶ νὰ μὴν ἀφήνουμε ἄλλους ἀνθρώπους νὰ μᾶς τὴν πάρουν, ὅμως καὶ τὰ μερμηγκάκια πού ζοῦνε κ' ἐν μέρει τὴ νομίζουν δική τους καὶ πατρίδα τοὺς, καὶ θὰ γίνῃ πόλεμος καὶ μακελιὸ ἀν κάμῃ νὰ τοὺς τὴν πατρίδα ἔξω μερμηγκία. Γιατὶ τὰ μερμηγκάκια, ὅσο μικρά κ' ἂν εἶναι, κ' ὅσο εἰρηνικά κ' ἂν ζοῦνε ἅμα δὲν τὰ πειράζει κανεὶς, τόσο γίνονται ἑρμῆ καὶ πολεμιστὰδες ἀποφασισμένοι στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο ἅμα εἶναι νὰ ὑπερασπίσουν τὸ δικό τους.

Ἐχει ἐδῶ, τριγύρω στὸ δασοφυλάκειο, μαυριδερά δεντρομέρμηγκα πού ζοῦνε στοὺς κορμούς τῶν δέντρων, καὶ πού δὲν τοὺς παραβγαίνει οὔτε τὸ πιδ ἄγριο τοσπανόσκυλο στὴν ἐπιθετικότητά καὶ στὴν ἀφοβία. Ἄμα δὲν τὸ καλοπροσέξω καὶ καθίσω νὰ ξεποστᾶσω ἀκουμπημένος σ' ἐναντὶν κορμὸ πού ἔχουν τὴ φωλιά τους, θαρροῦνε φαίνεται πὼς πάω νὰ τοὺς τὴν πάρω καὶ, μιά στιγμὴ, ἔχουν γεμίσει τὸ λαιμό μου, τ' αὐτιά μου,

Πορεία μερμηγκῶν καὶ φάλαγγ αὐτῶν.

τὰ χέρια μου, καὶ μὲ ρημάζουν στὶς δαγκανιές.

Εἶναι ἀπίστευτο τί φοβερὴ δύναμι κλείνει στὸ μικροσκοπικὸ τοῦ αὐτοῦ κορμὶ τὸ μερμήγκι. Ἄν θελήσουμε νὰ τὴ βάλουμε στὶς ἀνθρώπινες ἀναλογίες καὶ στὶς ἀναλογίες τῶν ἄλλων γνῶστών μας ζῶων, θὰ σαστίσουμε. Ἐνας λύκος μπορεῖ, βέβαια, νὰ κουβαλήσῃ μιά κατσίκια, καὶ μιά τίγρις ἔχουν νὰ πουν πὼς κουβαλεῖ βουβάλι δλόκληρο στὰ δόντια τῆς. Τὸ συνολικὸ ὥστόσο βάρος τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲν ἔχει μεγάλη διαφορά. Ἐνα μερμήγκι ὅμως κουβαλεῖ καὶ σέρνει στὰ δόντια τοῦ πράματου πού ζυγίζει καὶ πενήντα καὶ ἑκατὸ φορές ὅσο ζυγίζει αὐτό. Νὰ φανταστοῦμε δηλαδὴ ἕνα ἀνθρώπο κύκλωπα πού νὰ σηκῶνῃ στὰ δόντια τοῦ καὶ νὰ πηγαίῃ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο.

Ἐξ ἄλλου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μέλι καὶ ζάχαρι πάντα — καὶ γιὰ τὰ μερμήγκια ἐπίσης. Τὸ πείραμα πού κάναμε μὲ τὸ μικρὸ Στέλιο ρίχνοντας λιγάκι ζάχαρι στὸ ξεμοναχισμένον μερμηγκάκι ἦταν ἕνα πείραμα — καὶ ζάχαρες δὲν τρέχουν καθ' ἡμέραν σκορπισμένες στὶς αὐλές. Κι' ἐξ ἄλλου χρειάζεται καὶ κρέας. Τὰ μερμήγκια τρῶνε σπόρους καὶ κάθε φαγώσιμη οὐσία, ὅμως, ὅπως κ' οἱ ἄνθρωποι, ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀνακατεῦν καὶ μερικὸ κρέας στὴ διαίτά τους. Καὶ γιὰ νὰ βρεθῇ κρέας, χρειάζεται κυνήγι.

Ἡ μερμηγκοφωλιά, πού εἶναι κάπου σ' ἐκείνην ἀκρὴ τῆς αὐλῆς μας, δὲ μᾶς προδίδεται παρὰ ἀπὸ μιά τρυπίτσα, τριγυρισμένη ἴσως γύρω-γύρω ἀπὸ ἕνα μικρὸ λοφάκι χώματα. Τρία τέσσερα ξανθὰ μερμηγκάκια ἀναδεύονται ἐκεῖ στὰ χεῖλη στὴν εἴσοδο, κουνοῦνε τὶς κεφαλές τους καὶ συνεννοοῦνται, καὶ φυλάνε σκοποὶ. Ἐξω ἀπ' αὐτά, καμμιὰ ἄλλη κίνησις.

Τίποτα, τίποτα ἄλλο δὲ φαίνεται ἀπὸ τὶς πολυποικίλες μέσας ἐκεῖ στοές, τοὺς θαλάμους, τοὺς κοιτώνες, τὰ κελάρια, ὅπου κυκλοφορεῖ ἀεικίνητος ἕνας δλόκληρος πολυάσχολος μικρὸς κόσμος, κοιτάζοντας τὶς τόσες φροντίδες μιάς ὀργανωμένης κοινωνικῆς ζωῆς.

Εἶναι τάχατε ὅλοι οἱ κάτοικοι μέσας; Ὁχι. Δὲν εἶναι. Μιά τέτοια μερμηγκοφωλιά ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τρόφιμα καὶ τρόφιμα γιὰ νὰ συντηρηθῇ καὶ νὰ ζήσῃ. Ἐχει ἕνα δλόκληρο πληθυσμὸ ἀπὸ ἀρσενικά καὶ θηλυκά πού, στολισμένα μὲ φτερά, δὲν κάνουν καμμιὰ δουλειὰ καὶ δὲ βγαίνουν ἔξω παρὰ μόνο σ' ἀν σημάνουνε τὰ ξεφαντώματα τῶν γάμων, πού ὅμως θέλουνε φαῖ καὶ φαῖ στὸ μεταξὺ. Ἐπειτα ἔχει τὸν ἄλλο πληθυσμὸ ἀπὸ τὰ μωρά, τὶς «νύμφες» πού λείει ἡ φυσική, καὶ πού κ' αὐτὰ θέλουνε τὸ ντάντεμά τους καὶ τὴ συντήρησί τους. Τὰ ξανθὰ μάλιστα μερμηγκάκια τῆς αὐλῆς μας ἔχουν καὶ μίαν ἄλλη κατηγορία, ἀρκετὰ φαγάδικη, νὰ ταΐζουνε στὴν κοινωνία τους — ἂν καὶ αὐτὴ παρέχει ὀρισμένες ὥρες καὶ θετικές υπηρεσίες — ἔχουνε τοὺς «κεφαλάρδες». Ὅλοι μας θάτυχε νάχομε προσέξει καὶ στὰ σπῖτια μας ἀκόμη μέσας καὶ ξανθὰ μερμηγκάκια ἀνάμεσας στὰ ἄλλα, μὲ πολὺ χοντρότερο ὅμως κεφάλι. Τετραπλάσιο καὶ πενταπλάσιο. Εἶναι τῆς ἴδιας φυλῆς, τῆς ἴδιας φωλιάς, καὶ προορίζονται γιὰ ὀρισμένους ἐδικούς σκοποὺς πού θὰ δοῦμε παρακάτω. Γιὰ καθημερινὲς δουλειές τῆς σειρᾶς, πού κάνουνε τὰ ἄλλα, οἱ ἐργάτες, αὐτοὶ δὲν κάνουνε. Ὅπως εἶναι χοντρὸ τὸ κεφάλι τους ἔτσι εἶναι καὶ τὸ μυαλό τους χοντρὸ. Ἀπὸ φαῖ ὅμως θέλουνε βέβαια ἄλλο τίποτα.

Πὼς θὰ οἰκονομίσουνε λοιπὸν τὰ τόσα καὶ τόσα ἐφόδια, πού χρειάζεται ὅλη αὐτὴ ἡ ὀργανωμένη κοινωνία, ἅμα μένανε ὅλοι κλεισμένοι μέσας; Χρειάζεται πρόνοια. Ἐτσι, οἱ πιδ ἀξιοί, οἱ πιδ δοκιμασμένοι καὶ ἔμπειροι τῆς φωλιάς, μιά δεκαριά ἴσως πάνω-κάτω γιὰ τὴν κοινωνία τῶν ξανθῶν μερμηγκιδῶν τῆς αὐλῆς μας, ἀφήνοντας στοὺς ἄλλους, τοὺς πολλούς, τὶς ἐσωτερικὲς φροντίδες τοῦ νοικοκυριοῦ, κινοῦνε ἀπὸ πρῶτὴ ἀνιχνευτές, ἔνας κατὰ δῶ ἄλλος κατὰ κεί, νὰ ψάξουν καὶ νὰ ἐξερευνήσουν τοὺς τόπους.

Τέτοιος ἔμπειρος ἀνιχνευτὴς ἦταν τὸ μερμηγκάκι, πού βρήκαμε μὲ τὸ Στέλιο νὰ τριγυρίζῃ μοναχικὸ σ' ἄν δίχως προορισμὸ καὶ τοῦ ρίξαμε τὴ ζάχαρι. Ἀλλὰ ζάχαρι καθὼς εἶπαμε δὲ βρίσκεται πάντα. Ἐξ ἄλλου εἶναι πολὺ περίεργο νὰ ἰδοῦμε καὶ κατὰ ἄλλο, πιδ ζωντανὸ καὶ μὲ περισσότερη περιπέτεια.

Ἀλλὰ ὁ χῶρος δὲν μᾶς παίρνει. Στὸ ἄλλο φύλλο λοιπόν.

Β. Δασκαλάκης

Μετεωρολογία

ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΧΙΩΝ

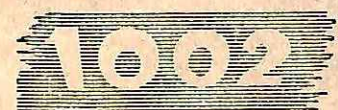
Τότε λέγομεν ὅτι ἔχομεν βροχήν.

Ὅσοι ἔχουν προσέξει, θὰ παρατήρησαν ὅτι αἱ σταγόνες τῆς βροχῆς τὴν ἀνοιξὴ ἢ τὸ φθινόπωρον ἢ καὶ τὸ καλοκαίρι εἶναι πιδ μεγαλύτερες, ἀπ' ὅτι εἶναι τὸν χειμῶνα. Τοῦτο συμβαίνει διότι τὸ καλοκαίρι ἢ τὴν ἀνοιξὴ ἢ τὸ φθινόπωρον ἔχει περισσότερους ὑδατμοῦς (διότι ἐξατμίζεται περισσότερο νερό) ἀπὸ ἐκείνους πού ἔχει τὸν χειμῶνα.

Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ τὰ διάφορα εἶδη βροχῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μετεωρολογικὰ φαινόμενα καὶ παρουσιάζει τόσας πολλὰς παραλλαγὰς εἰς τὰ διάφορα μέρη, πού δὲν ἡμποροῦμεν ἐδῶ νὰ τὰς καταγράψωμεν. Τὸ ποσὸν δηλαδὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς βροχῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐδάφους ἑνὸς τόπου, ἀπὸ τὴν φυτεῖαν πού ἔχει ὁ τόπος, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ κλπ. Δι' αὐτὸ παρατηροῦμεν ὅτι σ' ἐκείνους τοῖς τόποις ἔχομεν πολλές φορές μεγάλαις διαφορὰς καὶ λέμε συνήθως ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ τόποι διαφέρουν κατὰ τὸ κλιματολογικὸν αὐτὸ στοιχείον.

Οἱ μετεωρολόγοι δίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν βροχήν, καὶ δι' αὐτὸ εὗρηκαν εἰδικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ μετρήσουν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς πού πίπτει εἰς ἕνα τόπον εἰς τὸ διάστημα μίας ἡμέρας, ἢ ἐβδομάδος ἢ καὶ ἐνὸς μηνός. Καί, φυσικὰ, τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος πού ἀπορροφᾷ τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν πίπτουσαν βροχήν ἐπιδρᾷ εὐεργετικῶς ἐπὶ τῆς ὅλης βλαστήσεως τῆς περιφέρειας αὐτῆς. Ἐπίσης, μετρώντας οἱ μετεωρολόγοι τὸ ἐτήσιον ὕψος τῆς βροχῆς πού πίπτει σ' ἕνα τόπον, ἡμποροῦν νὰ ὑπολογίσουν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος πού δύνανται νὰ συγκεντρώσουν εἰς μίαν στέρναν, ἢ εἰς μίαν ἄλλην λεκάνην, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ λίμνη τοῦ Μααραθῶνος. Προκειμένου νὰ κάμουν τὴν λίμνην αὐτὴν τὸ 1926 ἐπήραν τὰ μετεωρολογικὰ στοιχεῖα πολλῶν ἐτῶν διὰ νὰ ἴδουν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς πού πίπτει εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν λίμνην καὶ νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τοὺς κατοικοὺς τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Περιχώρων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ φαινόμενον τῆς χιόνος παρουσιάζει ἐν-

Πρωτοπόροι ἀδελφοί.

Ὁ πρῶτος Ἕλληνας πού ἐξέδωκε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα μὲ τὸν τίτλον ὁ «Φῶς» τοῦ Βοσπόρου» ὑπῆρξεν ὁ λόγιος Ἰωάννης Μουσοῦρος, ὁ ὁποῖος πάλιν

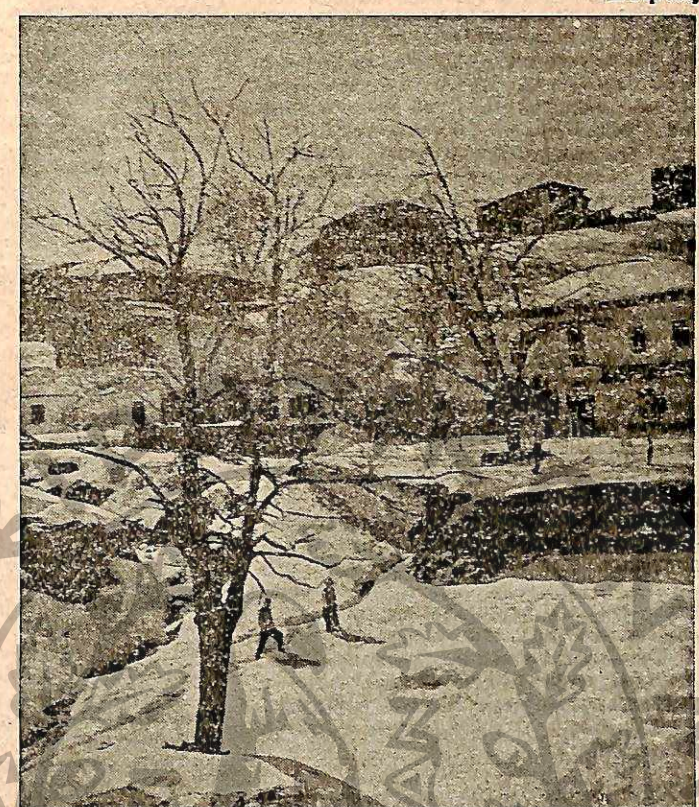
διαφέρει ἐπιστημονικὸν καὶ πρακτικόν. Τὸ χιόνι σχηματίζεται ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχῃ θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ μηδενός. Ὅτε οἱ ὑδατμοῖ συμποκνῶνται καὶ μεταβάλλονται εἰς τὴν στερεάν κατάστασιν τοῦ πάγου. Ἄν ὅμως ἡ συμποκνωσίς τῶν ὑδατμῶν εἶναι βραδεῖα, τότε ὁ πάγος λαμβάνει σχήματα μᾶλλον κανονικὰ καὶ αὐταὶ αἱ μορφαὶ ἀποτελοῦν τὴν χιόνα. Τὰ συνήθη σχήματα πού λαμβάνει τὸ χιόνι εἶναι κρύσταλλοι ἐξαγωνικοὶ ἐν εἴδει ἀστέρων.

Ἄν συμβῇ ὥστε ἡ συμποκνωσίς τῶν ὑδατμῶν νὰ γίνῃ μὲ μεγάλην ταχύτητα, τότε τὸ χιόνι σχηματίζει ἀμόρφους μάζας καὶ τὴν μορφήν αὐτὴν τὴν καλοῦμεν χάλαζαν ἢ χιονοχάλαζαν.

Τὸ χιόνι εἶναι πολὺ εὐεργετικόν. Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι καθαρίζει τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰ διάφορα μικρόδια, πίπτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διατηρεῖ, ὡς ἕνα ἀπομονωτικὸν μέσον, τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν κρῆνον βραδέως ἀπορροφᾶται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τροφοδοτοῦνται αἱ πηγαὶ καὶ τὸ ὅλον ἔδαφος. Ἀντιθέτως, τὸ νερὸ τῆς βροχῆς δὲν ἀπορροφᾶται ὅλο ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ φεύγει πρὸς τὰς θαλάσσας καὶ τὰς λίμνας, καταστρέφον πολλὰς φορές ὅ,τι εὖρη εἰς τὸν δρόμον του.

Οἱ κόκκοι τῆς χιονοχαλάζης φαίνονται ὡς σταγόνες βροχῆς αἱ ὁποῖαι ἐπὶ ἤχθησαν καὶ διακρίνονται εὐκόλως τὸσον ἀπὸ τὸ χιόνι, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ χαλάζι, τοῦ ὁποῖου οἱ κόκκοι εἶναι πολὺ σκληροί. Χιονοχάλαζα πίπτει συνήθως τὸν χειμῶνα καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη.

Σείριος

Τὸ χωριὸ Σέλι χιονισμένον

πρῶτος μετέφρασεν εἰς λαμ-θικούς στίχους καὶ ἀρχαῖ-ζουσας ἑλληνικὴν τὴν «Θείαν Κωμωδίαν» τοῦ Δάντη.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος θέλῃ.

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς μαθηματικὸς Ἰωάννης Μπελά-θιτη ἐγεννήθη ἀπὸ πολὺ φαγεῖν γονεῖς καὶ ἔτσι ἡ-ναγκάσθη πολὺ μικρὸς νὰ δεχθῇ θέσιν κλητῆρος εἰς τὴν Δημοσχολίαν τῆς γενετῆ-ρας τοῦ Μπασάνο χωρὶς νὰ

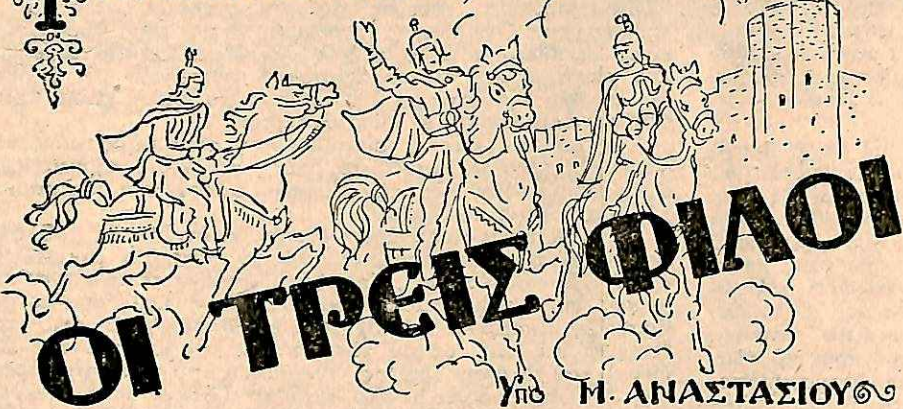
φοιτήσῃ διόλου σ' ἐκείνην. Ὅσοι ὅμως φιλομαθῆς κατ' ὀρθὴν ὁδὸν τὴν βοή-θεια διδασκάλου καὶ μὲ πολ-λὰ ταχὺ μέσας νὰ ἐκμάθῃ τὴν Λατινικὴν, τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν καὶ νὰ καταρτι-σθῇ ἐπιστημονικῶς ὅσον ὁ-λίγοι, εἰς τὴν χημείαν, τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μαθημα-τικά.

Ἐτσι ὁ αὐτοδίδακτος πρῶτος κλητῆρ εἰς ἡλικίαν 39 ἐτῶν χάρις εἰς τὰς ἐρ-

γασίας τοῦ ἐπὶ τῆς γεωμε-τρικῆς ἀναλύσεως, διωρί-στη καθηγητῆς τῶν μαθη-ματικῶν καὶ μετὰ ἕνα ἐ-τος ἐξελέγη μέλος τοῦ Βα-σιλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ κατέλαβε τὴν ἑδρὰν τῆς πε-ριγραφικῆς γεωμετρίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πά-δουας.

Ὁ ἴδιος συνέγραψε πλεί-στα βιβλία σχετικὰ μὲ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μα-θηματικά.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

3.

(Συνέχεια)

Δέν ήταν ένα οικοδομήμα, αλλά πολλά: μια συνοικία να ποῦμε από παλάτια, ἐκκλησίες, λουτρά, νυμφαία, αἰθούσες ἰδιαίτερες ὑποδοχῆς, ἀκόμα στρατῶνες καὶ φυλακὲς καὶ δὶ α θ α τ ι κ ᾶ, πλήθος δὶ α θ α τ ι κ ᾶ πού ἔδεναν ὅλα τούτα τὰ οἰκοδομήματα τὸ ἓνα μετ' ἄλλο. Καὶ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἦταν μετ' ὅν τρόπον τοῦ χτισμένου καὶ τὰ σολίδια τοῦ λογῆς λογῆς, ἔτσι πού ὀχτῶ αἰῶνες ἔδειχναν ἐκεῖ τὸ γούστον τους καὶ παράθῃναι συναμεταξύ τους στήν ὁμορφιά καὶ στή χάρη... Κι' αὐτὸ ἀλήθεια πιότρον μάγευε καὶ θάμπωνε τὸ μάτι καὶ τοῦ πιό κοσμογυρισμένου ἀνθρώπου... Γιατὶ περιδιαβάζοντας κανεὶς ἀνάμεσα στὰ περιθώλια καὶ βλέποντας ὅλα τούτα δὲν κουραζότανε ποτὲ μετ' ὅ νὰ ἀντικρύξῃ ὅλο καὶ κάτι καινούργιο, πιό ἀξιοθαύμαστο ἀπὸ κείνο πού λίγο πρὶν εἶχε θαυμάσει...

Κι' ἂν μπροστὰ στὸν Παρθενῶνα ἔστεκε κανεὶς κι' ἀπορούσε πῶς μπόρεσε τὸ πνεῦμα νὰ ὑποτάξῃ ἐστὶ τὴ βαρειά ὕλη καὶ νὰ τὴν κάμῃ κατοικία τοῦ αἰθέρα καὶ αἰώνια, ἐδῶ ἐνοιῶθε κατὰ ἄλλο... Ὅλα τούτα τὰ κίσκια καὶ τὰ λιακωτὰ καὶ οἱ ἀνοικτὲς καμάρες, πού φάνταζαν σάν τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ χρυσοὶ τροῦλλοι κι' ἀκόμα οἱ ῥοοερεὲς στοῖες καὶ οἱ γούρνες μετ' ὅ ἀσημένια νερά... ὅλα τούτα μέσα στὰ περιθώλια μετ' ἑὶς μυρουδιὲς καὶ τὰ κελαδόνια τῶν πουλιῶν καὶ τὴ θάλασσα ἀγνάντια, ἦταν ἓνα ὄνειρο, ἓνα ἀναπετάρισμα πού ἔκανε τὴ δυστυχισμένη καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τυραννισμένη ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴ θλίψη τῆς ζωῆς.

Ὁ Βρίγγας μετ' ἡ μυστηριώδη περιγὰμνην στὸ χέρι πῆγαινε νὰ συναντήσῃ τὴν Αὐγούστα Θεοφάνω. Ἡ ὑπόθεσις εἶχε πολὺ σοβαρότητα καὶ στήν περίπτωσιν αὐτὴ κάθε καθυστέρηση μπόρουσε νὰ παρεξηγηθῇ, γιατί καὶ οἱ πιστοὶ καὶ δοκιμασμένοι φίλοι, ὅταν ἔτσι ὁ ἀέρας εἶναι βαρὺς ἀπὸ φόβο καὶ φθόνον, ὑποψιάζονται ὁ ἓνας τὸν ἄλλο καὶ ἡ συκοφαντία πού παραμονεύει καὶ περιμένει βρίσκει πιά τὴν εὐκαιρία νὰ δώσῃ καὶ νὰ πάρῃ.

Ἄν ὁ ἀγνωστός «καλὸς φίλος» πού τοῦ ἔγραψε ἐκεῖνα τ' ἀξεδιὰλυτα καὶ παράξενα ἦταν πραγματικὰ φίλος κι' ἄλλο σκοπὸ δὲν εἶχε παρὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ γιὰ τὸν κίντυνο, πιθανώτατα δὲ θάκανε κομμιὰ ἄλλη ἐνέργεια ἐξ-

ροντας πῶς ὁ Βρίγγας δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού μποροῦν ν' ἀδιαφορήσουν ἢ ν' ἀναβάλουν. Ἄν ὅμως μετ' ἡ ἐνέργεια τοῦ αὐτῆ ἤθελε μόνο νὰ ταράξῃ τὰ στεκάμενα νερά, νὰ γεννήσῃ ταραχὴ καὶ σύγχυση στοὺς ἐνδιαφερομένους γιὰ νὰ ὠφεληθῇ μ' ἓνα ὁποιοδήποτε τρόπο ἀπὸ τὴν κατάστασιν, τότες πολὺ φυσικὸ ἦταν νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ τὴν Αὐγούστα μετ' ὁμοίῳ ἢ διαφορητικῷ τρόπῳ.

Τὰ νέα πού τοῦ ἔφερε ὁ Σεραφεῖμ τὸν ἔκαναν νὰ πιστέψῃ ἀκόμα περισσότερο σ' ἓνα τέτοιο ἐνδεχόμενο. Ποιὸς ἦταν ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς πού μιλοῦσε μετ' ἡ Αὐγούστα, σκοτεινὰ πιά, τὸ νυμφαίον τῆς Δάφνης, χωρὶς ἀκοιούθια;

Ἐπρεπε τὸ γρηγορώτερον νὰ ξεκαθαρισθῇ ἡ κατάσταση. Ἄν μάλιστα ἡ Θεοφάνω εἶχε δεῖ καὶ γνωρίσει τὸν Σεραφεῖμ καθὼς ἔτρεχε φοβισμένος, τί ἄλλο ἦταν φυσικὸ παρὰ νὰ ὑποθέσῃ πῶς ὁ Βρίγγας τὴν κατασκόπευε; Κ' ἡ παρεξήγηση βέβαια αὐτὴ μπόρουσε νὰ κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη πού τοῦ εἶχε.

Τὸ τελευταῖον αὐτὸ, τὸν ἀνησυχοῦσε τώρα περισσότερο κι' ἀπὸ τὴ συνωμοσία.

Τὸ παλάτι πού ἔμενε ἡ Αὐγούστα μετ' ἡ μεγάλη ἀκολουθία τῆς ἦταν σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασιν κι' ἔτσι ὁ Βρίγγας κατεβήκε σκάλες, πέρασε ἀπὸ διαβατικά—κατὰ στενωμακροὺς διαδρόμους σκεπαστοὺς μετ' ὀλῶνες κι' ἀπὸ τὰ δύο μέρη πού χρῆσιμευαν νὰ ἐνώνουν τὰ διάφορα παλάτια μεταξύ τους—πέρασε ἀπὸ σάλλες ἀπέραντες ὅπου τὸ βαρὺ τοῦ γοργὸ βῆμα ἀντηχοῦσε ἔξω καὶ μονότονον, χωρὶς νὰ δίνῃ σὲ τίποτα προσοχή, ὀλότελα βυθισμένος στὶς σκέψεις του... Βάδιζε μηχανικὰ εἶχε κάνει τόσες φορὲς στὴ ζωὴ τοῦ αὐτοῦ τὸ δρόμον πού δὲν ἦταν ὁβόος νὰ πλανηθῇ.

Ὅσοι βρίσκονταν στὸ πέρασμά του παραμέριζαν μετ' ὀσσοχή κι' ἔσκυβαν βαθεῖα μετ' ὀσσοσμὸ τὸ κεφάλι βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι τὸ

δεξὶ στὸ μέρος τῆς καρδιάς... Οἱ φρουροὶ ἔπαιρναν τὴ στάση τῆς προσοχῆς.

Τὴν ὥρα αὐτὴ ἡ κίνηση ἦταν μεγάλη μέσα στὰ περιθώλια τοῦ μεγάλου παλατιοῦ καὶ μ' ὅλο πού ἦταν ἔτσι τὰ διαμερίσματα πού νὰ μὴν ἀνακατεύονται οἱ δούλοι, οἱ στρατιῶτες, οἱ προμηθευτὲς καὶ ἡ ὑπόλοιπη ἀμέτρητη ὑπηρεσία μετ' ὀσσο ἀρχοντικούς ἐπισκέπτες, τὸ συγγενολοῖ καὶ τοὺς φίλους τῶν παλατιανῶν... ὥς τόσο μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἐκεῖ λογῆς λογῆς ἀνθρώπους.

Στὸ κυρίως ὅμως ἱερὸ παλάτι πού ἦσαν τὰ διαμερίσματα τοῦ Αὐτοκράτορα, καὶ ἰδιαίτερα μάλιστα στὸ γυναικίτη πού ἔμενε ἡ Αὐγούστα Θεοφάνω μετ' ἡ ἀκολουθία τῆς, φυσοῦσε ἄλλο ἀγέρι. Ἐδῶ σάμπως ἔμπαινε κανεὶς σ' ἐκκλησία. Δὲν ἄκουσε ἀνθρωπινὴ μιλιὰ... σιωπὴ ἐπίσημη... τὸν ἦχο τῶν νερῶν μονάχα πού κυλοῦσαν στὶς ἀλασκάστρινες γούρνες κι' ἀντηχοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ θαλωτὰ διαβατικά. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔβλεπες κατὰ ἀψηλούς ἀνθρώπους, λευκοφορεμένους μετ' ὀσσο ἀρραβασμένα τὰ μαλλιά, δίχως γένεια, κομμένους θαρρεῖς στὸ ἴδιο καλοῦπι τοῦ Βρίγγα... Ἄλλοι τριγύριζαν στὶς σάλλες, ἄλλοι κάθονταν στὶς μαρμαρένιες σκάλες καὶ μιλοῦσαν συναμεταξύ τους ψιθυριστὰ... Παράξενα ὄντα πού ἔμοιαζαν σὰ γυναῖκες κι' ὥς τόσο εἶχαν τὸ ἀνάστημα ρωμαλέου ἀντρα... μετ' ὀσσο πρὸσωπα, παμπόνηρα μάτια καὶ μιά στυφὴ ἔκφρασις ὅλο ὑποψία καὶ κακία... Ἄπ' αὐτοὺς ὄχι σπάνια διάλεγε ὁ Αὐτοκράτορας τοὺς ἀνώτερους λειτουργοὺς τοῦ κράτους, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς. Ἦταν βλέπεις κοντὰ τοῦ καὶ μὴ ἔχοντας τίποτ' ἄλλο νὰ κάνουν παρὰ νὰ μηχανεύονται μέρα καὶ νύχτα τρόπους λογῆς λογῆς, πῶς νὰ πλησιάσουν περισσότερο καὶ ν' ἀρέσουν στὸν

Ἡ Αὐγούστα Θεοφάνω καθόταν στὴν αὐλὴ τῶν Ἀνακτόρων περιμένοντας τὸν Βρίγγα.

κύριο καὶ ἀφέντη τους, κατὰφερναν μετ' ἡν κολακεία, τὴν ὑποκρισία καὶ συχνὰ μετ' ἡ συκοφαντία ὅ,τι τοῦ κάκου θὰ πάσκιζε ἓνας ἄλλος πηγαίνοντας μονάχα μετ' ἡν ἄξια του.

Ὡς τόσο θὰ ἦταν ἀδίκον νὰ μὴ πῇ κανεὶς πῶς μέσα ἀπ' αὐτοὺς ξεχώρισαν κάποτε ἀνθρωποὶ πού δούλεψαν μετ' ὀσσο καὶ ἐξυπνάδα τὸ κράτος καὶ κράτησαν ἀνώτατα ἀξιώματα μετ' ὀσσο ἀριματική ἱκανότητα καὶ ἀξιοπρέπεια...

Τὰ λευκόντυμένα τούτα ὄντα δίπλωναν στὰ δύο καθὼς ἔβλεπαν μπροστὰ τους τὸ Βρίγγα κι' εὐτὺς μόλις προσπερνοῦσε ἔρριχναν λοξὲς ματιὲς συναμεταξύ τους κι' ἀπορούσαν... «Ποτὲ ἄλλοτε τέτοια ὥρα δὲν εἶχε πᾶει ὁ παρακοιμώμενος νὰ συναντήσῃ τὴν Αὐγούστα... Κάτι ἔκτακτο δίχως ἄλλο συμβαίνει...». Κι' εὐτὺς ἔβαζαν ὅλη τὴν πονηρία τους σ' ἐνέργεια γιὰ νὰ μάθουν ἐξέγγρα καὶ γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ὁ καθένας τὸ «ἔκτακτο» αὐτὸ πού μπόρεῖ νάταν καὶ κανένα μυστικὸ τοῦ στοὺν κάτοχόν τους μιά καλὴ τύχη.

Ὡς τόσο ὁ Βρίγγας μῆκε σὲ μιά μεγάλη σάλλα πού ἀνοίγε πρὸς τὰ ἐπάνω σὲ θόλο γαλᾶζιον... Μικρὰ ἀνοίγματα κάτω ἀπὸ τὸ θόλο τοῦτο ἔφιναν τὸ φῶς νὰ χύνεται καὶ ν' ἀντιχτυπᾷ στὴν κυρτὴ ἐπιφάνειά του ἔτσι, πού φάνταζε πολὺ ἀλαφρὸς, ἱσοζυγιασμένος στὸν ἀέρα, θαρρεῖς, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, καμωμένος ὄχι ἀπὸ βαρεῖα ὕλη, πέτρες καὶ χῶμα, μὰ ἀπὸ καπνὸ, ἀπὸ ἓνα γαλᾶζιον νὰ ποῦμε συννεφάκι.

Ὁ Βρίγγας ἔρριξε γύρω του μιά γοργὴ ματιά. Ἡ σάλλα ἦταν ἄδεια. Βαρεῖα σκαλιστὰ ἐπιπλὰ στέκονταν μετ' ὀσσο ἐπισιμότητα κάτω ἀπὸ τὰ τοξωτὰ ἀνοίγματα πού σχηματίζαν ὀλόγυρα οἱ χρωματιστὲς κολῶνες καὶ ντιθάνια μεγάλα μαλακὰ στρωμένα μετ' ὀσσο χνουδωτὰ, καὶ ψηλὲς πολυθρόνες...

Ὅλα ἀπὸ μαῦρον ξύλον μυρουδάτο. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ σάλλα ἔδινε σὲ μιά ἐσωτερικὴ αὐλὴ... καὶ καθὼς τὰ χρυσοκέντητα βαρεῖα βῆλα ἦσαν παραμερισμένα ὁ παρακοιμώμενος εἶδε καμμιὰ δεκαριά ἀρχοντοπούλες, μαζεμένες σ' ἓνα κύκλον, νὰ κοιτάζουν κατὰ μετ' ὀσσο προσοχὴ καὶ σεβασμὸ... Κάποια ἔπαιζε λαοῦτο... Τὸ φῶς, τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ δειλινοῦ ἔφευγε ἐκεῖ πιὸ δυνατὸ. Ἡ λιγνὴ κορμοστασιά τῶν κοριτσιῶν ξεχώριζε καθαρά μιά μιά, καθὼς ἦσαν ντυμένα μετ' ὀσσο μακριὰς ρόμπες ἀπὸ μεταξὶ βερυκοκκί νυαλιστερό... Τὰ μαλλιά τους ἀναδεμένα ψηλὰ στραφτάλιζαν ἀπὸ λογῆς λογῆς πετράδια.

Ὁ Βρίγγας σταμάτησε στὴ μέση τῆς σάλλας καὶ κοιτᾷ γιὰ μιά στιγμή τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο θέαμα μετ' ὀσσο ἀδιάφορο καὶ βαριεστιμένο. Δὲν τὸν ἄκουσαν. Ἐβλεπε δυνατὰ... Ὅλες γύρισαν μονομιάς κατὰ τὸ μέρος τοῦ καὶ φάνηκαν πῶς ἀπόρησαν...

Κάποια τρέχοντας ἀνάλαφρα τὸν πλησίασε...

—Εὐγενεστάτη πατρικία, εἶπε κείνος ἡσυχὰ καὶ μετρημένα σάν ἀνθρωπος συνηθισμένος στοὺς παλατιανούς τρόπους, θὰ κάμετε τὸν κόπον νὰ εἰδοποιήσετε τὴν τριεσβάστη Αὐγούστα πῶς τὰ ταπεινὰ τῆς δοῦλος Ἰωσήφ θέλει νὰ καταθέσῃ στὰ σκαλιὰ τοῦ θρόνου τῆς τὰ σεβάσματα του;

«Ο ΜΕΘΩΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ»

Μοῦ ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἡ εὐκαιρία νὰ προσέξω, πέραν τῆς λογοτεχνικῆς, τὴν καθαρὰς ἱστοριογραφικὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Κ. Καλαντζῆ, ὁ ὁποῖος μὰς προσθέτει μίαν νέαν μονογραφίαν εἰς τὴν σειράν τῶν «Μεγάλων Μορφῶν» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Μεθώνης Γρηγόριος Παπαθεοδώρου».

Εἶναι πράγματι ἀξίος κάθε τιμῆς καὶ εὐρυτέρως ἀκόμη προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς ἱστορίας, ὁ ἠρωϊκὸς Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἐφέρετο μετ' ὀσσο μετ' ὀσσο ὀνομα Οἰκονομίου ἐνῶ, ὡς ἀποδεικνύει ὁ συγγραφεὺς, ἀνομάζετο Παπαθεοδώρου. Μετ' ὀσσο ἴδιον ἐνθουσιασμόν εἰς τὴν περιγραφὴν, μετ' ὀσσο ἴδιον τρόπον συγγραφῆς καὶ ἱστορικῆς ἀναδιήξεως, ὁ κ. Καλαντζῆς ἐξαιρεῖ τὴν μορφήν τοῦ εὐψύχου κληρικοῦ καὶ τὸν κατατάσσει εἰς τὴν πρώτῃν σειράν τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τοῦ 21, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἱστορία δὲν τὸν ἔχει ἀκόμη κατατάξει. Δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ γίνῃ ἐδῶ εὐρύτερα ἀνάλογον τοῦ βιβλίου, ὅστε καὶ νὰ θεωρηθῇ ὁ ψόγος αἱ δαίαι παρρησίες πού διατυπώνονται ἐδῶ. Ὁ κ. Καλαντζῆς εἶναι νέος καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο μαζί μετ' ὀσσο φυσικὸν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὸν κάμνουν νὰ βλέπῃ εἰς τὸ ἱστορικὸν στοιχεῖον ἀφορμὴν ἐξάρσεως. Ἡ συχνὴ ὅμως ἐξάρσις ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν πραγματικότητα πρὸς ζήμιαν τῆς ὁλῆς ἐργασίας καὶ ἄς μὴ τὸ λησμονήῃ ὁ κ. Καλαντζῆς.

Θὰ ἤθελα ἀκόμη νὰ παρατηρήσω τοῦτο: Πάντοτε ἡ κάθε πηγὴ καὶ κάθε πληροφορία, ἴδια τῶν ἔξωθεν, πού ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐλληνικά πράγματα, δὲν εἶναι πάντοτε ἀκριβὴς. Αἱ προκαταλήψεις, ἄγνοια τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολῆς, προλήψεις, θρησκευτικὰ πλάνα καὶ πολλὰ ἄλλα δημιουργοῦν σύγχυσιν, δι' ὁ καὶ ἐπιδίδεται εἰς ἓνα «Ἑλλήνων συγγραφεῖν νὰ προσάγῃ εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν βιβλίων του, μὴ ἀπομακρυνόμενος τῆς συγκριτικῆς μεθόδου. Περισσότερον δὲ ἀκόμη εἰς τὸν «Ἑλλήνων συγγραφεῖν, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἤδυνάτο νὰ ἀντλήσῃ στοιχεῖα, ἐκ πρώτης πηγῆς, ἀπὸ τοὺς ἐξέχουσους συγγραφεῖς. Ἀντιστροφὴς τακτικῆς, τυφλὴ δηλαδὴ προσήλωσις εἰς ὁ,τι ἔγραψαν οἱ ἔξωθεν, ὁδηγεῖ εἰς σφάλματα, τὰ ὁποῖα ἀλλοιόμενον ἂν ἐγίνοντο δεκτὰ ὡς θετικὰ ἀλήθεια, μετ' ὀσσο πᾶρον τῶν αἰώνων, διότι ἐγράψαν ἀπὸ «Ἑλλήνων».

«ΠΩΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΩΜΕΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΝ»

Ἐνα βιβλίον τοῦ κ. Χιλιαδάκη εἶναι πάντοτε εὐπρόδεκτον. Ὁ καλὸς οὗτος ἐργάτης τοῦ γραπτοῦ λόγου ἔχει ἓνα πολιτικὸν ὄφος καὶ μὴν ἀνεῖν εἰς τὸ γράψιμον, πού ἀπὸ τὰς πρώτας σελίδας διαθετοῦν πλέον ἡ εὐμένως τὸν ἀναγνώστην πού τυχόν δὲν θὰ τὸν ἐγγνώριζεν ὡς συγγραφεῖν. Τὸ «Βυζαντινὸν Τρίπτυχον» του, αἱ μεταφράσεις του τῶν ἀρχαίων συγγραφεῶν, κάθε ἄλλη τοῦ ἐργασίας, ὅλα ἔχουν τὴν αὐτὴν σφραγίδα τῆς λεπτότητος καὶ τῆς τέχνης. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ τελευταῖον τοῦ βιβλίου «Πῶς θὰ δημιουργήσωμεν Τουρισμόν», τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἔχον εἰδικὴν μορφήν, καὶ αὐτὸ ἀκόμη διαβάσεται ἀνετίς, διότι βεβαίως, ὡς παρατηρεῖ πολὺ σωστὰ ὁ συγγραφεὺς, ὁ Του-

Ἡ ἀρχοντοπούλα ἔκλινε τὸ κεφάλι κι' ἔτρεπε εὐτὺς πρόθυμα νὰ κάμῃ κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ παρακοιμώμενου. Μέσα στὴ σιωπὴ μόνο τὸ θρόισμα ἀπὸ τὸ μεταξένιον τῆς φορέμα ἀκούσθηκε...

Ὡς τόσο τὰ κορίτσια στὴν αὐλὴ τραθήχτηκαν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεί. Στὴ μέση εἶδε τώρα ὁ Βρίγγας τὴν Αὐγούστα Θεοφάνω τὴν ἴδια, καθισμένην σὲ χαμηλὸ θρόνον... Τὰ πόδια τῆς ξεκουράζονταν πάνω σὲ μαλακὰ χρυσοκέντητα σουπεδία... Τὰ μαῦρα μαλλιά τῆς, τόσο μαῦρα πού ἔκλιναν στὸ μαθί ἦσαν τὸ ἴδιο ἀναδεμένα μετ' ὀσσο διαμαντοστόλιστη ταινία πού τὰ κρατοῦσε ψηλὰ σὰ στέμμα.

Ἐνα μεγάλο ρεπιδὶ ἀπὸ φτερά παγωνιοῦ ἔκρυβε τὸ στήθος τῆς καὶ τὸ

ρισμός δὲν εἶναι μονάχα ὑπόθεσις κρατικῆς, ἀλλὰ καὶ ὑπόθεσις ὁμαδικῆς καὶ ἀτομικῆς, περισσότερον ὅμως ἀκόμη διότι καὶ εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ὑπάρχουν τὰ γνωστὰ στοιχεῖα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Χιλιαδάκη.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τί εἶναι καὶ τί πρέπει νὰ εἶναι ὁ Τουρισμός, διὰ νὰ φθάσῃ ὅμως εἰς τὰ συμπεράσματα τοῦ παρεχέιν μίαν εἰκόνα τῆς ἱστορικῆς πλευρᾶς τοῦ Τουρισμοῦ, ἡ ὁποία, ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα, συνδέεται μετ' αὐτὰ τὰ πρώτα βήματα τοῦ ἐλληνικοῦ Κράτους. Ἐκ τούτου καὶ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Χιλιαδάκη. Τὸ γενικώτερον ἐντοπιζεται εἰς τὴν καθαρὰν ὑπόθεσιν τοῦ Τουρισμοῦ, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐκλύῃ τὴν προσοχὴν κάθε Ἑλλήνου, διότι συνδέεται μετ' ἡ ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀκμήν τῆς.

«ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Μοῦ ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἡ εὐκαιρία νὰ τοῖσω ἀπὸ τὴν ἴδιαν αὐτὴν στήλην τὴν ἀξίαν διαφόρων συγγραφεῶν πού ἀναφέρονται εἰς τὸ «Ἐπος τοῦ 21 καὶ πού εἶδαν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τοὺς τελευταίους καιροὺς. Εἶναι πανθωμολογημένον σήμερον ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ 21 τώρα μόλις γράφεται μετ' ὀσσο τὴν ἀλήθειαν. Ὅχι, βεβαίως, διότι οἱ γράφοντες εὐθὺς μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν εἶχαν κατὰ νούν νὰ παραποιήσουν τὴν ἱστορίαν, ἢ ν' ἀλλοιώσουν ὀρισμένα τῆς κεφάλαια. Ὅχι, πρὸς Θεοῦ! Συμβαίνει ὅμως νὰ ὑπάρξαι τὸ συγγραφεὺς ὁποῦνευιδίως τὴν ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντος ἢ νὰ μὴ ἔχῃ τὰ μέσα νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν. Διὰ τοῦτο, ἀκριβὲς, πρέπει νὰ διαρρῆσῃ ἓνα μακρὸν χρονικὸν διάστημα πρὶν παραδοθῇ εἰς τὴν αἰωνιότητα μετ' ὀσσο ἀκρίβειαν τῶν μορφῶν αἱ διάφοροι ἱστορικὰ σελίδες τοῦ ἔθνους.

Εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς πλήρους ἱστορίας τοῦ 21 παῖδων ἀναμνηρίστον ρόλον τὰ διασωθέντα γραπτὰ στοιχεῖα, αἱ προσωπικὰ γραπτὰ ἀναμνησεις καὶ πολλὰ ἄλλα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα καὶ εὐτυχία διεσωθήσαν εἰς βιβλιοθήκας, μοναστήρια, εἰς τὸ βάθος κασσελῶν, εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν καὶ τὰ ὁποῖα βλέπουν ἡδὴ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Τὸ ἱστορικὸν ἀρχεῖον τῆς Ἑλλάδος, πού δίδωσεν ἡ ἀφοσίωσις ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ ἱατροῦ κ. Λυγνοῦ, αἱ ἐκδόσεις τοῦ Συλλόγου Ὁφελίμων Βιβλίων, τὸ ἀρχεῖον τῆς Κάσσου πού ἐξέδωσεν ὁ ἱατρὸς κ. Μαυρίδης, τὰ Ἐνθιμώματα τοῦ Κασομῶλη, πού μὰς ἔδωσαν ὁ ἀκάματος ἐρευνητῆς κ. Γιάννης Βλαχογιάννης καὶ πλείστα ἄλλα ἀρχεῖα καὶ ἔγγραφα πού προσεφέρθησαν εἰς τοὺς ἱστορικοὺς καὶ τοὺς ἱστοριογράφους, ἀποκαθιστοῦν ἀνθρώπους, ἐξαιρούμεν τὴν μορφήν ἄλλων, φωτίζουν ἱστορικὰ γεγονότα καὶ ἀναστροῦν ἀπὸ τὴν ἀφανείαν ὀνόματα ἀξία κάθε τιμῆς καὶ τοποθετοῦν τὰς στερεὰς βάσεις τῆς ἱστορίας τοῦ 21.

Εἰς τὰ πολυτίμητα αὐτὰ βιβλία προσετέθη καὶ ἓνα ἀκόμη, τὸ πρῶτον μέρος τῶν «Νησιωτικῶν Χρονικῶν» τοῦ καθηγητοῦ κ. Μαλανδράκη.

Τὰ «Νησιωτικὰ Χρονικά» περιλαμβάνουν ἔγγραφα ἀφορῶντα τὴν ὅλην μὲν Δωδεκάνησον, ἴδια ὅμως τὴν Πάτμον, κατὰ τὴν πρό τῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 21 ζωὴν τῆς ὑπὸ τὸν ἔξωτον ζυγόν. Τὰ ἀφορῶντα τὴν περίδοτον τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος θὰ περιληφθῶν εἰς τὸ δευτέρον μέρος καὶ δὲν ἡμπορεῖ παρὰ νὰ ἔχουν τὴν σπουδαιότητα πού ἔχουν πολλὰ τὰ εἰς τὸ πρῶτον μέρος περιληφθέντων. Πρέπει ἀκόμη νὰ τοῖσω τὴν ἀξίαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ κ. Μαλανδράκη εἰς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Πάτμου καὶ ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως.

Ἀγ.

μισὸ τῆς πρόσωπον μονάχα τ' ἀνοικτὸ χλωμὸ τῆς μέτωπον, σάν ἀπὸ φίλντισι ἀλήθεια, φεγγοδουλοῦσε.

Ἡ νεαρὴ πατρικία γονάτισε μετ' ὀσσο μπροστὰ τῆς, μὰ πρὶν ἀκόμη ἀνοίξῃ τὸ στόμα τῆς νὰ μιλήσῃ, ἡ Αὐγούστα ἔκαμε μιά ἀπότομην κίνησιν μετ' ὀσσο ρεπιδί τῆς καὶ τὰ κορίτσια γρήγορα γρήγορα σάν περιστρεφόμενα τρομακτικὰ ἔβλεπον ἀνάμεσα στὶς κολῶνες πού σηκώνονταν ἓνα γύρον στὴν αὐλὴ.

Ὁ Βρίγγας πλησίασε...

—Τί νέα φέρνει ὁ πιστὸς μας φίλος; ρώτησε ἡ Θεοφάνω πού ἀπορούσε κι' αὐτὴ γιὰ τὴν ἀνεπαιτητὴ αὐτὴ ἐπίσκεψιν τοῦ συμμάχου τῆς κι' ἀνυπομονοῦσε νὰ μῶθῃ τί τρέχει.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Ένας από αυτούς που έγραψαν την ιστορία της χώρας των 90 με το γραμματισμένο μυαλό τους αλλά με το γερό σπαθί τους ήταν και ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, «ο γυιός της καλογρηάς».

Ένας με την πιο αγνή διάθεση, με την πιο αληθινή όρμη, που κίνησε το άρμα της ελευθερίας, ένας από τους πιο βασικούς στυλοβάτες, που στήλωσαν το παλάτι της ανεξαρτησίας.

Τα κατορθώματα, οι νίκες και οι έπιτυχίες του Καραϊσκάκη, του «γύφτου» όπως τον αποκαλούσε ο Κολοκοτρώνης και του «γυιού της καλογρηάς» όπως τον έλεγαν συνήθως πριν αποκτήσει το ένδοξο του θύμα, είναι γνωστά σε όλους μας, γι' αυτό σήμερα στο μικρό αυτό σκίτσο δε μιλήσουμε πιο πολύ για τον άνθρωπο Καραϊσκάκη. Τότε μόνον έρχεται κοντά στην ψυχή μας ένας ήρωας όταν μάθουμε και ζήσουμε τις πίκρες και τις χαρές του, τις ψυχικές του συγκρούσεις τις άμαρτίες και τους εξαγνισμούς του, γενικά την εσωτερική του ζωή. Γιατί η εξωτερική δράση, δηλ. τα κατορθώματα και οι ήρωϊκοί ενός ήρωα δεν είναι ξεκάφωτα αλλά έχουν την αιτία τους στην εσωτερική ζωή. Άρχίζουν από πολύ νωρίς να διαγράφονται μέσα στην ψυχή, να ζυμώνονται και να δημιουργούν την κατοπινή ήρωϊκή δράση. Μόνον σαν έρθουμε κοντά στον εσωτερικό άνθρωπο, μόνο τότε συγκινούμεθα για τον ήρωα. Γι' αυτό μια ξερή ιστορία μας αφήνει ψυχρούς κι' αδιάφορους.

Ο Καραϊσκάκης μπορούμε να πούμε πως από την αρχή της ζωής του τυλίχθηκε από τα πέπλα του θρύλου. Πόσα δεν διαδόθηκαν για τη γεννησί του: «Ηρθε στον κόσμο από άγνωστο πατέρα κι' από μια νέα δόκιμη καλογρηά, την Ειρήνη Δεμερτζή. Είδε το φως μέσα σε μια σπηλιά των βουνών της Ήπείρου, όπου ζούσε η μάνα του μακριά από το θυμό της οικογενείας της. Σκληρή ήτανε από την αρχή η ζωή του και μέσα του πήρε το τραχύ των μεγαλόπρεπων εκείνων βουνών που έμεναν πάντα απρόσιτα στον κατακτητή. Έτσι και η ψυχή του δεν επέτρεπε προσεγγίσεις που δεν ήθελε. Μισούσε τους ξένους κι' η εξωτερική του μίσους του έγινε πολλές φορές αίτια της δυστυχίας του. Ο Νόρμαν, ο Κόχαν, ο Δερινγύ, είχανε απέναντί τους έναν δεύτερο Κρόμвел, έναν Μπλύκερ, που έτόνιζε σε κάθε τους βήμα ότι: «Ένας λαός είναι άξιος της ελευθερίας του, όταν ελευθερωθή μόνος του».

Ανατράφηκε στα έφηβικά του χρόνια στην αύλη του 'Αλή πασά, που τον αγαπούσε εξαιρετικά γιατί εννοώθε από τι πάστα ήτανε φτιαγμένο αυτό το παιδί. Κι' όταν μια φορά ο Γάλλος πρόξενος Πουκεβίλ είδε τα δυο παιδιά, το Μάρκο Μπότσαρη και τον Γιώργο το «γυιό της Καλογρηάς» σε κάποιο γύμνασμα σε μια γιορτή του 'Αλή, είπε: «Πασά μου λύκους

τρέφεις στην αύλη σου, που θα σε φάνε». Είχε δίκιο. Σ' εκείνη την αύλη, που τότε φώλιαζε η πονηριά και η μπαμπεισιά, διαφύλαξε την ψυχή του αμόλυπτη από τη σαπίλα. Ξύπνησε την ώρα που έπρεπε για να πάρη τον από τη μοίρα προωρισμένο δρόμο του.

Μέσα του είχε μια βαθειά θρησκευτικότητα, που φανερώονταν στις δύσκολες στιγμές της ζωής του. Κατάκοιτος κάποτε από την αρρώστια του—ξερούμε πως τον βασάνιζε ύπουλη αρρώστια ή φθίσι—στο μοναστήρι του Προυσού θέλησε να τάξη στην Παναγία την Προυσιώτισσα για να τον κάνει καλά. «Τι να δώσω... δεν έχω άλλο από το μουλάρι και το τάζω». Κι' άλλοτε πάλι στη Δομνίτσα άρρωστος κάλεσε τον Παπαγιάννη Φαρμάκη και του είπε: «Παρακάλα παπά

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης

μου το Θεό να γίνω καλά για το Γένος».

Ο Καραϊσκάκης αγαπούσε αληθινά εκείνους που αξίζαν και ποτέ δεν είχε χωρέσει γι' αυτούς φθόνος στην καθαρή του σκέψη. Για τον Άνδρουτσο έλεγε: «Στρατιώτες έχουμε πολλούς μα ένας ήταν ο στρατηγός, ο Δυσέας. Σάν το μυαλό του Άνδρουτσου δεν ήταν άλλο». Τον Μάρκο Μπότσαρη αγαπούσε και παينوόσε με εξαιρετικά λόγια. «Ο Μάρκος ήτανε τρανός. Είχε νού που δεν είχε άλλος, είχε καρδιά λιονταριού και γνώμη δικιά σαν του Χριστού. Ούτε το δάχτυλό του δεν του φτάνουμε».

Και για τον Κολοκοτρώνη έλεγε: «Αν πάη ο Γέρος πάει η 'Ελλάς, ενώ σαν και μένα έχει κι' άλλους το 'Εθνος».

Ο Καραϊσκάκης ήτανε γεννημένος

άρχηγός γιατί ήξερε να μεταχειρίζεται τα παλληκάρια του ανάλογα με τον χαρακτήρα, τα ελαττώματα και τα προτερήματά τους. «Όποιος θέλει να κουμαντάρη τους Έλληνες πρέπει να βαστάη ένα δισσάκι γεμάτο, όμπρός το Χριστό, πίσω τους διαόλους και στη μέση το χρυσάφι». Θύμωνε κι' έβριζε τους ανθρώπους του μα σε λίγο έλεγε σ'αυτούς με κάποιο πικρό γέλιο. «Τι θυμώνετε ώρέ; Κι' εγώ τι είμαι; Είμαι ο γυιός της καλογρηάς». Στο Γριζιώτη, τον πιο ισχυρό οπλαρχηγό, έγραφε ο Καραϊσκάκης για να τον πείση να μη στήν 'Ακρόπολι όταν σκοτώθηκε ο Γκούρας: «Βλέπεις, μπράτιμε (άδελφέ) εγώ και συ εμείνουμε έδω, είναι ανάγκη λοιπόν η έσύ να μπης στο κάστρο και να πάρης μαζί με την Νταλλιάνα του Γκούρα (έννοοσε τη γυναίκα του) και το βίος του η να μπω εγώ. Μα ένα φοβάμαι... μην δεν θελήση έμένα τον άρρωστιάρη» Το δόλωμα επέτυχε κι' ο Γριζιώτης έδέχθη.

Τον κατηγορήσαν για προδοσία οι έχθροί του γιατί με το θάρρος της γνώμης του έβλαπτε τα σχέδιά τους. Όταν ξετάση κανείς όλες τις λεπτομέρειες της ζωής του θα δει ότι δεν ήτανε ποτέ δυνατόν αυτό να έχει βάσι. Ο λαός της τότε έποχής σε στίχο και σε πεζή παράδοσι αντικρούει την κατηγορία αυτή. Ο ίδιος έγραφε ένα γράμμα από το Μετόχι του Αγίου Λουκά προς τον ύπουργό του πολέμου 'Αδάμ Δούκα: «Τό πρόσωπόν μου δεν το λερώνω, παρά η με λόγον η με νόμον η τέλος πάντων και με αίμα πασχίζω να έβγω άσπροπρόσωπος και όχι ποτέ ανάξιος και κατησχυμένος Καραϊσκάκης». Και στον Κιουταχή αποκρίνεται όταν του τάξη τα βιλαέτια από την 'Αθήνα ως την 'Αρτα: «Εγώ να σε προσκυνήσω; Ρούμελη-Βαλεσής έσύ Ρούμελη-βαλεσής κι' εγώ... Μαζί σας οι Έλληνες ψωμί να ματαφάνε δεν γίνεται».

Και ο θάνατός του ακόμη είναι σαν θρύλος. Μέσα στον πυρετό της σκληρής του άρρώστιας άκούγει από μακριά, εκεί που στρατοπεύδευε στην 'Ελευσίνα μια νύχτα, ντουφεκιές. 'Ακράτητος βγαίνει από τη σκηνή του, καθάλλικευει τ' άλογό του και πριν τον πάρουν ειδήσι βρίσκεται μέσα σε μια άψιμαχία που κάνουν μερικοί Κρητικοί με τους Τούρκους. Σάν θρύλος είναι ακόμα και το θάνατό του η μέρα. Την παραμονή του 'Αη Γιώργη πέθανε για να μη ανήμερα στην γιορτή του λαμπροντυμένος την πορφύρα της άθανασίας στο παλάτι της έλληνικής ψυχής.

Τι να πούμε εμείς ακόμα για μια τέτοια μορφή; Δυο λόγια από ένα γράμμα του Α. Ζαΐμη ως ολοκληρώσουν το μικρό μας σκίτσο: «Όχι μόνον εγώ αλλά όλη η πατρίς σ' αυτήν την περίστασιν έγνώρισε τι είναι ο Καραϊσκάκης και ότι χωρίς τον Καραϊσκάκη δεν έκατορθότο ό,τι θαυμασίως κατορθώθη έως την σημερον» και παρακάτω: «... όλος ο κόσμος θέλει είναι επαινέτης σου».

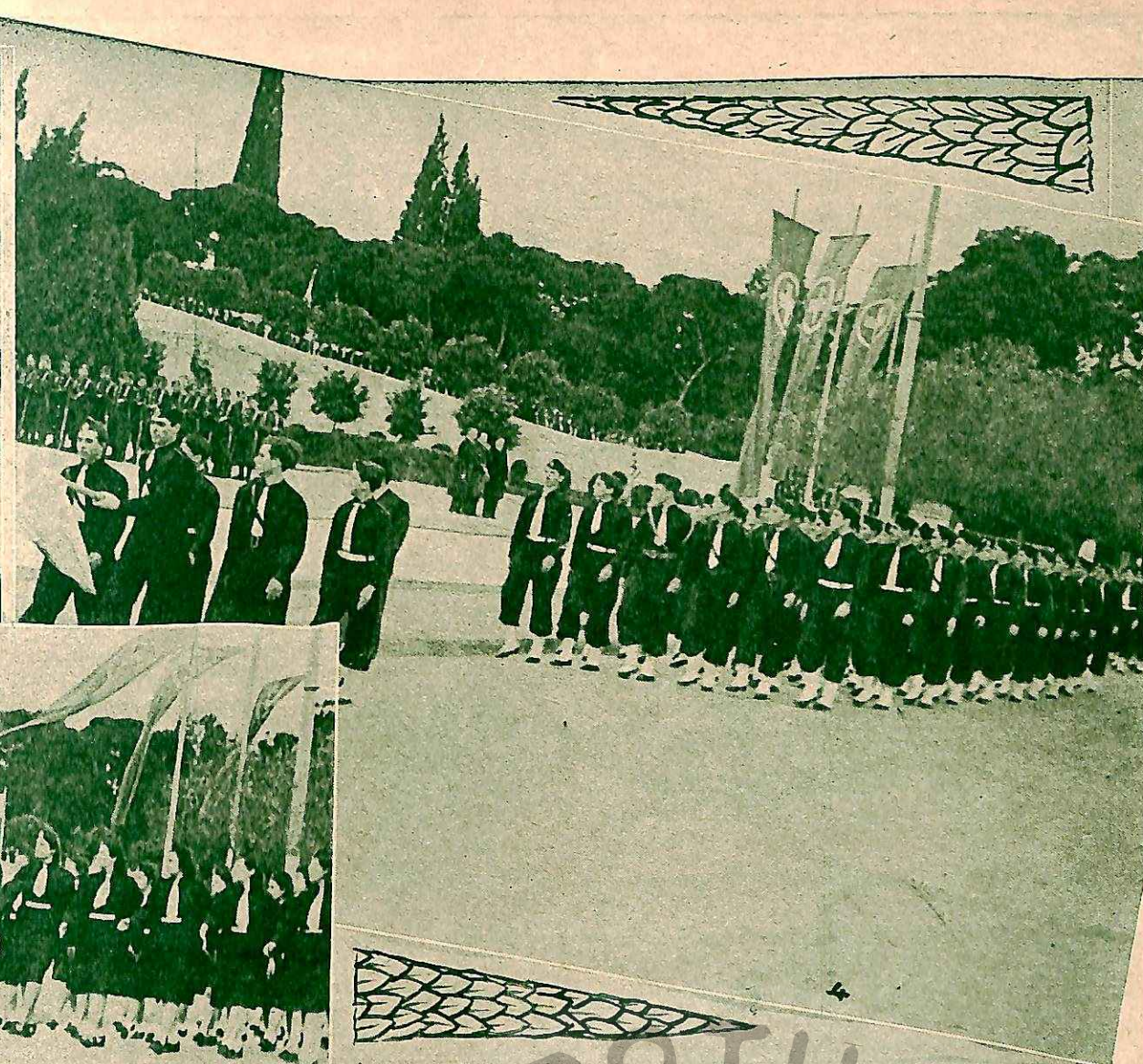
Σ. Καραϊσκάκη

Ο 'Επιθεωρητής Α' Περιφέρειας Ρεθύμνης μετά της Διοικητρίας και Φαλαγγιτιστών του Τάγματος Λούτρας κατά την ημέραν της έορτής του Δάσους.

Τμήμα της 255ης Φάλαγγος Ε. Θ. Ν. Ρεθύμνης.

1) Από την επίσκεψιν της Α.Β.Υ. του Διαδόχου Παύλου εις τα Έργαστα Λαγάρ-Κύρτη. 2) Ένα ωραίο έναστάντ έ του 'Αρχηγού. 3-4-6) Από την σεμνή έορτή που έγινε το Ψυχοσάββατο εις το Μνημείον του 'Αγνώστου Στρατιώτου. 5) Έργατριες φαλαγγίτισσες του Έργοστασίου Λαγάρ-Κύρτη κατά την υποδοχήν της Α.Β.Υ. του Διαδόχου.

Δ'.

Η ΓΕΝΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

Τὴν εὐτυχία τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων ἦλθε νὰ ταράξῃ μιά κακὴ προφητεία τῆς Γαίας καὶ τοῦ Οὐρανοῦ, ποὺ ἐξόριστος σὲ μίαν ἄκρη τοῦ κόσμου σερνότανε ἀνήμερος κι' ἐξουθενωμένος.

Ἐχοντας πάντα μέσα τοῦ ἑνα κακὸ προαίσθημα ὁ Κρόνος γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἐξουσίας του, θέλησε νὰ καταφύγῃ στὴν μαντικὴ ἱκανότητα τῶν γονέων του, ποὺ οἱ βουλές των ξεπερνοῦσαν τὰ ὅρια τοῦ χρόνου καὶ ἔφταναν ὡς τὶς ἀνεξερεύνητες πτυχές τοῦ πεπρωμένου.

Ἡ προφητεία ποὺ ἔλαβε ἦταν γι' αὐτὸν καὶ τοὺς Τιτάνες ὀλέθρια. «...Ὅ,τι ἔκανες θὰ σοῦ γίνῃ. Τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσες θὰ σὲ πνίξῃ. Τὸ στερνοπαῖδι τῆς γενιάς σου εἶναι τῆς ἐξουσίας σου τὸ τέλος».

Ὁ Κρόνος ἄκουσε περίτρομος τὰ προφητικά λόγια. Ἀγέρωχος ὅμως καὶ τολμηρὸς ὅπως ἦταν δὲν καταδέχτηκε νὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι του σὺν ὑποταχτικῷ σφάγιο στὸν πέλεκυ τοῦ πεπρωμένου. Ἀποφάσισε νὰ ἐνεργήσῃ.

Συγκάλεσε ἀμέσως γύρω στὸν θρόνο του τοὺς Τιτάνες γιὰ νὰ σκεφθῇ μαζί τους τὸ τί πρέπει νὰ πράξουν. Δείξανε κι' αὐτοὶ θάρρος κι' ὅλοι ἔμειναν σύμφωνα μαζί του πὼς ἔπρεπε ν' ἀγωνιστοῦν καὶ ν' ἀντιδράσουν. Ἡ ἀπόφασι πάρθηκε γοργά. Ἐπρεπε μὲ κάθε τρόπο καὶ χωρὶς ἀργητὰ νὰ ἐξοντωθοῦν τὰ γεννημένα παιδιὰ του καὶ ὅσα ἀκόμη θὰ γεννοῦσε ἡ Ρέα. Πῶς ὅμως νὰ ἐξοντωθοῦν πλάσματα ποὺ εἶχαν λάβει ἀπὸ τὴ μοῖρα τὸ δῶρο τῆς ἀθανασίας;... Οἱ Τιτάνες ἀπορούσαν. Οἱ σκοτεινὲς φυλὰκες τοῦ Ταρτάρου, τ' ἀνήλιαγα δεσμοτῆρια τῆς γῆς, ἀπ' ὅπου ἐκείνοι κατάρθωσαν νὰ δραπετεύουν μὲ τὴν βοήθεια τῆς μητέρας των, δὲν ἦταν πιά σίγουρος τάφος.

Σκέφθηκε λοιπὸν τότε κι' ἀποφάσισε ὁ Κρόνος πὼς θὰ ἦταν ἀσφαλέςτερο νὰ καταβροχθίσῃ ἕνα-ἕνα τὰ παιδιὰ του, κάνοντας ἔτσι τὸ ἴδιο τοῦ τὸ σῶμα φυλακὴ καὶ ἀκόμητο φρουρὸ τῆ σκέψι του.

Μάταια ἡ Ρέα προσπαθοῦσε, μὲ θρήνους καὶ παρακάλια, νὰ τὸν μεταπείσῃ, παρακινώντας τον νὰ βοῇ μιά τιμωρία λιγώτερο σκληρὴ γιὰ τὰ κοινὰ παιδιὰ τους.

Ὁ Κρόνος ἦταν ἀνένδοτος. Ἡ πρωτότοκη Ἑστία καταβροχθίστηκε πρώτη ὕστερα ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἥρα καὶ τελευταῖο ὁ Πλούτωνας μὲ τὸν Ποσειδῶνα.

Ἡ Ρέα παρακολουθοῦσε ὡς τὸ τέλος τὸ μακάβριο δαῖμα τοῦ Κρόνου, ἀνήμερη νὰ ἀντισταθῇ βλέποντας τὰ τρυφερά κι' ὀλόλευκα μέλη τῶν παιδιῶν τῆς νὰ χορταίνουν τὴν ἀκατονόμαστη βουλμία τοῦ πατέρα τους.

Μάταια ἡ καρδιά τῆς ὁ λογισμὸς τῆς παράδερνε κι' ὅπως ἡ Γαία ἀλλοτε, ἐνοιωσε νὰ ἀναβλύξῃ ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ εἶναι τῆς ἑνα ἀγριο μῖσος

γιὰ τὸν σκληρόκαρδο καὶ ἀνάξιο ἀνδρα τῆς.

Πέρασε πολλὸς καιρὸς... Σ' ἕνα αἰῶνιο σπάραγμα ζοῦσε ἡ Ρέα μὴ μπορῶντας νὰ ξεχάσῃ. Ἀναγκασμένη νὰ πλαγιάζῃ στὸ πλευρὸ τοῦ Κρόνου ἀγρυπνοῦσε κάθε νύχτα ἀντικρύζοντας στὸ μισητὸ κορμὶ τοῦ τὴν φυλάκῃ καὶ τὸν τάφο τῶν παιδιῶν τῆς.

Μὰ νὰ ποὺ μιά μέρα αἰσθάνθηκε καὶ πάλι νὰ σκιρτᾷ μέσα τῆς μιά καινούργια ζωὴ, ποὺ ἔφερνε μαζί τῆς τὴν παρηγοριά καὶ τὴν ἐλπίδα... Εὐφραίνονται τὰ μητρικά τῆς σπλάχνα ἀπὸ τὸ χαρμόσυνο σκιρτήμα τοῦ νέου καρποῦ... Ὡ! καὶ τί δὲν θάκανε γιὰ νὰ

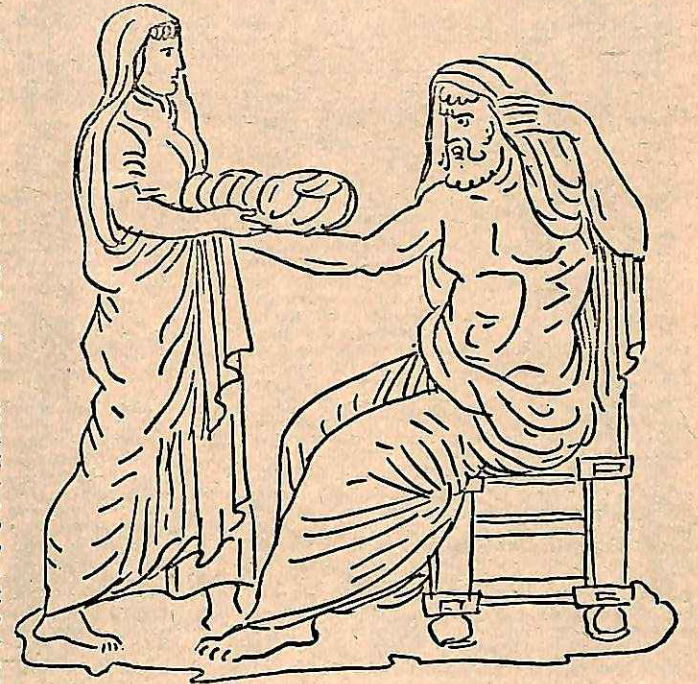
περισώσῃ τὸ τρυφερό αὐτὸ βλαστάρι ποὺ ἀναζωογονοῦσε τὴ μητρικὴ στοργή τῆς κι' ἔρριχνε στὴ λήθη τόσες ἀθάσταχτες ὁδύνες... Τὸ νοιώθει νὰ λαχταρᾷ μέσα τῆς, ἀλλὰ συγχρόνως βλέπει ἀνοιχτὸ τὸν τάφο ἐμπρὸς τῆς. Δὲν ἦταν δυνατόν, δὲν μποροῦσε ποτὲ ὁ ἄγγελος αὐτὸς τῆς ἐλπίδας νὰ βοῇ τὸ ἴδιο τέλος... Ἡ ἀπελπισία μᾶς δείχνει πολλὲς φορὲς τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας καὶ ἡ Ρέα στὴν ἀπόγνωστί τῆς γίνεταί κολληρὴ καὶ πολυμήχανη.

Μὲ θάρρος ἀναγγέλλει στὸν Κρόνο τὴν ἐγκυμοσύνη τῆς καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ κατεβῇ στὴ γῇ γιὰ νὰ γεννήσῃ. Δέχεται ἐκείνος. Τῆς δίνει τὴν πέπουσα γιὰ τὴ γέννα διορία καὶ τὴν προστάζει μάλιστα ἡ διορία περᾶσῃ νὰ γυρίσῃ ἀμέσως πίσω φέρνοντάς του τὸ νεογέννητο.

Ἀπομακρύνεται λοιπὸν ἡ Ρέα ἀπὸ τὰ βασιλικά παλάτια τῶν Τιτάνων καὶ κατεβαίνει στὴ δασωμένη Κρήτη μὲ τὰ ψηλὰ βουνὰ καὶ τὰ βαθιά λαγκάδια. Ἐκεῖ τὴν καλοδέχονται οἱ Δρυάδες, οἱ νύμφες τῶν δασῶν, καὶ τῶν βουνῶν οἱ κόρες Ὁρεάδες ἔρχονται νὰ τὴν προῦπανθήσουν. Δυὸ ἀπ' αὐτές, τοῦ Μελισσέα οἱ θυγατέρες, ἡ ἀγαθὴ Ἀδράστεια καὶ ἡ μαυρομάτα Ἰδὴ τὴν ὀδηγοῦν στὸ βαθὺ σπήλαιο τῆς Δίκτης ποὺ εἶναι ἡ κατοικία τῆς. Ἐκεῖ μὲ τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια καὶ τὰ γλυκὰ χαμόγελα ἡ χάδι τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων περνᾷ ὁ καιρὸς τῆς κυοφορίας, ὥσπου μίαν ἀνοιξιὰτικὴν αὐγὴ πέφτει μέσ' στὴν ἀγκάλῃ τῶν νυμφῶν ἕνα ροδοκόκκινο ἀγόρι...

Εἶναι ὁ Ζεὺς. Ὁ ὑπερτατος θεὸς ὁ «πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε», ποὺ θὰ βασιλέψῃ στὴν Οἰκουμένη μὲ σοφία, μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ δόξα.

Μεθυσμένες ἀπὸ ἀνεκκλήτη χαρὰ

Ὁ Κρόνος ἀρπάζει ἀπ' τὰ χέρια τῆς Ρέας τὸ σπαργανωμένο λιθάρη...

οἱ νύμφες μαζεύνονται γύρω ἀπὸ τὸ νιογέννητο ἀγόρι. Ἡ Ἀδράστεια τοῦ στρώνει μαλακὴ προβιά καὶ ἡ Ἰδὴ τὸ ἀλαφροσκεπάζει μὲ καθαρὸ μαλλὶ προβάτου. Μιά ὡμορφὴ δολόσαστρο καταικοῦλα γίνεται ἡ τροφὸς του. Μ' αὐτὸ τὸ γάλα θὰ τραφῇ καὶ θὰ τρανέψῃ ὁ Δίας, ἀφοῦ ἡ Ρέα εἶναι ἀναγκασμένη νὰ γυρίσῃ πίσω, ὅπου τὴν περιμένει ἀνήσυχος ὁ Κρόνος.

Πρὶν ὅμως φύγῃ ἀπὸ τὴν φιλόξενη πατρίδα τῶν Ἑρώων γιὰ τὰ μακρινὰ παλάτια τῶν Τιτάνων καλεῖ σιμὰ τῆς τοὺς Κορύβαντες, τὰ γιγαντόσωμα τῆς Κρήτης παλληκάρια, ποὺ ἀργότερα θὰ γίνουν οἱ ἀφωσιωμένοι ἱερεῖς τῆς λατρείας τῆς Σ' αὐτοὺς ἐμπιστεύεται τὸν Δία καὶ φεύγει γιὰ τὴν ἐπικίνδυνη συνάντησί τῆς μὲ τὸν Κρόνο.

Οἱ Κορύβαντες μὲ πρόθυμη καρδιά καὶ ὑπάκουη γνώμη ἀναλαμβάνουνε τὴν φύλαξί τοῦ Δία.

Εἶναι ζωσμένοι τὰ σπαθιά τους καὶ φοροῦν βαρεῖες σιδερόπλεχτες πανοπλίες. Μέρα καὶ νύχτα φύλαγαν γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιά τῆς Δίκτης κι' ὅταν τὸ βρέφος ἔκλαιγε καὶ ξεφωνοῦσε, ἐκείνοι ἀρχίζανε καὶ στήνανε πολεμικὸ χορὸ βροντοχυτώντας τὰ δόρατα στὶς χάλκινες ἀσπίδες, γιὰ νὰ σκεπάσουν τὶς φωνές του καὶ νὰ μὴ πάρῃ εἶδησι ὁ ἀνοιγτομάτης Κρόνος.

Ἐτοίμασθη ἡ σπηλιά γιὰ τὸν Δία καὶ ἡ Ρέα σκέφθηκε ἕνα πανουργο τέχνασμα γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τὸν Κρόνο. Πῆρε μιά πέτρα σὸ σῆμα καὶ στὸ βάρος τοῦ βρέφους καὶ τὴν τύλιξε μὲ σπάργανα, ὅπως φασκιώνουν τὰ μωρὰ. Μ' αὐτὴ τὴν πέτρα στὴν ἀγκάλιά παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν Κρόνο κάνοντας τάχα τὴ λυπημένη καὶ τὴν ἄρρωστη.

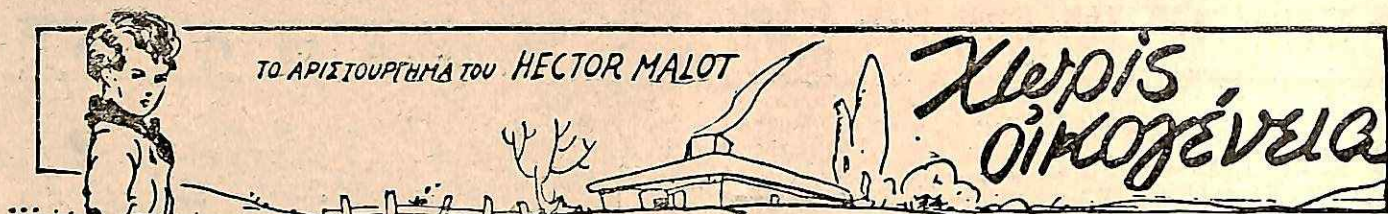
Κ. Ι. Βέρρη.

Φαλαγγίτισσαι τῆς 234ης Φάλαγγος Χαλκιδικῆς μετέχουσιν εἰς τὴν φύτευσιν δένδρων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Δάσους.

Οἱ σκαπανεῖς τοῦ Α' ὑποτομέως Πρωτευούσης εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΗΕCΤΟΡ ΜΑΛΟΤ

Χειρίς οικόγενεια

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

«Όταν λοιπόν με βρήκε πεταμένο στο δρόμο, δεν με σήκωσε από ευσπλαχνία, ούτε με πήρε στο σπίτι του να μανθρεύει, για να γιναι ήμιον τυλιγμένος σε πλούσια σπάργανα και γιατί λογάριζε να ωφελήθω μία μέρα, όταν θα με ξανάδινε στους γονείς μου. Κι επειδή αυτή η μέρα δεν ήλθε όσο γρήγορα επιθυμούσε, με πούλησε στον Βιτάλη, όπως τώρα θα με πουλούσε στον πατέρα μου.

«Ω, τι διαφορά από τον άντρα στη γυναίκα! Η μάνα -Μπαρμπερίνα, όχι, αυτή δεν με είχε αγαπήσει από συμφέρο, για χρήματα! Και πώς ήθελε τώρα να βρω τρόπο, ώστε αυτή να ωφελήθω κι όχι ο Μπαρμπερίνης!

«Αλλά όσο κι αν συλλογιζόμουν, γυρίζοντας και ξαναγυρίζοντας στο κρεβάτι μου, δεν εύρισκε κανένα. Και πάντα έφθανα στο απελπιστικό συμπέρασμα πως ο Μπαρμπερίνης θα με ξαναπήγαγε στους γονείς μου κι αυτός θα παίρνε τις ευχαριστίες και την αμοιβή.

«Αμα είδα ότι αυτό δεν μπορούσα να το έμποδίσω, αποφάσισα να ύποταχθω. Υποσχέθηκα όμως στον εαυτό μου, πως όταν θα γινόμουν πλούσιος θα έφρόνιζα εγώ να ευχαριστηθώ και να ανταμείψω την μάνα -Μπαρμπερίνα όπως της αξίζει, και να δείξω έτσι πόσο διαφορετική θεοί είχε αυτή στην καρδιά μου από τον άντρα της.

Για την ώρα, δεν είχα να κάνω άλλο, παρά να πάω γυρεύοντας τον Μπαρμπερίνη. Δεν ήταν και τόσο εύκολο, γιατί η μάνα -Μπαρμπερίνα δεν ήξερε άλλο, παρά πως ο άντρας της της έγραψε καθόλου, ούτε της έστειλε μήνυμα με κανένα χωριανό του, από τους κτεστές που δούλευαν στο Παρίσι και γυρίζαν κάπου -κάπου στο χωριό. Τέτοιες ευγένειες δεν τις πολυσυνήριζε ο Μπαρμπερίνης.

Πού ήταν, που έμενε; Η γυναίκα του δεν ήξερε ακριβώς και δεν μπορούσαμε να του στείλουμε γράμμα. Ήξερε μόνο και μου είπε τά ονόματα θυδ -τοιών ξενοδόχων της συνοικίας Μουφτάρ, όπου μπορούσα να τον ζητήσω, όταν θα πήγαινα στο Παρίσι. Η στού ένος, ή στού άλλου, πάντα θα τον εύρισκε.

Έπρεπε λοιπόν να φύγω τώρα και να ζητήσω εγώ εκείνον που με ζητούσε. Για μένα βέβαια ήταν μεγάλη, ανέλπιστη χαρά να ποκτώ μια αληθινή, ανέλπιστη οικογένεια, αλλά στις περιστάσεις που μ' εύρισκε, ή χαρά ήταν άνακτημένη και με λύπη.

Λογάριαζε ότι θα περνούσαμε πολλές, ήσυχες κι εύτυχισμένες ημέρες, στο σπίτι της μάνας -Μπαρμπερίνας, όπου θα παίζα με το Ματτία όλα μου τα παλιά παιχνίδια, και να τώρα που ήμασταν άναγκασμένοι να ξεκινήσουμε εύθης την άλλη μέρα.

Λογάριαζε ακόμα ότι φεύγοντας από το χωριό μου θα μπορούσα να πάω στην παραθαλάσσια Έστώνη, να ιδώ τη Στεφανία, και να τώρα που έπρεπε να παρατήσω αυτό το ταξίδι και να μην ξαναιδώ την καυμένη μου τη Στεφανία, που στάθηκε για μένα τόσο καλή.

Από την Έστώνη, θα πήγαινα στο Δρεζό της Νιέβρας, να ιδώ την αγαπημένη μου Λίζα και να της πω τα χαιρετίσματα και τα νέα του αδελφού της και της αδελφής της. Άλλοιμονο! ούτε αυτό δεν μπορούσα τώρα να κάνω!

Μ' αυτές τις σκέψεις έπερασα άγρυπνος όλη σχεδόν τη νύκτα. Μία έλεγα να πάω στη Στεφανία και στη Λίζα, και μία έλεγα να τρέξω το γρηγορώτερο στο Παρίσι, να ξαναβρω την οικογένειά μου.

Τέλος ξανακοιμήθηκα χωρίς να πάρω κοιμιά απόφασι. Κι έτσι ή νύκτα εκείνη, που ένόμιζα πως θα ήταν ή ώραιότερη της ζωής μου, στάθηκε μια από τις χειρότερες, από τις πιο άνησυχες και ταραχμένες που θυμούνται ως τώρα.

Το πρωί, όταν μαζεuthκαμε οι τρείς, ή μάνα -Μπαρμπερίνα, ο Ματτίας κι εγώ, γύρω

στη φωτιά, όπου έβραζε το γάλα της αγελάδας μας, εκάναμε συμβούλιο.

Τι έπρεπε να γίνει; Πρέπει να πιάς άμέσως στο Παρίσι, μου είπε ή μάνα -Μπαρμπερίνα. Οι γονείς σου σε γυρεύουν δεν μπορείς να μην τρέξεις στην άγκαλιά τους!

Και μου εξήγησε πως δεν είχα κανένα δικαίωμα ν' αναβάλω τη χαρά που επρόκειτο να αισθανθώ. Μου είπε ακόμα κι άλλα πολλά, που, μά την αλήθεια, μ' έπεισαν πως είχε δίκιο.

Καλά λοιπόν, είπα, φεύγουμε για το Παρίσι.

Ο Ματτίας όμως δεν έπεδοκίμασε καθόλου την απόφασί μου.

Γιατί; τον ρώτησα. Νομίζεις ότι δεν πρέπει να πάμε στο Παρίσι; Πολύ καλά. Πές μου τους λόγους σου, όπως τους είπε κι ή μάνα -Μπαρμπερίνα.

Έκούνησε το κεφάλι του.

«Ελα λοιπόν, τού έαναείπα. Με βλέπεις στενοχωρημένο, βοήθησε με.

Κι επιτέλους μίλησε.

Νομίζω, είπε, πως οι καινούργιοι δεν πρέπει να σε κάνουν να ξεχάσεις τους παλιούς.

Μά δεν θα τους ξεχάσω...

Δεν άρκει να τους θυμάσαι... από μακριά! «Ως σήμερα, ή οικογένειά σου, τάδελεφια σου, ήταν ή Λίζα, ή Στεφανία, ή Άλέξη» κι ή Βενιαμίν. Τώρα σου παρουσιάζεται μια άλλη οικογένεια, που δεν την γνωρίζεις, που δεν την είδες ποτέ σου και που δεν εκάμε τίποτ άλλο για σένα, παρά να σε πετάξω στο δρόμο. Κι άφάνεις άμέσως εκείνους που σάγαπασαν, που σάγαπουν, που σου εκάμαν τόσα καλά; Μου φαίνεται πως δεν είναι σωστό.

Δεν πρέπει να λέμε πως οι γονείς του Ρεμυ τον πέταξαν στο δρόμο, άποκρίθηκε ή μάνα -Μπαρμπερίνα. Μπορεί να τόκλεψαν το παιδί τους άλλοι, κι αυτοί να το κλαίνε, να το άποζητούν και να το περιμένουν από εκείνη την ημέρα.

Αυτό δεν το ξέρω, είπε ο Ματτίας. Ξέρω μόνο πως ο κύρ -Πέτρος περιμάζεψε τον Ρεμυ, που πείβαινε απέξω από την πόρτα του, πως τον περιποιήθηκε σαν παιδί του και πως ο Άλέξης, ο Βενιαμίν, ή Στεφανία κι ή Λίζα τον αγάπησαν σαν αδελφό τους. Λέω λοιπόν, ότι εκείνοι που τον περιμάζεψαν έχουν περισσότερα δικαιώματα από κείνους που θέλονται μη θέλοντας, τον έχασαν. Στο κύρ -Πέτρον το σπίτι ή αγάπη ήταν θεληματική. Δεν χρωστούσαν οι άνθρωποι τίποτα στο Ρεμυ.

Τα λόγια αυτά ο Ματτίας τά είπε σά νάταν θυμωμένος μαζί μου, χωρίς να κοιτάξω και χωρίς να κοιτάξω καν τη μάνα -Μπαρμπερίνα. Αυτό με λύπησε πολύ. Άλλά ή λύπη που αισθανόμουν δεν μ' έμποδισε να έννοήσω όλη τη δύναμη των επιχειρημάτων του Ματτία.

Έπειτα ήμουν από τους άνοποφάσιστους εκείνους ανθρώπους που συμφωνούν πάντα μ' εκείνον που μίλησε τελευταίος.

Ο Ματτίας έχει δίκιο, είπα. Και μένα δεν μου έρχόταν καλά να πάω στο Παρίσι,

χωρίς να ιδώ πρώτα τη Στεφανία και τη Λίζα.

Μά, οι γονείς σου, παιδί μου! έπέμενε ή μάνα -Μπαρμπερίνα.

Είδα τότε πως έπρεπε ναρθω σ' ένα συμβιβασμό.

Δεν θα πάμε στη Στεφανία, είπα, γιατί αυτό το ταξίδι θα μάς άπομάκρυνε από το Παρίσι πολύ. Έπειτα ή Στεφανία ξέρει να γράφει και να διαβάξω, μπορούμε λοιπόν να της στείλουμε ένα γράμμα. Πριν πάμε όμως στο Παρίσι, θα περάσουμε από το Δρεζό να ιδούμε τη Λίζα. Πάλι βέβαια θ' άργήσουμε, μά όχι και τόσο πολύ. Έπειτα ή Λίζα δεν ξέρει να γράφει και γι' αυτή προπάντων επιχείρησα όλο αυτό το ταξίδι. Θά της πω γι' αυτό τον Άλέξη και θα παρακαλέσω τη Στεφανία να μου γράφει στο Δρεζό, για να διαβάσω της Λίζας κι αυτό το γράμμα.

Πάει καλά, είπε ο Ματτίας χαμογελώντας.

Αποφασίσαμε να φύγουμε αύριο κι εδωέψα μέρας της ημέρας εκείνης, για να γράψω ένα μεγάλο γράμμα της Στεφανίας και να της εξηγήσω γιατί δεν μπορούσα να πάω να την ιδώ.

Εξημέρωσε ή άλλη μέρα, που μου έφερε πάλι τη λύπη του χωρισμού. Μ' αυτή τη φορά δεν έφευγα από το Σιαβάνο, όπως τότε με τον Βιτάλη. Μπορούσα ν' άποχωρηθώ με φιλιό τη μάνα -Μπαρμπερίνα και να της υποσχεθώ πως θα ξαναπήγαινα γρήγορα να την ιδώ με τους γονείς μου. Κι όλο το βράδυ, την παραμονή, δεν κάναμε άλλο, παρά να λέμε τι και τι θα της έφερνα τότε. Δεν ήταν δώρο που να μη της αξίζει. Κι εγώ πάλι θάμουν τόσο πλούσιος!...

Τίποτα δεν θ' άξίζω για μένα όλο ή αγελάδα σου, μου έλεγε εκείνη μ' άρα σου τά πλούτη, δεν θα μπορέσης να με κόμης πιο εύτυχισμένη άπ' όσο μ' έκαμνε με τη φτώχεια σου!

Την καυμένη μας την αγελαδίτσα! Έπρεπε τώρα να τη χωρισθώ κι αυτή. Ο Ματτίας τη φίλησε τουλάχιστο δέκα φορές στη μούρη, κι αυτό φαίνεται θά της άρεσε, γιατί σε κάθε φιλή, έβγαζε τη μεγάλη της γλώσσα.

Και να μας πάλι στους δρόμους της έξοχής, με τους σάκκους στη ράχη και με τον Κάπη μπροστά. Περιπατούσαμε γοργά ή, για να πω καλύτερα, έγώ κάθε τόσο, χωρίς να το καταλαβαίνω, ίσως από τη μεγάλη επιθυμία που είχα να φθάσω στο Παρίσι, έτρεχα.

Στην άρχή, ο Ματτίας μ' άκολουθούσε έπειτα όμως μου έλεγε πως αν πηγαίναμε έτσι, θα κουραζόμασταν πολύ γρήγορα, έγώ τότε μετρίαξα το βήμα, αλλά σε λίγο πάλι τά ίδια.

Βία που την έχεις! μου είπε μια στιγμή ο Ματτίας θλιβερά.

Άλλήθεια, άποκρίθηκα, μά μου φαίνεται πως έπρεπε να την είχες και σό, γιατί ή οικογένειά μου θα είναι και δική σου.

Έκούνησε το κεφάλι του. Κι εγώ λυπηθηκα και θύμωσα για το κίνημα αυτό, που έθλεπα τον Ματτία να κάνει κάθε φορά που επρόκειτο για την οικογένειά μου.

Μά δεν είμαστε αδελφία;

Εμείς βέβαια, ναι. Δεν έχω καμιά άμφισβόλια για σένα. Σήμερα είσαι αδελφός μου, θά είσαι κι αύριο, και πάντα. Αυτό το πιστεύω, τό αισθάνομαι.

Λοιπόν;

Μά θα είμαι κι αδελφός των αδελφών σου. αν θάχης, και γιούς του πατέρα σου και της μητέρας σου;

Γιατί όχι; Αν πηγαίναμε στη Λούκκα, δεν θα γινόμουν αδελφός της αδελφής σου της Χριστιάς;

Ω ναι, βεβαίως!

Γιατί λοιπόν δεν θα γίνης και σό αδελφός των αδελφών μου, αν θα έγω;

Γιατί δεν είναι το ίδιο πράγμα, καθόλου, μά καθόλου!

Τι δηλαδή;

Δεν ήμουν τυλιγμένος έγώ με πλούσια σπάργανα!

Και τί θά πη αυτό;

(Άκολουθεί)

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΚΡΗΤΗΣ

«Απάνω στα χιλιόχρονα χαλάσματα της Φαιστού και της Κνωσού θα κτίσουμε τσανό και τιμημένο το παλάτι του Γ' Έλλην. Πολιτισμού».

«Με τον διπλό Μινωϊκόν πέλεκυν, σύμβολον εξαγνισμού και αυτοθυσίας, ή Ε. Ο. Ν. άνοίγει τον δρόμον που θα περάση ή φυλή».

Πλάι σε ρητά και υποθήκας του Άρχηγού, θαυμάσια πλαισιωμένα βλέπει κανένας στα γραφεία των Περιφερειακών Διοικήσεων Κρήτης, των τομέων και υποτομέων και τις παραπάνω επιγραφές, βγαλμένες από τον ένθουσιασμό και την όρμη των Κρητών Νέων της Οργανώσεως, όπως τους τά ένέπνευσε ο Άρχηγός και ή Ε. Ο. Ν.

Η Μινωϊκή Κρήτη ξαναζή σήμερα μέσα στις Κρητικές φάλαγγες της Ε. Ο. Ν. Ο Διπλούς πέλεκυς, - ο άρήτιος χαιρετισμός του σημερινού φαλαγγίτου, είναι τά ίδια που συναντάμε στο Μουσείο της Κνωσού και στις τοιχογραφίες του Μινωϊκού ανακτόρου.

Αναθαπνίζεται κανείς εκεί κάτω μέσα στα νάματα του πιο άγνου ένθουσιασμού για την ιδέα της Ε. Ο. Ν. Από τη μια ως την άλλη άκρη της Κρήτης οι φάλαγγες της Οργανώσεως κινούνται με τον πιο έντονο ρυθμό σε όλα τά πλαίσια που τους έχει χαράξει ή Κεντρική Διοίκηση, με αξιόλογη γονιμότητα και απόδοσι.

Ωχρά έντελως και με το μάτι ένός άπλου έπισκέπτου θα δώσουμε σκιαγραφία της αξίας κάθε έξάρσεως κινήσεως αυτής της Ε. Ο. Ν. στη Μεγαλόνησο, που οι φάλαγγες της εργάζονται και φιλοδοξούν να παρουσιάσουν άρτια τά αποτελέσματα που περιμένουν ο Άρχηγός και ο Κυβερν. Επίτροπος.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ο Υπουργός Γεν. Διοικητής έχει ρίξει όλόκληρον το ένδιαφέρον του εις την έξάπλωσιν της ιδέας της Οργανώσεως σε όλη τη Νήσο και άφειδώς παρέχει όλη του την ένίσχυσι γι' αυτόν τον σκοπό.

Κοντά του ή αξία του σύζυγος, ή κυρία Ευτέρπη Σφακιανάκη, εις την διοίκσιν της Περιφερειακής Θιλέων εργάζεται με ζήλον άληθινά ένθεον.

Ο νέος Γεν. Γραμματέης της Γενικής Διοικήσεως κ. Κοντομήτρου με τον πυρέσσοντα ένθουσιασμόν του διά την Ε. Ο. Ν. έδειξε με τάς πρώτας ένεργείας του πόσην έχει θέλησιν αλλά και ικανότητα να βοηθήσιν εις την προαγωγήν του όλου έργου της Νεολαίας εις την Κρήτην. Τέλος ο Γυμνασιάρχης κ. Σηφάκης ως περιφερειακός Διοικητής Χανίων, ήμπορεί να πη κανείς, είναι θαυμάσια εις την θέσιν του, κατά την γενικήν όμολογίαν.

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Εδω κινείται κανείς μέσα σε μια άτμόσφαιρα γεμάτη από το πνεύμα της Οργανώσεως. Εδω ή Ε. Ο. Ν. δεν περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την ιδέαν της Οργανώσεως. Καθώς έπερνούσαμε την κεντρική άγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έβλεπαμε γέρους καπετανίους, γυναikoύλες του λαού, εργάτες, αγρότες να σηκώνωνται χαρούμενοι και να χαιρετούν με τον χαιρετισμόν του φαλαγγίτου. Αυτό γίνεται αυθόρμητα, άπλά και σοβαρά. Απόδειξις ότι ή ιδέα της οργανώσεως έχει έμπεδωθή τελείως.

Δεν έχομε ούτε άρμοδιότητα ούτε και διάθεσιν ν' άπονεύομεν εύσημα. Μάς είναι όμως άδύνατον ως άπλοι εργάται μιας προσπαθείας τόσον βαρυσμάντου διά την ένότητα της χώρας να μη έκδηλώσωμε την χαράν μας και την ικανοποίησιν που ένέγμισε την ψυχήν μας για όσα είδαμε εις το Ρέθυμνο.

Έντονος και γόνιμος δράσις. Πηγαίος ένθουσιασμός. Φρόνημα έμπεδωμένον. Απόδοσις κοινωνικής ευρυτάτης και πλούσια. Ίδου με λίγα λόγια τά χαρακτηριστικά της εργασίας της Ε. Ο. Ν. Ρεθύμνου.

Πρέπει ν' αναφέρω έδω δύο ανθρώπους, τον Περιφερειακόν Διοικητήν κ. Μαζαράκην και την Περιφερειακήν Διοικητρίαν κ. Παπαθανασίου. Αυτοί οι δύο με την ένθουσιώδη πνοήν του Νομάρχου και Εόπτου της Ε. Ο. Ν. Ρεθύμνης φυσικά δέ και ή έξαιρετικά εύπλαστος

ψυχή των παιδιών της περιοχής έκαμε αυτό το θαύμα, που ή θεά του ένέγμισε με χαράν τάς ψυχάς μας. Η Ε. Ο. Ν. εις το Ρέθυμνον είναι πράγμα. Έμπήκε μέσα στην ζωήν του κοινωνικού συνόλου και κινείται μαζί του και το ώθει με τάς αγαθοποιούς γραμμάς της έδω ως πρόνοια, εκεί ως ένικήν κατήχησις, άλλου ως ψυχαγωγία, ως έφσεις εργασίας, ως χαρά, ως σεμνότης, ως συμπόνια προς τους πάσχοντας.

Τι να πρωτοαναφέρη κανείς από την εύρειαν αυτήν άνησιν και απόδοσιν;

Ειδικοί λόχοι εργασίας άρρένων εργάζονται εις έργα κοινωφελή, εις κατασκευήν Γυμναστηρίων, δένδροφυτεύσεις, καλλιεργείας και βελτιώσεις. Άλλα τμήματα άσχολούνται με την περίθαλψιν.

Ίδιαίτερα έπροσέξαμε την κίνησιν των θηλέων. Η Περιφερειακή Διοικητρία δεν είναι μια άπλη βαθμοφόρος. Είναι παλλόμενος άνθρωπος. Άνθρωπος άφωτισμένος με όλην την ψυχήν, με όλο το πνεύμα, με όλο της το αισθημα εις το έργον της Οργανώσεως. Είναι ένας παλλόμενος άρχηγός όλο καλωσύνη, άλλα και δινηκής μερίμνα. Άπλη, άπέριτη, για τά κορίτσια που της έχει έμπιστευθή ή Οργάνωσις, γεμάτη από την φωτιά του καθήκοντος και άφιερωμένη εις το καθήκον, χωρίς έμφασιν, χωρίς στόμφον, χωρίς επίδειξιν. Το ένδιαφέρον της έχει ρίξει περισσότερο προς το έξωσχολικό κορίτσι - το εργαζόμενο και του άγρου.

Την εύρηκαμε όταν φθάσαμε να ύπηρετή προσωπικά ύπέρ διακόσια παιδάκια εις τά μαθητικά συστήτια, τά όποια ώργάνωσεν ή ιδία. Και είναι ένας καταπληκτικός αριθμός αυτός, βέβαια, για μια πόλι μόλις 5 χιλ. κατοίκων. Ίεραρχία, τάξις και νοικοκυροσύνη παραδειγματική, να τί έχωμε σημειώσει κατά την έπίσκεψί μας από την στιγμή που άρχισεν ή συγκινητική προσευχή των μικρών ως την τελευταία στιγμή του συστήτιου.

Εις τά γραφεία είδαμε τά τμήματα να λειτουργούν με ένα πυρέσσοντα ρυθμόν και να κινούνται κατά τον πλέον πρακτικόν τρόπον. Τάς έλλειψεις εκεί τάς αναπληρώνει ή γόνιμη πρωτοβουλία της Διοικήτρίας, εκείνο δηλ. που ζητεί από όλους ή Κεντρική Διοίκηση.

Ο χωρικός εργαλείος δημιουργεί θαύματα αντιγραφών αρχαίων Κρητικών σχεδίων και κεντημάτων με ύφαντρίες φαλαγγιτίσας από τά χωριά που έκ περιτροπής έρχονται για να εκπαιδευθούν και να γυρίσουν δασκάλες ειδικευμένες για τά άλλα κορίτσια του άγροτικού τομέως.

Άλλά θα συνεχίσωμε στο έπόμενο.

Γ. Κ.

«Έκείνο το όποιοι μοδ έκαμε πα-
ρισσότερον έντύπωσιν και το όποιοι
θέλω να σάς συστήσω είναι ή χειρο-
τεχνία. Η χειροτεχνία θα μείνη ή
τελευταία πηγή πλούτου δια την Έλ-
λάδα».
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Νέο κορίτσι.

Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Όταν καθισμένη τα χειμωνιάτικα βράδια κοντά στη
όμπα ή τα καλοκαιρινά απογεύματα πλάι στο παρά-
θυρο κεντάς ή πλέκεις ένα εργόχειρο, δέν μπορείς να
φανταστής πόσο κι' έσύ μ' αυτή σου την εργασία συντελείς
στης χώρας σου την ευημερία και στής φυλής σου τον πολι-
τισμό. Παίρνοντας σήμερα άφορμή από την έκθεσι της
Λαϊκής Τέχνης, που ώργάνωσεν ή Συντρική Διοίκησης
της Ε.Ο.Ν., θα μιλήσουμε για τη συνάφεια της χειρο-
τεχνίας με τον πολιτισμό ενός λαού.

Η χειροτεχνική-εργασία είναι τόσο αρχαία όσο και
ή ανθρωπότητα, όσο και ή ζωή του ανθρώπου. Βλάστησε
από τη ζωή. Από τα πολύ παλιά χρόνια βλέπουμε πως
ο άνθρωπος έχοντας τη διαρκή φροντίδα για το μέλλον
του έκτελει τις δυο εκείνες πρωτόγονες κινήσεις, που σήμε-
ρα ακόμα κυριαρχούν στη ζωή μας σαν κάτι ιδιαίτερο:
Έκτείνει το χέρι του προς την ύλη, που του παραδίνει ή
φύσις, τη φέρνει κοντά του για να της δώση μορφή σκό-
πιμη, συγχρόνως όμως και ώραία. Αναλογία και όμορ-
φία είναι ψυχικές δυνάμεις που ένεργουν δίνοντας στο
έργο τη σφραγίδα της οντότητός μας.

Γιατί εκεί που εργάζονται οι άνθρωποι, εκεί που ένερ-
γεί ή ψυχή, ο νοός και το χέρι, ένεργεί συγχρόνως εκείνο
το ουσίωδες κάτι που προέρχεται όχι από τον άνθρω-
πον ως μονάδα, αλλά από την άλυσίδα των γενεών, όρι-
ζοντας, δίνοντας κατεύθυνσι και δημιουργώντας τη μορφή.
Στην άξένοιαστη βελονιά μας, στο γεμάτο γούστο σχέ-
διό μας δούλεψαν πολλοί πριν από μās. Στο έργο αυτό
των χειρών μας υπάρχει το είδος και ή οντότητα του
λαού μας. Ακόμα υπάρχει αδιόρατος, κρυφός, άγνω-
ριστος ένας σκοπός, που σ' αυτόν τείνει με όλες του τις
δυνάμεις ο καλύτερος έαυτός μας.

Σάν ύψηλά σημάδια της αιωνίας λαχτάρας της ψυ-
χής μας στέκεται επάνω από το ρυθμό της καθημερινής
ζωής συνοδεύοντας το τραγούδι της εργασίας.

Αναλογία και ώραϊότητα! Μ' αυτά τα δυο ξεπεράσε
ο άνθρωπος τις δυνάμεις του χάους, βγήκε από το σκο-
τάδι θέλοντας να είναι κι' αυτός ώραϊος και άρμονικός
σαν ένα άνθος από τα γύρω του. Ένας ποιητής είπε για
τον άνθρωπο που άρχισε να εργάζεται την ύλη: «Δέν
κομματιάζει τον καιρό και τη δύναμι, γιατί είναι ο ίδιος
φορμαρισμένη μορφή που ζωντανή εξελίσσεται!»

Όταν ο άνθρωπος με την εργασία των χειρών του
έδωκεν τη φτώχεια και την ανάγκη από τη γη του και
το σπίτι του, έξωριζε μ' αυτό τη νύχτα που τον άπειλούσε
και την καταστροφή. Βγήκε νικητής από τον άγώνα με
τη νεκρή ύλη κι' έγινε έλεύθερος για έλεύθερες δη-
μιουργίες.

Και δίνοντας στο έργο του την έσωτερική του οντό-
τητα, έδινε και τη σφραγίδα του αιώνιου. Έτσι γεννά-
ται ή λαϊκή τέχνη, που πηδά σαν σκαλοπάτια τους αιώνες
για να φθάση στο παρόν με το βλέμμα προς το μέλλον.

Φυσικά ο άνθρωπος δημιουργούσε από ανάγκη της
ζωής, έχοντας ως άπώτερο σκοπό να χρησιμοποιήση την

ύλη σκόπιμα. Όμως συγχρόνως τον κινούσε μια άκα-
τάσχετη λαχτάρα, μια έσωτερική ανάγκη για διαύγεια,
για αναλογία, για μορφή, που ανώτατος σκοπός της
ήτανε όχι μόνον ή χρησιμότης, αλλά και ή ώραϊότης.

Έτσι ή ψυχή ενός λαού που άγαπά το ώραϊο δίνει
τη σφραγίδα της στο ώραϊο έργο, που είναι ή άθάνατη
εκδήλωσις της. Ξέφυγε από την ανάγκη που γέννησε
πρώτα τη σκοπιμότητα και έφθασε στην λαμπρή διακό-
σμησι της ζωής.

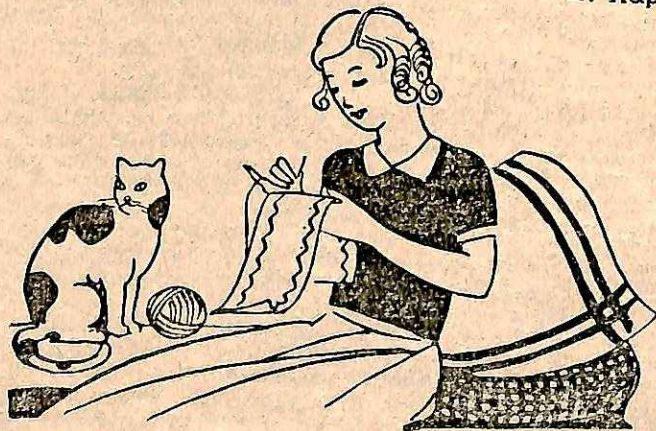
Από την άμορφη ύλη πετάχτηκε το έργο της Τέχνης.
Ο άνθρωπος γίνεται προσωποκότης και ο λαός καλ-
λιτέχνης, δημιουργός του πολιτισμού του.

Αν εξετάσουμε τη δική μας Ιστορική πορεία στη
λαϊκή χειροτεχνία, αν εξετάσουμε περασμένες εποχές,
αν κοιτάξουμε σε μια έκθεσι τα λαϊκά έργα ξένων χω-
ρών, πάντα θα άναγνωρίσουμε τις ουσιαστικές μορφο-
ποιούσες λαϊκές δυνάμεις στο έργο. Το χέρι και το
μουαλό του ανθρώπου δέν ήσυχάζουν. Τρέχουν σ' ή
δημιουργήθηκε μια φορά και στο μελλούμενο να δη-
μιουργηθή. Πολλές και ποικίλες είναι οι μορφές που
παρουσιάστηκαν στο ρεύμα του χρόνου. Οι πρόγονοί
μας δημιούργησαν, έμεις δημιουργούμε, γενεές ύστερα
από μās θα δημιουργήσουν. Ποτέ ο λαός δέν θα κουρα-
στή, γιατί έχει, όπως λέει ένας σοφός: «περισσότερη
δύναμι στην ψυχή παρά στο κορμί». Και γιατί αυτό άπο-
τελεί τον τίτλο της ευγενείας του. Είναι ή περηφάνεια
ένός λαού, που άνέθηκε μέσω της εργασίας του από το
σκοτάδι προς το φως.

Σε κάθε έργο των χειρών του, ακόμα σε μια μικρή ξυ-
λογραφία, σ' ένα βάζο, σ' ένα κέντημα λαξεύει τον πο-
λιτισμό του, δίνοντας και στους άλλους να νοιώσουν την
αξία του.

Γι' αυτό, νέο κορίτσι, όταν κοιτάς ένα μικρό λαϊκό
κομφοτέχνημα, όταν έπισκεφθής την έκθεσι της Τέχνης
του λαού σου, θυμήσου τα λόγια του Βάγκνερ: «Τιμάτε
τον Τεχνίτη όσο μικρός και νάναι!» Κι' ακόμα κάτι
άλλο να κλείσης στην ψυχή σου μέσα και να εφαρμόζεις
σε κάθε της ζωής σου περίστασι. Του Άρχηγού μας τη
νουθεσία: «Η χειροτεχνία θα μείνη ή τελευταία πηγή
πλούτου δια την Ελλάδα!»

Σ. Καρ.

Την πορεία

ΚΑΛΤΣΑΚΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Τώρα που άρχίζει ο ήλιος να
στέλλη πιο θερμές τις άχτίνες του,
θα βγούμε και μεις στην έξοχη
για να ώφεληθούμε από την ευ-
εργετική του θαλαπώρ. Όμως μās
χρειάζεται και κάποια σχετική
προετοιμασία της έκδρομής.

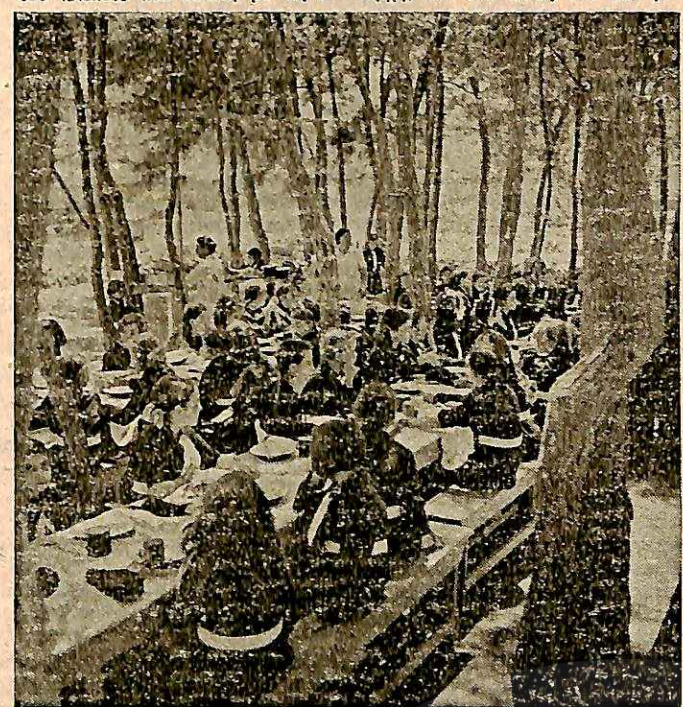
Για τις έκδρομές είναι πολύ
πρακτικά τα μάλλινα καλτσάκια,
τα όποια προφυλάσσουν τα πόδια
από το κρύο άφ' ενός και εμποδι-
ζουν τα βαρέα και σκληρά έκ-
δρομικά παπούτσια να έρεθίζουν
τα πόδια, άφ' έτέρου δέ ή στε-
ρέωσης και ή άντοχή των επίσης
μās άπομακρύνει τον εφιάλτη των
πόντων και της καταστροφής των
λεπτών καλτσών.

Βεβαίως τέτοια καλτσάκια έτοι-
μα πωλούνται, αλλά μπορείτε και
μόνες σας να πλέξετε εύκολα ένα
ζευγάρι με τρίκλωνο ή τετρά-
κλωνο μαλλι και 6 βελόνες Νο
12, ως έξης:

Αρχίζετε με 80 θηλειές, τις
όποιες περνάτε σε 4 βελόνες, πλέ-
κετε λάστιχο 50 σειρές και μετά
32 σειρές σκέτη κάλτσα. Αφήνετε
τις 2 βελόνες και εξακολουθείτε
την δουλειά σας πλέκοντας μόνον
με τις 2 βελόνες, που θα σχηματι-
σουν την φτέρνα, μια σειρά καλή
και μια ανάποδη, 20 σειρές. Στην
21η σειρά κάνετε δυο στενέματα
εις το μέσον του κομματιού που
πλέκετε, δηλ. στο τέλος της μιας
βελόνας και στην άρχη της άλ-
λης. Πλέκετε μια σειρά ίσια και
μετά στην άλλη επαναλαμβάνετε
τα δυο στενέματα. Η 24η σειρά
πλέκεται ίσια. Στο σημείο αυτό
κλείνετε τους πόντους και σχημα-
τίζετε μια ραφή στο κάτω μέρος
της φτέρνας, ή οποία με τα στενέ-
ματα που κάνετε στο πάνω μέρος
στρογγυλεύει και εφαρμόζει στο
πόδι.

Τις δυο βελόνες, τις όποιες έ-
λευθερώσατε από το πλέξιμο τώρα,
τις περνάτε από τα πλάγια της
φτέρνας, πιάνοντας σε κάθε σειρά

της φτέρνας και μια θηλειά, δηλ.
24 θηλειές σε μια βελόνα και 24
στην άλλη. Από του σημείου αυτό
του πλέκετε πιά κύκλο, με τις 2

Σκαπνίσσαι εις το Στρατόπεδον «Ι. Μεταξάς».

βελόνες που περάσατε τώρα και
τις δυο που περίμεναν έως τώρα,

λυνών που πλέκουν (που είχαν
από 24 θηλειές) το πέλιμα της

κάλτσας. Επαναλαμβάνετε κάθε
7 σειρές τα στενέματα αυτά, μέ-
χρις ότου μείνουν 80 θηλειές στις
4 βελόνες σας (από 20 δηλ. στην
κάθε μία). Με τις 80 αυτές θη-
λειές πλέκετε ίσια έως ότου φθά-
σετε εις το μέσον του μικρού δα-
κτύλου (τη θέσι αυτή τη βρίσκετε
δοκιμάζοντας).

Από του σημείου αυτού άρχι-
ζετε να κάνετε στενέματα, τα ό-
ποια γίνονται δεξιά και άριστερά,
ένα σε κάθε βελόνα (4 στην κάθε
σειρά) στο μέρος που τελειώνει
το επάνω μέρος της κάλτσας και
άρχίζει το πέλιμα.

Με την διαφορά ότι μεταξύ των
στενεμάτων του επάνω μέρους της
κάλτσας και του πέλιματος θα με-
σολαβούν 4 πόντοι πάντοτε. Κά-
νετε 10 στενέματα κατά τον άνω-
τέρω τρόπον κάθε 3 σειρές. Δηλ.
σε 30 σειρές εν όλω. Μετά τα έ-
παναλαμβάνετε κάθε σειρά μέχρις
ότου σας τελειώσουν όλες οι θη-
λειές. Τηρώντας τις άνωτέρω ά-
ναλογίες μπορείτε να πλέξετε και
άλλα καλτσάκια με λεπτή κλω-
στή, με τη διαφορά ότι όσο ή κλω-
στή είναι λεπτότερη θα χρησιμο-
ποιήτε τόσο λεπτότερες βελόνες και
θα έχετε περισσότερες θηλειές.

Σημειώσεις: Αν θέλετε
μπορείτε να κάνετε μια διακό-
σμησι στο λάστιχο προσθέτοντας
και άλλο χρώμα μαλλι ως έξης:

Πλέκετε 5-6 σειρές λάστιχο με
το κυρίως χρώμα 2 καλές, 2 άνα-
ποδες. Μετά πλέκετε ένα κύκλο
πλέκοντας μόνο τις καλές του λά-
στιχου, στα μέρη δέ που είναι οι
ανάποδες θηλειές σας, τις περνάτε
άπλεκτες στη βελόνα. Όταν τε-
λειώση ο κύκλος αυτός, πλέκετε
με το άλλο χρώμα αντίθετως τώ-
ρα, μόνο τις άναποδες θηλειές,
ενώ περνάτε άπλεκτες τις καλές.
Συνεχίζετε κατά τον ίδιο τρόπο
να πλέκετε, όποτε θα σχηματισθούν
κάθετες γραμμές στο λάστιχο σας
εναλλάξ και από τα 2 χρώματα
που χρησιμοποιήσατε.

ΚΑΚΑΟ - ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Το κακάο και ή σοκολάτα παρασκευάζον-
ται από τους σπόρους των καρπών του κα-
καοδένδρου ως έξης:

Τα σπέρματα, άφου άπελευθερωθούν από
το σαρκώδες περίβλημα του καρπού των, άφι-
νονται στον ήλιον για να ξηρανθούν και άκο-
λούθως τίθενται σε βαρέλια χωσμένα στη γη
όπο ηύξημένην κάπως θερμοκρασίαν δια να
όποστούν ζύμωσιν και κατόπιν, άφου ξηραν-
θούν πάλιν εκ νέου στον ήλιον και καθαρι-
σθούν, καθουρίζονται και αλέθονται.

Η κόνις όμως αυτή, πριν χρησιμοποιηθή,
δια καταλλήλου έπεξεργασίας πολτοποιείται,
δια να άφαιρεθή το λίπος της, και άφου
κονιοποιηθή και κοσκινισθή εκ νέου φέρεται
κατόπιν εις το εμπόριον ως κόνις κακάου, ή
όποια, όταν είναι καλής ποιότητας, πρέπει
να είναι λεπτή, ξηρά, να έχη χρώμα άνοικτό-
φαιον με άρωμα και γεύσιν καλήν.

Το κακάο έχει μεγάλην θρεπτικήν αξίαν,
διότι περιέχει λεύκωμα, λίπος και υδατάν-
θρακας υπό μορφήν άμύλου, καθώς και κά-
ποιαν ούσιαν, θεοφωμίνην καλούμενην, εις
την όποιαν όφείλεται ή διεγερτική του δύνα-
μις, ή όποια, καίτοι πολύ ήπιωτέρα της κα-
φεΐνης, εν τούτοις γίνεται αρκετά αίσθητη
εις τους νευρικούς.

Εάν ήτο δυνατό ή λήψις μεγάλης ποσό-
τητας κακάου, θα μπορούσε, λόγω της θρε-
πτικής του αξίας, να καταταγεί εις την τάξιν

των τροφίμων, διότι ως προς το λίπος του
υπερτερεί από το άπαχο κρέας, ως προς τον
υδατάνθρακα όλίγον υπολείπεται των όσπρί-
ων και ως προς το λεύκωμα πλησιάζει ίσχνον
κρέας. Είναι όμως δύσπεπτον λόγω της με-
γάλης ποσότητας άμύλου την όποιαν περιέ-
χει γι' αυτό και πρέπει να βράζεται καλά
όχι όμως και πέραν του δέοντος, διότι δια
του παρατεταμένου βρασμού έλαττούται το
άρωμά του. Επειδή δέ είναι διεγερτικόν ά-
παγορεύεται εις άτομα νευρικά.

Κ α κ α ο.— Δόσις: 1½ κουταλιά σούπας
κακάο, 2 κουταλιές σούπας ζάχαρι, 1½ φλυ-
τζάνι τσαγιού νερό βραστό.

Ανακατεύουμε την ζάχαρι με το κακάο,
προσθέτομεν σιγά-σιγά το βραστό νερό και
άνακατεύομεν έως ότου διαλυθή τελείως.
Βράζομεν επί δέκα λεπτά και αν θέλωμεν
προσθέτομεν και όλίγην βανίλια.

Κ α κ α ο μ ε γ α λ α.— Δόσις: 2 κου-
ταλιές σούπας ηηκτό κακάο, 2 κουταλιές σού-
πας ζάχαρι, 1 φλυτζάνι γάλα.

Προσθέτομεν το έτοιμο κακάο και την ζά-
χαρι στο γάλα. Ανακατεύομεν καλά, το ά-
φινόμεν στη φωτιά έως ότου φθάση στο ση-
μειον του βρασμού και το σερβίρομεν. Αν
θέλωμεν, προσθέτομεν και έδω το άρωμα της
βανίλιας.

Όταν ετοιμάζωμεν κακάο με γάλα βρά-
ζομεν ιδιαίτερος το κακάο (γιατί είναι άμυ-

λον), ενώ το γάλα δέν πρέπει να βράζεται
πολύ (δύσπεπτο). Διά να μη σχηματισθή πέ-
τσα το χτυπούμεν με την ρόδα του αγγού.

Αν θέλωμεν προσθέτομεν και αγγό κτυ-
πητό, το όποιον του δίδει πλουσιωτέραν γεύ-
σιν. Πρέπει μόνον άφου το προσθέσωμεν να
το σουρώσωμεν, να το ξαναδάλωμε στη φω-
τιά και να το φέρωμε στο σημείο του βρα-
σμού για να μη μυρίζη αγγό.

Σ ο κ ο λ α τ α.— Η σοκολάτα παρασκευ-
άζεται από την κόνιν του κακάου, όταν την
άνακατεύωμεν με ανάλογον ποσότητα ζαχα-
ρεως, γάλακτος και άρωμα βανίλιας, κάποτε
δε και με άμύγδαλα.

Η σοκολάτα διαφέρει από το κακάο διότι
περιέχει περισσότερον λίπος δι' αυτό άκρι-
ώς είναι και περισσότερον δύσπεπτος.

Δόσις: 2-2½ πλακάκια σοκολάτα Παυλί-
δου (σκέτα), 1½-1 κουταλιά σούπας ζάχαρι,
1½ φλυτζάνι βραστό νερό.

Τρίψετε την σοκολάτα, προσθέσατε την
ζάχαρι και άνακατεύσατε την καλά. Διαλύ-
σατέ την με το βραστό νερό και αφήσατέ
την να κολλήση επί δέκα λεπτά.

Εάν ή σοκολάτα δέν είναι γλυκεία, άντί
ένος κουταλιού βάψετε δυο κουτάλια της σου-
πας ζάχαρι.

Εάν προσφέρετε σοκολάτα με γάλα, την
ετοιμάζετε κατά τον ίδιον τρόπον όπως το
κακάο με το γάλα.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑΣ

Ήταν μία φορά κι' έναν καιρό ένας άρχοντας. Αυτός άφου του πέθανε η γυναίκα του, πήρε μιά άλλη, περήφανη και φαντασμένη· αυτή είχε δυο κόρες, που της μοιάζανε πάρα πολύ. Μά ο άντρας της είχε μία κόρη από την πρώτη του γυναίκα, που ήταν ένα πολύ ήσυχο και καλό κορίτσι. "Υστερ' από το γάμο, δεν πέρασε πολύς καιρός, κι' η μητριά έβριζε όλο της το φαρμάκι στην προγονή της· και δεν μπορούσε να τη χωνέψη όσο έβλεπε τις χάρες που είχε, γιατί οι κόρες της δέ μοιάζανε καθόλου τις προγονής της.

Την έβαζε λοιπόν κι' έκανε τις πιο χοντρές δουλειές του σπιτιού, να πλένη, να σαρώνη τη σκάλα, και να παστρεύη τις κάμαρες της κυρά μάννας της και των προκομμένων αδερφών της. Και δεν έφταναν αυτά, μόνο την βάζανε την κακόμοιρη και κοιμώτανε στη σοφίτα, πάνω σ' ένα άχυρένιο στρώμα, ενώ οι αδερφάδες της έκοιμούντουσαν σε κάμαρες όμορφες-στολισμένες με ωραίους καθρέφτες και κρεβάτια τα όμορφότερα που μπορούσαν να βρεθούν.

Το μαύρο το κορίτσι υπόφερε όλα αυτά με μεγάλη υπομονή και δεν κατόυσε και να παραπονεθώ στον πατέρα της, γιατί θα την έμάλωνε κι' αυτός, έπειδή κι' στρίγγλα η μητριά της τον έφερνε από τη μύτη. "Αμα τελειώνει τη δουλειά της, πήγαινε και καθότανε στη γωνιά που ήταν η παραφωτιά, και για τουτό μέσ' στο σπίτι την έλεγαν όλοι Σταχτοπούτα. Με όλα της όμως τα κουρέλια ήταν όμορφότερη από τις αδερφές της, κι' ως φορούσαν εκείνες τα πιο όμορφα στολίδια.

Μία μέρα το βασιλόπουλο έκανε χορό και προσέκάλεσε όλους τους άρχοντες· προσέκάλεσε και τις δυο αδερφές· κι' αυτές πήγαν να τρελλαθούν απ' τη χαρά τους· κι' άλλη ξγνοια δεν είχαν παρά τι ρούχα να φορέσουν για να φανούν όμορφότερες. "Όσο για τη Σταχτοπούτα, αυτή έπρεπε να σιδερώση τα ρούχα, και να τα συγυρίση. Κι' άλλη κουθέντα όλες τους δεν είχανε παρά τη κουθέντα του χορού: "Εγώ, έλεγε η μικρότερη, θα φορέσω το καθημερινό μου, που έχει τα χρυσά λουλούδια, στα μαλλιά μου θα βάλω μία κορωνα, και να ιδώη τι ωραία που θα είμαι!"

"Εστειλαν κι' έφεραν την καλλίτερη μοδίστρα, για να τους φέρη τα καλύτερα καπέλλα, και ζητούσαν ν' αγοράσουν τις καλλίτερες κορδέλες. Για όλα αυτά ρωτούσαν τη Σταχτοπούτα. Γιατί είχε πολύ γούστο, κι' αυτή τις όρμήνευε πάντα το καλλίτερο, και μάλιστα τους είπε να της φο-

ρέσουν τα ρούχα τους για να ιδούν αν είναι καλά. Της τα φόρεσαν λοιπόν, κι' εκεί που της τα φορούσαν, της έλεγαν:

—Θάβελες κι' εσύ νάρθης στο χορό μαζί μας;

—"Αχ! αδερφές μου, χορατεύετε, τους έλεγε η Σταχτοπούτα. Και μπορώ εγώ καθόλου να τ'ο βάλω στο νου μου;"

—"Έχεις δίκιο, της έλεγαν οι αδερφές της, τί γέλια που θα κάνουμε, αν ήταν στο χορό και καμμία Σταχτοπούτα."

Ήρθε τέλος πάντων η ευτυχισμένη μέρα που ήθελαν να πάνε στο χορό, κι' όταν έφευγαν, η Σταχτοπούτα τις κύτταζε όσο που φαινότουσαν, κι' όταν πιά δεν τις έβλεπε, άρχισε τα κλάματα. "Η νουνά της την είδε που έκλαιγε και τη ρώτησε τί έχει;

—"Αχ! ήθελα κι' εγώ... ήθελα κι' εγώ... έλεγε· και δεν μπορούσε να τελειώση απ' το παράπονο."

Τότες της λέει η νουνά της, που ήτανε μάγισσα:—"Ήθελες να πιάς κι' εσύ στο χορό;

—Ναι απαντάει η Σταχτοπούτα.

—Καλά λοιπόν, άφου είσαι τόσο καλό κορίτσι, θα πιάς, της λέει η νουνά της.

Την παίρνει λοιπόν και την πηγαίνει στην κάμαρά της και της λέει: "Νά πιάς στο περιβόλι και να μου φέρης ένα πεπόνι."

"Ετρεξε άμέσως η Σταχτοπούτα κι' έφερε το καλλίτερο που βρήκε. "Η νουνά της το πήρε, τόκοψε, έβγαλε από μέσα τους σπόρους και το φαγι, κι' έμεινε μόνο η φλούδα. Το άγγιξε έπειτα με το ραβδί της· και στη στιγμή το πεπόνι έγινε ένα ωραίο όλόχρυσο άμειν.

"Επειτα έπήγε και πήρε την ξυλόγατα και βρήκε μέσα ξη ζωντανά ποντίκια. Είπε τότες της Σταχτοπούτας ν' ανοίξη την πόρτα της ξυλόγατας, και κάθε ποντικού που έβγαине του έδινε μία με το ραβδί και γινότανε άλογο ψαρί. Δεν ξέρανε όμως

που νάβρουν άμαξά. Τότες της λέει η Σταχτοπούτα:

—Πάω να ιδώ, μήπως πιάστηκε κανένας μεγάλος ποντικός στη μεγάλη ξυλόγατα, για να τόν κάνουμε άμαξά.

—Καλά λές, της είπε η νουνά της, πήγαινε κύτταξε.

"Η Σταχτοπούτα πήγε κι' έφερε τη μεγάλη ξυλόγατα κι' είχε τρεις μεγάλους ποντικούς. "Η μάγισσα άγγιξε με το ραβδί της τόν ένα από τους τρεις που είχε τα μεγαλύτερα μουστάκια, κι' άμέσως έγινε ένας μεγάλος άμαξάς, με μεγάλες κι' όμορφες μουστάκες.

Τότες λέει η μάγισσα της Σταχτοπούτας:

—Σύρε πάλι, κόρη μου, στο περιβόλι, κι' από πίσω από τη στέρνα θαύρης ξη σαύρες, και φέρε μου τες έδω.

Πήγε η Σταχτοπούτα και τις έφερε, κι' εϋθύς η μάγισσα τις έκανε ξη δούλους, κι' αυτοί καθήσανε πίσω από την άμαξα, σαν να ήτανε αυτή η δουλεια τους σ' όλη τους τη ζωή.

Τότες είπε η μάγισσα της Σταχτοπούτας:

—Νά, τώρα έχεις ό,τι σου χρειαζέται για να πιάς στο χορό.

"Όλα τα έως της λέει η Σταχτοπούτα, μπορώ όμως να πάω έτσι κακοντυμένη;

"Η νουνά της λοιπόν την άγγιξε με το ραβδί της· και στη στιγμή τα ρούχα της έγιναν τα πολυτιμότερα ρούχα που μπορούσαν να γίνουν, δουλεμένα όλο από χρυσάφι και στολισμένα με διαμάντια. Κι' άφου τη στόλισε καλά, της έδωσε κι' ένα ζευγάρι γυάλινες παντούφλες, πολύ όμορφες.

Μ' αυτά τα στολίδια μπήκε στην άμαξα κι' η νουνά της την όρμήνευε να μη καθήση στο χορό παραπάνω από τα μεσάνυχτα, γιατί μία στιγμή αν έμεινε περισσότερο θα γινότουσαν τα άλογα πάλι ποντικοί, οι δούλοι σαύρες, ή άμαξα πεπόνι, και τα ωραία της ρούχα κουρέλια. Κι' η Σταχτοπούτα της είπε:

—"Ενωια σου, νουνά μου, κι' εγώ πριν χτυπήσουν τα μεσάνυχτα θα είμαι φευγάτη."

"Όταν ξεκίνησε η άμαξα, η Σταχτοπούτα δεν μπορούσε να βασταχτή απ' τη χαρά της. "Αμα έφτασε στο παλάτι, έτρεξαν εϋθύς και είπαν στο βασιλόπουλο πως ήρθε μία μεγάλη άρχοντισσα, που κανέναν δεν την έγνώριζε. Κατέθηκε λοιπόν εϋθύς το βασιλόπουλο, και μόνο του την βοήθησε να κατέβη από την άμαξα, και την πήρε και την έφερε εκεί που χορεύανε.

"Αμα μπήκαν στη σά-

λα, όλοι σώπασαν, οι χορευτάδες έπαυσαν το χορό κι' η μουσική δεν έπαιζε πιά, γιατί όλοι γύρισαν τα μάτια τους στην όμορφη άγνωστη, κι' άρχισαν να ψιθυρίζουν:

—"Αχ τί όμορφη που είναι!"

Κι' ο βασιλιάς ο ίδιος που ήταν τόσο γέρος έβαλε τα γυαλιά του και την κύτταξε, κι' έλεγε πως είχε χρόνια να ιδώ τόσο όμορφη και γλυκιά γυναίκα. Το βασιλόπουλο την έβαλε να καθήση στην καλλίτερη θέσι, κι' ύστερα μαζί της άρχισε το χορό.

"Εκάθισε έπειτα στο τραπέζι, που ήτανε πολύ όμορφα στολισμένο, μα το βασιλόπουλο δεν έβαλε μπουκιά στο στόμα του, γιατί δε σήκωνε τα μάτια του από την όμορφη ξένη. Αυτή καθίσε κοντά στις αδερφές της και τους έλεγε τα όμορφότερα πράγματα του κόσμου· και κοντά σ' άλλα τους έδωσε κι' από τα μίλια και τα πορτοκάλια που της έδωσε το βασιλόπουλο· κι' αυτές άπορούσαν πως τους έδινε τέτοια γνωριμία.

"Εκεί όμως που μιλούσανε, άξαφνα το ρολόι κύτπησε μεσάνυχτα παρά τέταρτο, και, καθώς τήκουσε η Σταχτοπούτα, χαιρετάει και φεύγει.

"Αμα έφτασε στο σπίτι, πήγε άμέσως στη νουνά της, και της είπε το ευχαριστώ, και πως ήθελε να πάη άλλη μία φορά στο χορό, κι' έτριβε τα μάτια της, σά νάχε ξυπνήσει εκείνη τη στιγμή. Και εκεί που διηγώτανε στη νουνά της το τί συνέβη στο χορό, κύτπησε η πόρτα, κι' έτρεξε άμέσως ν' ανοίξη. "Ήτανε οι αδερφάδες της που γύριζαν απ' το χορό.

"Αργήσατε, τους είπε η Σταχτοπούτα.

Βέβαια, είπε η μία από τις δυο, δε ήσουνα κι' εϋθ' στο χορό, και θα βλέπαμε αν θα βαριόσουν νάβλεπες που ήρθε μία όμορφη βασιλοπούλα, και μās περιποιήθηκε πολύ.

"Η Σταχτοπούτα όσο τήκουσε αυτά πήγαινε να πετάξη απ' τη χαρά της. Της ρώτησε, πως την έλεγαν τη βασιλοπούλα, κι' αυτές της είπαν πως δεν ήξεραν τ' όνομά της, και πως το

βασιλόπουλο ήτανε σε μεγάλη άπορία, κι' έλεγε:

—"Αχ! Ας μάθαινα ποιά ήτανε!"

—Τόσο όμορφη λοιπόν ήτανε; ευτυχισμένες που ήσαστε σεις που την είδατε! "Αχ! Βγενώ μου, δάνεισε μου γι' αύριο το κίτρινό σου το καθημερινό φόρεμα."

—"Αν έξης τύχη! Δε βλέπεις, αυτό συλλογίζομαι κι' εγώ, να σου δανείσω εγώ φόρεμα δικό μου, μήπως τάχασες;"

Κι' η Σταχτοπούτα τρέξε πως θα της έλεγε αυτό, και γι' αυτό γρήγορα πολύ, γιατί θα βρισκότανε μπροδμένη αν της δάνειζε η αδερφή της το φόρεμα.

Την άλλη μέρα πήγανε πάλι στο χορό· κι' η Σταχτοπούτα έπήγε ακόμη πιο όμορφα στολισμένη. Την είχε προσκαλέσει το βασιλόπουλο και δεν εσάλεψε από κοντά της και της έλεγε χίλια δυο καλά πράγματα κι' αυτή τ' άκουε μ' ευχαρίστησι. Κόντευε όμως να ξεχάση την παραγγελία της νουνάς της, γιατί ενώ κόντευαν τα μεσάνυχτα, αυτή θαρρούσε πως ήτανε έντεκα ή ώρα. Καθώς όμως άκουσε κι' έχτύπησαν οι πρώτες δώδεκα, έφυγε πιο γρήγορα κι' απ' το χορό.

Τότες το βασιλόπουλο έτρεξε πίσω της, μα δεν μπορούσε να την φτάση. Κι' αυτή από τη βιάσι της πάνω στην τρεχάλα, άφησε τη μία παντούφλα, και το βασιλόπουλο την πήρε.

"Η Σταχτοπούτα έφτασε λαχανιασμένη στο σπίτι, χωρίς άμαξα, χωρίς δούλους, με τα παλιά της ρούχα, κι' απ' όλα της τα στολίδια δεν της έμεινε παρά μόνο μία παντούφλα. Στο παλάτι πάλι ρωτούσανε τους φύλακες, μίν είδανε να βγαίνει μία βασιλοπούλα· αυτοί όμως είπαν πως δε βγήκε απ' το παλάτι παρά ένα κορίτσι κακοντυμένο, που έμοιαζε σά να ήτανε χωριάτισσα κι' όχι βασιλοπούλα.

"Όταν οι δυο αδερφές γύρισαν απ' το χορό στο σπίτι, τις ρώτησε η Σταχτοπούτα, αν διασκεδάσαν καλά πάλι, κι' αν ήταν κ' η όμορφη κυρία. Κι' αυτές της είπαν πως ήτανε, μα μόλις κύτπησαν δώδεκα, έφυγε τόσο

βιαστική, που άφησε ένα μικρό γυάλινο παντοφλάκι, και το βασιλόπουλο το σήκωσε από γάμο, κι' όσο κράτησε ο χορός αυτό κύτταζε, και πως χωρίς άλλο θα είναι έρωτευμένος με την όμορφη κυρία, που άφησε το γυάλινο παντοφλάκι.

Και μα την αλήθεια σ' αυτό επάνω δεν έλεγαν ψέματα· γιατί ύστερ' από λίγες μέρες έβαλε το βασιλόπουλο και το φώναξαν με σάλπιγγες και με τούμπανα, πως εκείνη που θα της έρχεται το παντοφλάκι ίσια ίσια στο πόδι της θα την έπαιρνε γυναίκα. Πρώτα πρώτα έδοκίμασαν οι βασιλοπούλες, έπειτα όλες οι άρχοντισσες του παλατιού, μα του κάκου. "Υστερα τρέφον και στις δυο αδερφάδες, κι' αυτές έβαλαν όλα τα δυνατά τους για να χωρέση το πόδι τους μέσα, μόλις όμως χωρούσε το μεγάλο δάχτυλο.

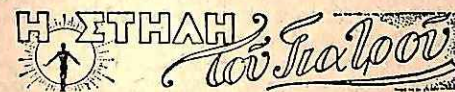
"Η Σταχτοπούτα ήταν εμπρός κι' έγνώριζε την παντούφλα και γυρίζει και τότες λέει με γέλια:

—"Ας δοκιμάσω κι' εγώ να ιδώ μήπως μούρχειται."

Οι αδερφάδες της την περιέλασαν· μα ο άνθρωςπος του βασιλιάς είπε πως ήτανε δίκαιο να δοκιμάση κι' αυτή, γιατί, είπε, είχε διαταγή να δίνη να δοκιμάξη όποια κι' αν είναι. Είπε λοιπόν της Σταχτοπούτας να καθήση, της έδωσε το παντοφλάκι, κι' αυτή το φόρεσε με τη μεγαλύτερη εύκολια.

Την ίδια στιγμή μπήκε η νουνά της στην κάμαρα, έχτύπησε μία με το ραβδί της τα φορέματα που φορούσε η Σταχτοπούτα, κι' έγινε εϋθύς όμορφη καθώς ήτανε στο χορό. Τότες κατάλαθαν οι δυο αδερφές πως αυτή ήταν η κυρία που ήτανε στο χορό. "Αμέσως λοιπόν έπεσαν στα πόδια της και της ζητούσαν συγχώρησι.

"Η Σταχτοπούτα τότες της σήκωσε, τις άγκάλιασε και τις έσυγχώρησε με όλη της την καρδιά, και μάλιστα, τις παρακάλεσε να την άγαπούν πάντα. "Επειτα την έφεραν στο βασιλόπουλο, και του φάνηκε άκόμη πιο ωραία από τις άλλες φορές που την είδε, και ύστερ' από λίγες μέρες έγινε ο γάμος τους.

Η θεραπεία της Χρυσής

Στο προηγούμενο άρθρο μας εξηγήσαμε όσο μπορούσαμε καλλίτερα πως σχηματίζεται η χολή στο σκότι, πως χύνεται στο έντερο για να διαλύση τις τροφές και τέλος κατά ποιον τρόπον γίνονται οι διάφοροι ίκτεροι. Και τώρα έρωτώ δσους με έπρόσεξαν και ιδίως αυτούς που πιστεύουν το κόψιμο του χαλινού της γλώσσας ως περίφημον θεραπευτικόν μέσον της χρυσής. Τι σχέσιν έχει αυτό με τον ίκτερον; Όχι μόνον τον χαλινόν της γλώσσας, αλλά και ολόκληρον την γλώσσαν εάν κόψουν, δεν θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα, διότι το σκότι είναι πολύ μακριά από τη γλώσσα, ή όποια θέλει ασφαλώς κόψιμο σε μερικούς ή μερικές γλωσσούδες και σε δσους πιστεύουν ακόμη το φάρμακο αυτό για τη χρυσή και εξακολουθούν να τ'ο διαδίδουν, εις βλάβην βέβαια των αφελών, οι όποιοι πολλές φορές γίνονται θύματα της θεραπευτικής αυτής μεθόδου. Πεθαίνουν δε πολλοί αγίατροι, γιατί ο ίκτερος είναι πολλή φορές ανατηφόρος άρρώστεια, αλλά ευχαριστήμενοι διότι ήκολούθησαν πιστώς τα πατροπαράδοτα και ότι απέθανον εις τας άγκάλας της τούτσας "Αθηνάς ή της κυρά-Μαρουλώς, ή όποια μάλιστα είναι και άπαρη-

γόρητος για την... πρωτοφανή άποτυχίαν της άναπόστοτου θεραπευτικής της έχειρήσεως. Μάλιστα, πολύ συχνά οι γιατροί, καλούμενοι άφρα, γίνονται μάρτυρες μόνον τούτων άκλημάτων της άνοησίας των ανθρώπων, πολλοί εκ των όποιων πιστεύουν εύκολώτερα τον άεστον χοιροδόσκον, παρά τον έπιστήμονα ίατρόν.

"Ισως μάς παρατηρήση ότι πολλές φορές το κόψιμο της γλώσσας φέρει άποτέλεσμα και μάλιστα μπορεί να μās αραδιάσουν μέγαν αριθμόν θεραπευθέντων δια της μεθόδου της κυρά-Μαριγώς. Συμφωνώ άπολύτως, αλλά και χωρίς το κόψιμο της γλώσσας θα έθεραπεύοντο, διότι οι ίκτεροι αυτοί είναι πάντοτε καταρροϊκοί, δηλ. ίσασμοι και έλαφροί, όπως είπαμε και στο προηγούμενο άρθρο μας. "Επειτα οι περίφημοι αυτοί χειρουργοί της γλώσσης ή τού μετόπιον μετά την έχειρήσιν συνιστούν άπολύτον διαίταν, ή δηλαδή κάνουν και οι έπιστήμονες, διότι, όπως θα ιδώμε παρακάτω, ή διαίτα μόνον θεραπεύει τον καταρροϊκόν ίκτερον. "Ισως πάλιν μάς πούν ότι πολλοί άρρωστοί έγιατρεύτηκαν από τούς πρακτικούς, άφου προηγουμένως πήγαν στους γιατρούς και δεν μπόρεσαν να τούς γιατρέψουν. Είς αυτούς απαντούμε ότι ο ίκτερος που γιατρεύεται συνήθως με τον ένα ή με τον άλλον τρόπον, διαρκεί από 15 μέχρι 40 ήμερας. Εάν λοιπόν είναι άναπόμεινος ο άρρώστος που γιατρεύεται σε γιατρό ή εάν τον παρασύρουν οι... παβολί στη κυρά-Ευπραξία, τότε άσφαλώς θα πιστέψη στα φώτα της, διότι θα ιδώ ότι, ενώ επί 20 ήμερες ο ίατρός με κλύσματα και

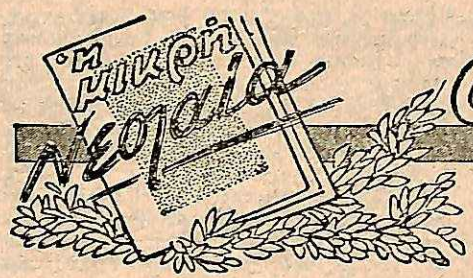
φάρμακα δεν έκανε τίποτε άλλο από το να παίρνη κουρά, ή κ. Ευπραξία τον γιατρέψε σε μία έβδομάδα.

"Εάν όμως θέληση να μετρήση τις ήμερες της άρρώστειας του, τότε θα καταλάβη ότι δεν τον γιατρέψε ή άπολική γυναικούλα, αλλά ο χρόνος και ή διαίτα του.

Και τώρα θα ήθελα με τη σειρά μου να ρωτήσω τούς πιστεύοντας στα ζόρκια και τα γραβιά, αν θα μπορούσαν να γιατρεύουν με τη μεθόδω των ένα ίκτερο που όφείλεται σε καρκίνω του παγκρέατος, σε λίθο της χοληδόχου κύστεως ή σε μία μόλυνσι του όργανισμού ή του ήπατος. Αν μπόρουν δε πάνε στον "Ευαγγελισμό" ή στον "Ερυσρό Σταυρό, που κινδυνεύουν τόσο άρρωστοί και θα έχουν την ευγνωμοσύνην των άσθενών και των γιατρών, που δυσκολεύονται να τούς γιατρέψουν.

Για να τελειώσωμε λοιπόν, γιατί αρκετά είπαμε για ένα άπλο ζήτημα, δια τούς σκεπτομένους όρθως, ο ίκτερος πρέπει να γιατρεύεται από γιατρό και μόνον, ο όποιος θα τούς συστήση εάν είναι καταρροϊκός, διαίτα, σκονάκια αντίσπινκτικά του έντερου και ήπατος, κλύσματα και όποιαν ήλπιαν ήμεραν για να γίνουν άσφαλώς καλά. Εάν πάλιν ιδώ ότι έχει ανάγκην νοσοκομείου προς πληρεστέραν εξέτασιν και ίσως χειρουργικήν επέμβασιν, δεν φαντάζομαι τον ίατρόν τόνον έγκληματίαν να θέλη να τον γιατρέψη ακόμη με σκονάκια, διότι τότε θα άναγκασθώμε να συστήσωμε να προτιμήν την κυρά-Άγλατα, από ένα τέτοιο γιατρό.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παιδίατρος

Ο Κήρυξ

Το παραμυθάκι μας.

* Η ΣΥΝΑΧΩΜΕΝΗ ΑΛΕΠΟΥ *

ΔΑΦΝΗΔΡΟΜΟΣ

"Αχ! πώς ζήλεψα προχθές στην Μεγάλη γιορτή μας να μην είμαι πιο μεγάλος! "Ετσι θα μπορούσα κι' εγώ να γίνω δαφνηδρόμος! Στόν Τομέα μ'ας είχ'αν μιλήσει για τὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονός καὶ πρέπει νὰ τὸ πῶ. "Όταν τέλειωσε τὴν ὁμιλία του ὁ Λοχίτης μας, ἐπαρουσιάσθηκα καὶ ἐζήτησα νὰ πάω κι' ἐγὼ νὰ φέρω τὴ Δάφνη. "Ο Λοχίτης ὅμως μοῦ εἶπε πὼς εἶναι εὐγενική ἡ φιλοδοξία μου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τρέξω καὶ νάχω τόση ἀντοχή σὰν τοὺς ἄλλους πὺ θὰ σταλοῦν. Καὶ ὅμως θὰ τὰ κατὰφερνα! Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό. Τρεῖς φορές ὡς τώρα ἔχω νικήσει στὸ δρόμο στοὺς ἀγῶνες πὺ γίνονται στὸν Τομέα μας. Καὶ στίς μακρινὲς ἐκδρομὲς πὺ κάνουμε, φτάνω πάντα ἀκούρατος, περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Κι' αὐτό, γιατί δὲν ἀποφεύγω τὴ γυμναστική καὶ κάνω ὅ,τι μ'ας λέν στὸ Σχολεῖο καὶ στὸν Τομέα, γιὰ νάχω σῶμα γερό. Ξέρω νὰ κολυμπῶ. Στὸ ποδόσφαιρο ὡς κυνηγὸς εἶμαι πρῶτος. Στὸ πῆδημα καὶ στὸ ἄλμα τὸ ἴδιο. Στὴν ὀρειβάσια ποτὲ δὲν ἔμεινα πίσω. Γιατὶ λοιπὸν δὲν θὰ μπορούσα νάμαι κι' ἕνας καλὸς δαφνηδρόμος;

Καθὼς ἔστεκα στὴν μεγάλη ἐκείνη παράταξι, πὺ δὲν θυμοῦμαι νὰ εἶδα ποτὲ λαμπρότερη, καὶ περιμέναμε τοὺς δαφνηδρόμους, ἡ καρδιά μου ἐχτυποῦσε... Καὶ ἄξαφνα, νά, ὁ πρῶτος μὲ τὴ Δάφνη στὸ χέρι! Θεέ μου! δὲν ξέρω πὼς, ὅταν τὸν εἶδα θυμήθηκα τοὺς ἀρχαίους "Ολυμπιονίκες πὺ γράφει ἡ ἱστορία μας. Καὶ μιὰ ἰδέα καρφώθηκε στὸ μυαλό μου, πὼς πρέπει νὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ γίνω τοῦ χρόνου κι' ἐγὼ δαφνηδρόμος.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἔναν καιρὸ ἕνα λιοντάρι ἐκάλεσε στὸ σπῆλαιό του ἕνα γαῖδοῦρι, ἕνα λύκο καὶ μιὰν ἀλεπού, γιὰ νὰ κουβεντιάσουν πάνω σὲ λογιλογίης πράματα τῆς ζωῆς τοῦ δάσους. Πρὶν ἀρχίσουν τὴν κουβέντα, ὁ βασιλιάς τῶν ζῶων τοὺς ἔδειξε τοὺς θησαυροὺς τοῦ γυρίζοντάς τους ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη στοὰ τῆς μεγάλης σπηλιάς του. Οἱ καλεσμένοι βλέπανε καὶ θαυμάζανε. Μὰ κείνο πὺ τοὺς ἔκαμε πὺ μεγάλη ἐντύπωσι ἦταν ἕνας σωρὸς ἀπὸ κόκκαλα προβάτων κι' ἄλλων μικρῶν ζῶων. "Ενας τεράστιος σωρὸς σὲ μιὰ γωνιά τῆς σάλλας, ἐκεῖ πὺ θὰ καθόνταν νὰ συζητήσουν.

Σὰν ἐτελείωσε ἡ ἐπίδειξι τῶν θησαυρῶν ἀρχισαν νὰ συζητοῦν καὶ νὰ λαθαίνουν ἀποφάσεις γιὰ τὸ ἕνα καὶ τ' ἄλλο ζήτημα. Στὸ τέλος, ὁ βασιλιάς τῶν ζῶων ρώτησε τὸ γαῖδοῦρι: —Λοιπὸν κύρ-Ψαρέ μου, πὼς σοῦ φαίνεται τὸ παλάτι μου;... Νὰ μοῦ πῆς ὅμως ὅλη τὴν ἀλήθεια, γιατί ἄλλως δὲ τιμωρηθῆς...

—Μεγαλειότατε, ποῖος τολμᾷ νὰ πῇ ψέματα στὸν "Αρχοντὰ του, γιὰ νὰ τολμῆσω κι' ἐγὼ, ὁ πὺ ταπεινὸς τῶν δούλων σου;... Τὸ παλάτι σου εἶναι σωστὸ ἀριστοῦργημα... Κεῖνο μονάχα πὺ τοῦ χαλὰ τὴν ὁμορφιά του εἶναι ἡ βαρεὶά μυρουδιά, πὺ βγάζουν τὰ κόκκαλα... νὰ ἐκεῖνα κεί, εἶπε τὸ γαῖδοῦρι κι' ἔδειξε τὸ σωρὸ τῶν κοκκάλων.

—"Αθλιε!... Συκοφάντη!... Θὰ πληρώσης ἀκριβὰ τὰ τολμηρὰ λόγια σου, εἶπε τὸ λιοντάρι καὶ κατεσπάρ-

ξε τὸν καῦμένο τὸν κυρ-Ψαρό. "Υστερὰ γύρισε στὸ λύκο:

—Εἶδες πὼς τιμωρῶ τοὺς συκοφάντες... Τὸ νοῦ σου λοιπὸν νὰ μοῦ πῆς τὴν καθαρὰν ἀλήθεια... Λέγε... σ' ἀκούω...

Ὁ λύκος ἐκοίταξε τὸ λιοντάρι φοβισμένα, σκέφτηκε τὶ νὰ πῇ κι' ἀρχισε νὰ μιλᾷ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή: —Μεγαλειότατε!... Ὁ,τι ὑπάρχει μέσα δῶ εἶναι ὠραῖο... Μὰ ὠραιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ἡ γλυκεῖά μυρωδιά πὺ αἰσθάνεται κανεὶς μόλις μπῇ...

—Ὡστε βρίσκετε ὠραῖα τὴ μυρωδιά, πὺ βγάζουν τὰ κόκκαλα!... "Αθλιε!... Ἐλεεινὲ κόλακα!... "Απαίσιε ψεύτη!... φώναξε θυμωμένο τὸ λιοντάρι καὶ στὴ στιγμή κατὰέσχισε τὸν καῦμένο τὸν λύκο.

—Καὶ τώρα ἡ σειρά σου, κυρ-Ψαλεπού... Τὸ νοῦ σου ὅμως!... Βλέπεις μὲ πόση αὐστηρότητα τιμωρῶ τοὺς συκοφάντες καὶ τοὺς κόλακες... Λέγε τὴ γνώμη σου... Σ' ἀκούω, ἔκαμε τὸ λιοντάρι καθίζοντας στὰ δυὸ πίσω πόδια του.

Ὁ κυρ-Ψαλεπού χαμογέλασε πονηρὰ, ἔκλεισε τὸ δεξιὸ τῆς μάτι κι' ἀπάντησε:

—Ὡ βασιλέα τῶν ζῶων, αὐστηρὲ καὶ δίκαιε... Ὁ,τι ὑπάρχει μέσα δῶ εἶναι ἀληθινὰ ὠραῖο... Ὅσο γιὰ τὴ μυρωδιά, λυποῦμαι πὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τὴ γνώμη μου, γιατί εἶμαι συναχωμένη!...

Κι' ἔτσι μὲ τὴν ἐξυπνάδα τῆς ἡ κυρ-Ψαλεπού ἐγλύτωσε τὴ ζωὴ τῆς κι' ἔζησε αὐτὴ καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

σὸκλειστο ἀπὸ τὴ νύστα καὶ ἀμέσως κατόπιν κι' ὁ Τοτὸς... πὺ βρέθηκε μ' ἕνα σάλτο ὀρθίος σὰν νὰ τὸν εἶχαν βρέξει μὲ νερό...

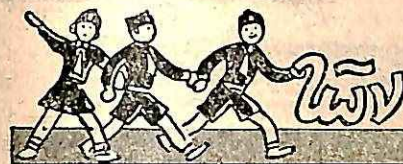
—Τί εἶναι; εἶπε φοβισμένα... —Ξέρω κι' ἐγὼ; ἀπάντησε ὁ Νιόνιος.

—Ἐπὲσε ὅμως τὸ μάτι τους στὸν... ὀρεκτικὸ δίσκο καὶ τὰ χεῖλη τους... χάραξαν σὲ χαμόγελο...

—Ἐν τάξει, εἶπε ὁ Νιόνιος. —Βάστα νὰ δοῦμε εἶπε ὁ Τοτὸς πὺ εἶχε δὴ τὸ χαρτάκι τοῦ δίσκου καὶ τ' ἀρπάξε...

Μὲ μεγάλη περιέργεια ξεδίπλωσαν τὸ χαρτὶ καὶ διάβασαν:

«Τὴν τελευταία στιγμή εἶχατε τύχη... Ὁ πολιτομάνος πὺ... σκοτώσατε δὲν πέθανε κι' ἔτσι δὲν θὰ σὰς κρεμάσουμε... Σὰς δίνουμε λοιπὸν νὰ φάτε καὶ ὅταν πὺ ὕστερὰ θὰ γίνῃ ἡ δίκη σας στὸ χέρι σας εἶναι νὰ σωθῆτε κι' ἀπ' τὴ φυλακή... Οἱ γονεῖς σας κλαῖνε καὶ δέρνονται γιὰ τὴν κατάντια σας, κι' ἐπειδὴ λυπόμαστε αὐτονοῦς τοὺς καημένους, γι' αὐτὸ ἂν μ'ας ὑπογράψετε χαρτὶ πὼς δὲν θὰ ξανακάνετε τέτοιες τρέλ-

τῶν σκαπανέων

ἔξυπνα & κουτὰ

"Ἡ μητέρα:— Φύγε, Μαρία, ἀπὸ δῶ... Τώρα δένω τὸ γλυκό...
"Ἡ Μαρία:— Δωστέ μου καὶ μένα μιὰ κλωστή νὰ σὰς βοηθῶ...

Μιὰ φορὰ πὺ ἔσπασε ἕνας ὕδραυλικὸς σωλήνας κι' ἔτρεχε τὸ νερό, μαζεύτηκε κόσμος πολὺς, "Ενας κύριος περνώντας ἐκεῖθε ρωτᾷ τὸν Κουφιοκεφαλῆκη:

—Τί τρέχει παιδί μου;
Κι' ὁ Κουφιοκεφαλῆκης:
—Νερό κύριε.

Μιὰ μέρα ὁ δάσκαλος ρώτησε τὸν Μίμη:

—Πότε γεννήθηκες, Μίμη;
Κι' ἐκεῖνος πὺ θυμόταν ὅτι ὅταν ἦταν μικρὸς εἶχε μακρυὰ μαλλιά:
—Δὲν ξέρω... μὰ μοῦ φαίνεται τότε πὺ ἦμουν κορίτσι.

"Ἡ κυρία: Μαριγοῦλα, φέρε μου μιὰ φέτα ψωμί...
"Ἡ Μαριγοῦλα, ἡ μικρὴ ὑπρέτρια, φέρνει τὸ ψωμὶ κρατώντάς το στὰ δάχτυλά της.
—Ὅταν σοῦ ζητοῦν κάτι, πρέπει νὰ

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Γύρω δλα πρασινίζουν,
τὰ πουλάκια κελαῖδουν,
πασχαλιὲς μοσχομυρίζουν,
τὰ παιδάκια τραγουδοῦν.

*

"Ἡρθ' ἡ "Ανοιξις, χαρῆτε
μὲ καρδιά καὶ μὲ ψυχῇ,
τρέξετε δλοι σας νὰ βρῆτε
τὴ χαρὰ στὴν ἐξοχή.

*

Καὶ μὲ γέλια, μὲ τραγούδια,
μὲ παιχνίδια καὶ χορὸ
καμαρῶστε τὰ λουλούδια
στὸ λειβάδι τ' ἀνθηρὸ.

Ντόρα—Λη

τὸ πηγαίνης μέσα στὸ πιάτο, τῆς λέει ἡ κυρία της.

Σὲ λίγο ὁ κύριος φώναξε:
—Μαριγοῦλα, τίς παντοφλές μου...
"Ἡ Μαριγοῦλα κάνει ὅ,τι τῆς εἶπε ἡ κυρία της καὶ βάζει τίς παντοφλές μέσα σ' ἕνα πιάτο καὶ τίς πηγαίνει στὸν κύριό της.

(Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σκαπανίσσης
Μ. Παπαδοπούλου)

λες, τότε θὰ σὰς ἐλευθερώσουμε...
"Αλλοιῶς... φυλάκα, ξύλο καὶ...
"Αράπης!"

Ὁ Νιόνιος κι' ὁ Τοτὸς κυττάχτηκαν.

—Τύχη εἶχαμε, Νιόνιο, ἔκανε ὁ Τοτὸς.

—Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε εἶπε κι' ὁ Νιόνιος.

Κι' ἀμέσως ρίχτηκαν κι' οἱ δυὸ στὸν δίσκο καὶ τὸν... καθάρισαν στὸ ἄψε σῆψε.

Ἐνῶ ὅμως ἀκόμη... ἔγλυφαν τὰ χεῖλιά τους ἀνοιξε πάλι ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἕνας παπᾶς...

—Καλημέρα παιδιά μου, τοὺς εἶπε.

—Καλημέρα εἶπαν καὶ τὰ παιδιά.

—Πὼς τὰ περάσατε παιδιά μου;

—Κακὰ καὶ ψυχρά, ἀπάντησαν τὰ παιδιά...

—Τέλος πάντων εἶπε ὁ παπᾶς, ὅ,τι γίνηκε γίνηκε, τώρα τί θὰ κάνετε; Σὰς ἀρέσει ἐδῶ στὴ φυλακή;

Τὰ παιδιά κατέβασαν τὰ κεφάλια τους.

—Ὁ ἀρχιστυνόμος γιὰ νὰ σὰς ἀφήσῃ πρέπει νὰ τοῦ ὑπογράψετε

χαρτὶ ὅτι θὰ εἰσθε ἐν τάξει ὅταν θὰ βγῆτε... Δέχεστε;

Τὰ δυὸ παιδιά εἶχαν νικήσῃ σ' αὐτὴν τὴν μάχη μὲ τοὺς... ἀστυνόμους καὶ ἦσαν ἔτοιμα γιὰ ὅλα...

Βέβαια δὲν τοὺς ἐρχόταν στὸ... φιλότιμο νὰ ὑπογράψουν μιὰ τέτοια... εἰρήνη, ἀλλὰ ὅσο ἔβλεπαν τὰ... σῦνεργα τῶν βασανιστηρίων

—"Απαγορεύεται νὰ πεταλῶντε γάτες, νὰ σπάτε τὰ τζάμια, νὰ βάζετε τρικλοποδιὲς καὶ νὰ κάνετε τίς τρέλλες πὺ κάνετε...

—Γιὰ παιχνίδια θὰ παίξετε ὅ,τι σὰς μαθαίνουν στὸ σχολεῖο...

—Ὁ,τι λένε οἱ γονεῖς σας θὰ εἶναι καλὸ κι' εὐλογημένο, γιατί αὐτοὶ εἶναι μεγαλύτεροί σας καὶ ξέρουν περισσότερα ἀπὸ σὰς.

—Δὲν θὰ κοροϊδεύετε καὶ δὲν θὰ πειράζετε κανένα οὔτε ζῶο οὔτε ἄνθρωπο γιατί καὶ τὰ ζῶα εἶναι πλάσματα μὲ ψυχῇ.

—Θὰ ζητήσετε συγχώρεσι ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας κι' ἀπὸ τὸν πολιτομάνο πὺ κοντέψατε νὰ τὸν... σκοτώσετε.

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

τριγύρω στὸ δωμάτιο καὶ θυμώντουσαν τὰ δσα βάσανα εἶχαν τραβῆξει ἀπὸ χθὲς... ἔχαναν τὸ θάρρος τους.

Καὶ ὁ παπᾶς, ὅ,τι γίνηκε γίνηκε, τώρα τί θὰ κάνετε; Σὰς ἀρέσει ἐδῶ στὴ φυλακή;

Τὰ παιδιά κατέβασαν τὰ κεφάλια τους.

—Ὁ ἀρχιστυνόμος γιὰ νὰ σὰς ἀφήσῃ πρέπει νὰ τοῦ ὑπογράψετε

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΙΣ

Ο ΚΗΡΟΦΑΓΟΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Νά φύγετε.

Ο θεός του Τοτού ήλθε στο σπίτι τους για να περάσει εκεί το απόγευμα. Στον κήπο συνάντησε τον άνηψιό του.

— Γεια σου, Τοτό. Όταν φύγω να μου θυμήσεις να σου δώσω καραμέλες.

— Καλά. Τότε όμως να φύγετε άμέσως, μην καθέστε στιγμή εδώ.

Τό φυτάρι.

Η σκηνή στο δικαστήριο μιας πόλεως της Αμερικής. Ένας μαύρος είχε παράπονα για μια γειτόνισσά του.

— Αυτή ή μέγαιρα, βεβαίως ενόρκως, θέλησε να με σκοτώσει. Μ'έκυττησε σα λυσσασμένη με το φυτάρι των καρβούνων, στο κεφάλι.

Ο δικαστής κάλεσε ένα έμπειρο γυναικίστα γιατρό, ο οποίος εξέτασε λεπτομερώς το κρανίο του μαύρου.

Κανένα εξόγκωμα, κανένα πρήξιμο δεν χαλούσε την αρμονική καμπύλη της κεφαλής του...

— Α! κύριε, φώναξε ο μαύρος, το φυτάρι έπρεπε να εξετάσετε και όχι το κεφάλι μου!

Για να σωθούν.

Ο Σπύρος είδε τρία παιδιά που κύτταζαν μια εικόνα και έκλαιγαν από τη λύπη τους. Η εικόνα παρίστανε ανθρωποφάγους που έτρωγαν ένα παιδάκι. Και ο Σπύρος:

— Τι κουτά που είστε, λέγει στα παιδιά. Όσο να φάν αυτό δε φεύγετε έσεις;

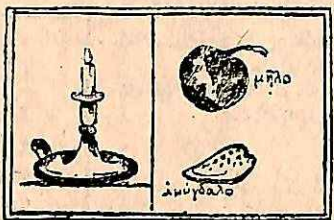
Ανάποδα.

Η μικρή Λιλή κάνει αριθμητική:

— Τρία επί τέσσερα, δώδεκα... τέσσερα επί πέντε είκοσι... πέντε επί έξη τριάντα...

Η Δασκάλισσα: Μπράβο Λιλή. Τώρα να μου τα πολλαπλασιάσεις και ανάποδα. Και η Λιλή, γυρίζοντας την πλάτη της έπαυλα μβάνει τον πολλαπλασιασμό!

Θέλετε να μάθετε ένα νόστιμο και εύκολο παιχνίδι; Ασφαλώς, ναι... Ίδου λοιπόν περί τίνος πρόκειται.

άρπάζετε το κερί, το σβήνετε και το καταπίνετε με μεγάλη ευχαρίστηση!

Αυτό το παλιό παιχνίδι, που διασκεδάζει τόσο πολύ όσους δεν το ξέρουν, είναι απλούστατο. Το κερί σας είναι ένα στρογγυλό κομμάτι ενός μεγάλου μήλου! Όσο για το φυτίλι, κατασκευάζεται από ένα μικρό κομματάκι άμυγδαλού ή καρυδιού. Και τα δυο έχουν αρκετό λάδι, για ν' ανάψουν.

Αν έτοιμάσετε το κερί σας από πριν, να το βάλετε σ' ένα ποτήρι νερό για να μη χάση τη φρεσκάδα του και μαυρίσει.

Καλή επιτυχία!

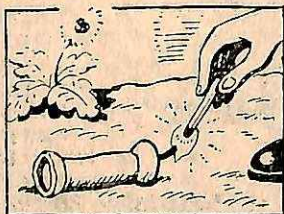
Κρυπτογραφικόν.

1234567839=Αρχ. συγγραφέας
234576 = Μπάνια
13739 = Νησι
67539 = Τροφή
16839 = Έχει ό χοίρος
86739 = Ο θάνατος
6269 = Νοστιμίζει
169 = Καθένας
N. A. ΛΑΜΝΑΤΟΣ

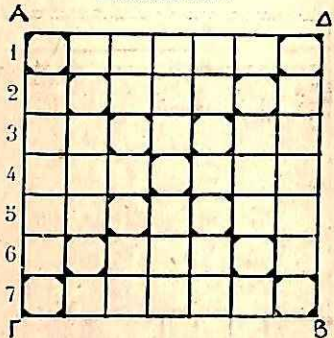
ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 24ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως 1. Αμαζόνιος, 2. Τρίς—νοά, 3. Μούσα, 4. Άπαν—δύμα, 5. Γόν, 6. Άστο—Γράς, 7. ΣΟΣ, 8. Ίσα—δόν, 9. Αίμα—χαρά. Καθέτως 1. Άρμα—άρα, 2. Μί—πώς—σι, 3. Άσμα—ΑΜ, 4. Όντος, 5. Όξύ—σι, 6. Σανς, 7. Ίνας—δά, 8. Οο—μνά, ΟΡ, 9. Σώπα—Κίνα.

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως 1. Πλάτων—γής, 2. Λαέρτης, 3. Όσια—σιγά, 4. Ύς—βαινα, 5. Τάγμα—έλη, 6. Έαρ—κάν, 7. Νόν—ώμη, 8. Ποινή—τά, 9. Ποσά—νέον. Καθέτως 1. Πλούτων, 2. Λάσσα—όπό, 3. Άεί—τάν, 4. Τραύμα—ία, 5. Ότ(α) γένος, 6. Νησι—μήν, 7. Σικκή, 8. Γάλα—τό, 9. Ήρα—ήνιων.

ΔΙΚΤΥΩΤΩΝ.

Σε κάθε ένα από τα τετραγωνίδια του σχεδίου θα τοποθετηθί ένα γράμμα. Αί ζητούμεναι λέξεις είναι έννεα, εκ των οποίων αι έπτά οριζοντίως και αι δύο διαγωνίως.

Κάθε λέξις αποτελειται από έπτά γράμματα.

Η σημασία των λέξεων είναι η έξης:

Όριζοντίως: 1. Νομός της Ελλάδος, εις τα δυτικά διαμερίσματά της.

2. Νήσος της Μεσογείου, εις την οποίαν ήκμασαν κατά την αρχαιότητα, ισχυρότατοι έλληνικαί άποικιστάι.

3. Αναφυκτικόν το όποιον μερικοί επιμένουν, παραδόξως, να παίρνουν τον χειμώνα.

4. Κράτος της Εύρώπης, το όποιον δεν μετέσχεν εις τον παγκόσμιον πόλεμον 1914—18, ούτε μετέχει εις τον τωρινόν πόλεμον.

5. Τον άνέμεναν και τον άναμένουν οί Ιουδαίοι, μη άναγνωρίσαντες τον Ιησούν Χριστόν (όνομαστική).

6. Περιφημος αρχαίος ποιητής εκ Λέσβου, σύγχρονος της Σαπφούς.

7. Θεός των αρχαίων Έλληνων.

Διαγωνίως: Α—Β, Μία από τας πλέον όνομαστάς θαλάσσας του κόσμου.

Γ—Δ, Έπαρχία της Γαλλίας, ή οποία άνήκει μέχρι το 1918 εις την Γερμανίαν.

Γ. Α. ΖΑΡΓΚΑΝΣ

Τρίγωνον.

1η σειρά: Νοστιμίζει το φαγητό, 2α σειρά: Ένα από τα κυριώτερα προϊόντα της Ελλάδος, 3η σειρά: Έκεί ζούσε ο Πλούτων, 4η σειρά: Κάτι, 5η σειρά: Φωνήεν.

Και καθέτως τα ίδια.

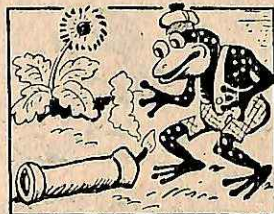
Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Πτερωτών γράμμα.

Αί κάτωθι ζητούμεναι λέξεις έχουν ένα γράμμα κοινόν, 1ον εις την πρώτην λέξιν, 2ον εις την δευτέραν, 3ον εις την τρίτην κ.ο.κ.

1) Η τελευταία κατοικία μας, 2) Κινητήριος δύναμις, 3) Ηφαίστειον, 4) Είναι ή Ελλάς, ή Αγγλία, ή Ιαπωνία κλπ., 5) Ανδρικό όνομα, 6) Αρχαίος ιστορικός.

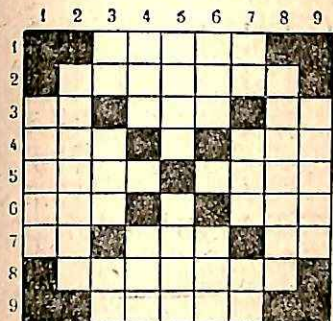
Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ

Σταυρόλεξον.

Όριζοντίως:

Μία των Δωδεκανήσων, αναφερομένη εις γνωστήν λαϊκήν παροιμίαν...

2. Ακρογιαλιά.

3. Απαγορευτικόν—αρχαίο τραγούδι—Δεικτικόν (δημ.).

4. Πρόθεσις—άρθρον (αίτ. πληθ.).

5. Η αδελφή της Ραχήλ—Ο υπνος των παιδιών...

6. Ερωτηματική άνωθυμία—Ναυτικόν παράγγελμα.

7. ΑΟ—Πέραν (...άνατολή), μακρινή—Προτρεπτικόν.

8. Νήσος στενωδς συνδεμένη με μίαν από τας ένδοξετέρας σελίδας της Έλληνικής Ιστορίας.

9. Ασθένεια.

Καθέτως:

1. Ναυτική βάσις των Αγίων εις την κεντρικήν Μεσόγειον.

2. Ποταμός της Θεσσαλίας.

3. Αιγυπτιακή Θεότης του Ήλιου—Ταίς οποίαις—Υποθετικόν.

4. Βλέπω—ΑΛΟ.

5. Εύφλεκτο ξύλο—Όλόκληρος.

6. Άπασα—Άψητο, άβραστο.

7. Νότα ευρωπαϊκής μουσικής—Άρθρον (αίτ)—Κλωστή (άρ.).

8. Ένας από τους παίδας που έρρίφθησαν εις την κάμινον.

9. Ήπειρος (γεν.).

Γ. Ν. ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ

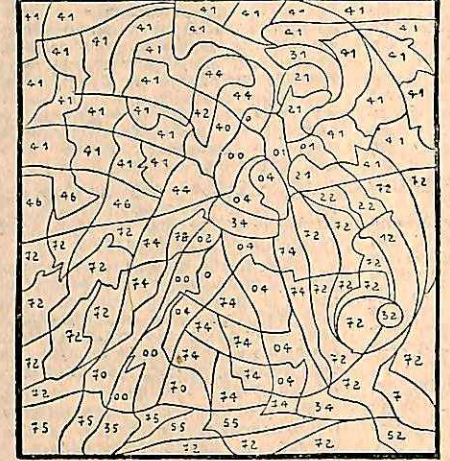
Η σημερινή μας εικόνα είναι διπλή! Άν την χρωματίσετε κατά δύο διαφορετικούς τρόπους, θα παρουσιασθούν δύο φωτογραφίες.

Σε κάθε κομματάκι του σχήματος υπάρχουν δύο αριθμοί: ο 1ος και ο 2ος. Με ένα διαφανές χαρτί, το όποιον θα στερεώσετε επάνω στο σχέδιο, θα παρουσιάσετε μια εικόνα, αφού θα χρωματίσετε οδηγούμενοι από τους πρώτους αριθμούς.

Όπου βλέπετε: 1 με κίτρινο, 2 με άνοικτο καφέ, 3 με κόκκινο, 4 με μπλε άνοικτό, 5

με βιολετί σκούρο, 6 με βιολετί άνοικτό, 7 με πράσινο άνοικτό. Όπου 0, θα μείνη λευκό.

Έπειτα χρωματίσατε απ' ευθείας την εικόνα. Αυτή τη φορά όμως πρέπει να λάβετε υπ' όψιν σας τους δευτέρους αριθμούς.

Ποικίλη άκροστιχίς.

Το 1ον γράμμα της πρώτης λέξεως, το 2ον της δευτέρας, το 3ον της τρίτης κ.ο.κ., αποτελούν πόλιν της Ελλάδος.

1) Ένας από τους αρχαιότερους Έλληνας ποιητάς, 2) Έπολιορκείτο 10 χρόνια από τους Έλληνας και τέλος έκυριεύθη, 3) Πόλις της Θεσσαλίας, 4) Η πρώτη πρωτεύουσα του έλληνικού κράτους, 5) Πόλις της Ιταλίας κτισμένη πλησίον ήφαιστείου, 6) Πολιτικός των αρχαίων Αθηνών, 7) Κράτος της Β.Δ. Ευρώπης, 8) Περιφημος βασιλεύς της Μακεδονίας.

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Μεταμόρφωσις.

Άν το πνεύμα μου αλλάξει και στο τέλος ως μου θέσης από θάλασσα που είμαι έμπροσθέν σου δάσος έχεις.

Α. Γ. ΚΟΡΚΟΔΕΙΛΟΣ

Μαγική εικών.

— Καλά, τί φαγιά είναι αυτά;
— Γιατί; Λείπει τίποτα;
— Βέβαια.
— Τι;
— Μα αυτό που σου είπα!

N. N. ΔΑΡΒΙΝΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 24ου ΦΥΛΛΟΥ

Μαγ. Εικών: ΔήμηΤΡΑ ΠΑΙΖΕΙΣ (Τραπέζι).

Τρίγωνον: Κύπρος, Ήνος, πνοή, ροή, δς, Σ.

Άκροστιχίς: Γερμανία (Γαλλία, Έλβετία, Ρωσία, Μεξικόν, Αίγυπτος, Νοτιοαφρική, Ιράκ, Αγγλία).

Κρυπτογραφικόν: Παριζιάν, Άρπα, Άρμενία, Ρενάν, Μαρία, Ρέα, Έρια, Ωρα.

Αίνιγμα: Τα φρούτα.

Ερώτησις: Ό ποταμός.

Τονόγραφος: Έλευσις—Έλευσις.

Άκροστιχίς: Μασσαλία (Μίνας, Άρης, Σάμος, Σωκράτης, Άνδρος, Λυσάνδρος, Ιστός, Αρχιμήδης).

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Φρέσκο!

Ο Γιωργάκης μαλώνει με τον ταβερνιάρη που τον έστειλαν να πάρη κρασί.

— Τι παλιόκρασο είναι αυτό που μουδωσες; Άκούς εκεί τριών ετών! Εγώ θέλω να μου δώσης φρέσκο κρασί.

Και ο έγγονός;..

Ο Δάσκαλος: Γιατί παιδί μου τον Άνδρόνικον τον Β' δεν διέδεχθη ο υιός του Μιχαήλ, αλλά ο έγγονός του Άνδρόνικος ο Γ'?

Ο Μάθητής: Γιατί ο υιός του Μιχαήλ ήταν ανήλικος!

Πράγμα άξίας.

Γιάννης: Δέ μου λές, Γιώργο, μπορεί να έμπιστευθί κανείς κάτι στον Άντώνη;

Γιώργος: Στον Άντώνη; Και τη ζωή μου μπορώ να έμπιστευθώ.

Γιάννης: Καλά, αλλά εγώ θέλω να πω άν μπορη κανείς να του έμπιστευθί πράγμα άξίας...

Σε κανένα πτωχό.

Διηγούνται ότι ένας περήφμος Γάλλος συγγραφέας έδωσε κάποτε σ' ένα φτωχό, που του ζήτησε έλεημοσύνη, ένα πενηνταράκι.

Ο φτωχός όμως, αντί να ευχαριστήσει, του είπε:

— Και τί να το κάνω ένα πενηνταράκι;

— Δώστο σέ κανένα φτωχό! απάντησεν ο ευφυής συγγραφέας.

Ο μπουφές του χορού.

Στον παιδικό χορό έπαίχθη ένα καινούργιο βάλας έργον νεαρού συνθέτου και οί μικροί ανταλλάσσουν τις σκέψεις τους.

— Σου άρεσε αυτός ο χορός; ρωτά την Νίτσα ο καθάλιερός της.

— Ό, πολύ!

— Και ποιο μέρος σου άρεσε καλύτερα;

Και η Νίτσα που είναι λαιμαργη και άφηρημένη απαντά:

— Ό μπουφές!

.....γίνεται συνήθως πρόξενος μεγάλων κακών!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Η κίνησης της Ε.Ο.Ν. κατά τας εορτάς της Έθνικης μας Επετείου

Η ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Η πατριωτική εορτή, εις την οποίαν νοερός συμμετέσχεν ολόκληρος η Έλληνική Νεολαία και την οποίαν παρηκολούθει από της Ανάγκης της εις την Ιστορικήν Μονήν της Αγίας Λαύρας και καθ' όλην την κατά την επιστροφήν διαδρομήν από τα μαυροβούνια και κάμπους της μητρος ηρώωνεπολιτιστικής γής η ψυχή κάθε Έλληνα και κάθε Έλληνίδος, έληξε την μεσημέριαν της παρελθούσης Κυριακής από το Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτου με σκηνήν αφαντάστου και κατανυκτικής μεγαλοπρεπείας.

Η από τις πόρους τιμής και εύγνωμοσύνης εκ μέρους της Έθνικης Νεολαίας της Ελλάδος προς τους ήρωας, οι οποίοι έπεσαν μαχόμενοι διά να δώσουν εις την πατρίδα των Ελλάδα ζωήν ελευθερού βίου και εις τας έπερχομένας ελληνικάς γενεάς, υπήρξεν η εύγεστερα εκδήλωσης του Έθνους ολόκληρου, εκπροσωπούμενου από την Οργάνωσιν της Έθνικης Νεολαίας της Ελλάδος.

Διότι δεν έπρόκειτο περί μιας τυπικής τελετής. Έπρόκειτο περί μιας τελετής, την οποίαν διωργάνωσαν έντελώς μόνη και έντελώς αμόρφητος η Έθνική Νεολαία της Ελλάδος· μιας τελετής σεμνής και απεριτίτου, η οποία ήρχισεν από εκεί όπου η εύγνωμοσύνη της ελληνικής ψυχής ετοποθέτησεν έκτοτε τον ιερών βωμόν και το σύμβολον του απελευθερωτικού αγώνος — εις την Ιεράν και Ιστορικήν Μονήν της Αγίας Λαύρας — διά να συνεχισθί διά μέσου της ένδόξου πελοποννησιακής υπαίθρου, όχι ως απλή αναπαράστασις της Ιεράς δια τον Έλληνα μεν γάλης ήμέρας, άλλ' ως ανάδειξις της Νεολαίας της Ελλάδος εις τα ίδια πατριωτικά όράματα, διά της βαθυτάτης κατανοήσεως του πνεύματος, των Ιστορικών αποφάσεων, της αποφασιστικότητος και του όρκου του οποίον έδωσαν άλλα και έτηρσαν οι απελευθερωταί ήρωες και ήμίσει του 21.

Υπό την γενικήν άγασίαν και τας εύχας και εύλογίας της Εκκλησίας και του λαού διέδρομον οι διαφωδρόμοι νέοι της Ε.Ο.Ν. τα πελοποννησιακά όρη, την σπαρμένην με τα κόκκαλα υπαίθρου και ποτισμένην με το αίμα των άθανάτων εκείνων ήρώων, οι χωριανοί και άγρόται, γέροι και γραιτάι, νέοι και νέες και τα παιδιά ακόμη, που έτρεχον από όλα τα μέρη προς τον ήμιοσιν όδρον διά να χαιρετήσουν τους διαφωδρόμους της Ε.Ο.Ν. δεν έξεδήλουν απλώς την συμπάθειαν των, αλλά συναισθήματα υπεργραφείας και φίλτρον προς την Έθνικην Οργάνωσιν Νεολαίας και την Επιδιοκίμασιν των, εκδηλώντες ούτω την πίστιν των προς το μέλλον της Έλληνικής Πατρίδος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ

Από μακρὰ άντηχούν αι σάλπιγγες, άναγγέλλουσαι την προσέλευσιν των διαφωδρόμων. Οι παρατεταγμένοι Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι στέκουν εις προσοχήν, ενώ τα βλέμματα του πλήθους στρέφονται προς την πλατείαν Συντάγματος. Την αυτήν στιγμήν μία μυριάστους λαχί δονίζει την άτμόσφαιραν του ιερού Μνημείου:

— Πατέρα, Πατέρα!

Είναι ο Αρχηγός, ο οποίος, ακολουθούμενος από πολλά μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και έχων παρά το πλευρόν του τον Κυβερνητικόν Έπιτροπόν της Ε.Ο.Ν., προβάλλει εις τον έξώστην των Παλ. Ανακτόρων, εις τον οποίον έχει άναρτηθή λαδερών χρυσούφαντον με πλαίσια λευκά, φέρον επί βαθέως γαλανού βελουδίνου ύφασματος το χρυσόν σήμα της Ε.Ο.Ν.

Ταυτοχρόνως το έναντι των Ανακτόρων πλήθος παραμερίζει, άφινον διόδον εις τον έμπροσθεν της κλιμακας της πλατείας χόρον, απ' όπου εμφανίζεται Φαλαγγίταις διαφωδρόμους, κρατών εις την άριστεράν ύψωμένον τον εύλογηθέντα εν Αγία Λαύρα κλάδον δάφνης και ύψωναν την δεξιάν προς χαιρετισμόν. Τον ακολουθούν με βασιμασθήν τας τρυγίδων οι λοιποί δώδεκα Φαλαγγίται, άποτελούντες την τιμητικήν συνοδείαν, ύψώνοντες όμοίως εις την άριστεράν χείρα δάφνινους στεφάνους

και χαιρετώντες έλληνοπρεπώς με την δεξιάν ύψωμένην.

Αι μυριάδες του πλήθους και αι χιλιάδες των παρατεταγμένων Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτισσών νομίζει κανείς ότι συγκρατούν και αυτήν την άναπνοήν των. Νεκρική σιγή έπικρατεί. Ένώ οι διαφωδρόμοι προχωρούν, αι σημάδια ύψώνονται, το πλήθος άποκαλύπτεται και τα παρατεταγμένα τμήματα της Ε.Ο.Ν. χαιρετούν με ύψωμένην την χείρα. Δεν μεσολαβούν παρά δευτερόλεπτα κατά τα οποία όμως εις το πλήθος και τους παρατεταγμένους Φαλαγγίτας είναι καταφανής ο βαθύς, ο βαθύτατος ψυχικός συγκλονισμός και η λεγόμενη συγκίνησις.

Όταν η όμάς, υπό τον ίδιον ως άνω σχηματισμόν, προχωρήσασιν άκόμη όλίγα βήματα έφθασε πρό του άνωτέρω γηπέδου όπου το Μνημείον, έγουνιέτρε.

Δεξιά αυτής προχωρεί και γονυπετεί ώσαύτως ο άποστότης του Κυβερνητικού Έπιτροπού. Η σκηνή είναι από τας επιθελτικώτερας και Ιερωτέρας που άναφέρουν τα χρονικά των ελληνικών τελετών. Μετά των διαφωδρόμων πρό του Αγνώστου Στρατιώτου, του άφαντός ήρωος, γονυπετεί έπίσης η Έλληνική ψυχή ολόκληρος.

Ρίγη συγκινήσεως καταλαμβάνουν τα παρακολουθούσα την σκηνήν πλήθη, καθ' ήν στιγμήν ο πρώτος διαφωδρόμος, ο κομίζων την εύλογημένην δάφνην, το σύμβολον της Νίκης και της Δόξης, προχωρεί, άφινων γυναικείας τους όπολοιπους, προς το Μνημείον, Ισότητα επί τινα δευτερόλεπτα ακίνητος πρό του Μνημείου και καταθέτει κατόπιν τον κλάδον δάφνης, ενώ η λαμπρά μικτή χορωδία της Ε.Ο.Ν. ψάλλει τον Ύμνον προς τον Αγνώστου Στρατιώτην.

Ο διαφωδρόμος προχωρεί δύο βήματα, παραμένει ακίνητος, ενώ προχωρούν με σεβασμόν αλλά και σταθερόν βήμα οι κομίζοντες τους δαφνίνους στεφάνους Φαλαγγίται, καταθέτοντες ταυτοχρόνως τούτους και παρατασσόμενοι έτέρωθεν του Μνημείου. Η μουσική της Ε.Ο.Ν. άνακρούει τον Έθνικόν Ύμνον, η χορωδία ψάλλει τους άθανάτους στίχους προς την Έλευθερίαν, αι σημάδια χαιρετούν όποκλινόμενοι και η άτμόσφαιρα της τελετής έχει κορυφωθή εις συγκίνησιν, μεγαλοπρεπείαν και επιθελτικότητα.

Ποτέ, μά ποτέ ο Ύμνος προς την Έλευθερίαν δεν έψάλλει εις τοιαύτην Ιερών άτμόσφαιραν.

Η ψυχή της Έθνικης Νεολαίας της Ελλάδος ακριτά από υπεργραφείαν και άγασίαν. Τα βλέμματα όλων στρέφονται προς τον έξώστην των Παλατιών Ανακτόρων, προς τον πραγματοποιήσαντα το μεγάλο όνειρον Αρχηγόν, ο οποίος συγκινημένως παρακολουθεί την όπερόν σκηνήν και το λαμπρόν θέαμα που παρουσιάζει η πλατεία του Μνημείου.

Η σεμνή τελετή έληξε. Αι σημάδια άποχωρούν. Ακολουθούν τα Έπιτελεία της Κεντρικής Διοικήσεως και των Περιφερειακών Διοικήσεων και αι αντιπροσωπείαι των επαρχιών με τάξιν παραδειγματικήν, ιουλοντί δεν συνοδεύονται από μουσικήν. Το θέαμα των σημαιών που κατέρχονται εις κλίμακας της πλατείας του Συντάγματος είναι επιθελτικόν. Αλλά το πλήθος παραμένει ακίνητον και άσκεπές. Νομίζει κανείς ότι έξακολουθεί εύρισκόμενον υπό την έπήρειαν της τελετής, η οποία δεν έληξε ενείστι, αλλά έξακολουθεί τελούμενη εις την ψυχήν και την καρδίαν του λαού.

Όταν όλα τα τμήματα της Ε.Ο.Ν. έχουν πλέον άποσυρθη, προχωρεί προς το Μνημείον η Σχολή Θηλέων Νικόλας-Μεταξά. Προηγούνται σαλπικταί και σαλπικτριαι και άκολουθεί η σημάδια της Σχολής και αι μαθήτριαι, ένδεδυμένα με στολήν Άμαλίας. Καταθέτουν τον στεφάνον με βασιμασθήν τας εις και άποχωρούν.

Τότε όλον το πλήθος προχωρεί σύσσωμον προς την πλατείαν του Αγνώστου Στρατιώτου. Αποκαλύπτεται διά μία ακόμη φορά. Νομίζει κανείς ότι όλα αι χιλιάδες του λαού θα γονυπετήσουν.

Τόση ήτο η βαθεία, η βαθύτατη άπήνησις της εύγενης πρωτοβουλίας, της εύγεστατης εκδήλωσεως της Έθνικης Νεολαίας της Ελλάδος προς τους Ήρωας της Έλευθερίας.

Η ΣΤΕΨΙΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΙΑΝΤΩΝ

Η Ε.Ο.Ν., άποτίουσα φόρον τιμής τους Έθνικούς ήρωας του 21 και των τελευταίων πολέμων — διά της συμβολικής διαφωδρόμιας από Αγίας Λαύρας και το Μνημείον του Αγνώστου Στρατιώτου — δεν έλησιμόνησε και τους άλλους ήρωας και πρωταγωνιστας του αγώνος της Έλευθερίας και των έν συνεχείς αγώνων διά την δόξαν και το μεγαλείον της Πατρίδος. Τμήματα της των Περιφερειακών Διοικήσεων Γενικής Εποπτείας Πρωτεύουσας (Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι) του Πανεπιστημίου και των Άνωτάτων Σχολών και Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι των Περιφερειακών Διοικήσεων Πρωτεύουσας άπέτισαν τον έπιθεδλημένον φόρον τιμής προς τους μεγάλους αυτούς Έλληνας, οι αγώνες και αι θυσίαι των οποίων παραδειγματίζουν την γενεάν της 4ης Αυγούστου.

Ούτω κατέβησαν, εις σεμνάς τελετάς, εις τας οποίας προσήλθον με επί κεφαλής τας μουσικάς της Ε.Ο.Ν., δάφνινα στεφάνια εις τους άνδριάντας του Κολοκοτρώνη, του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε', του Ρήγα Φεραίου, του Κοραή, των Ηρώων του Εικοσιένα (εις το Πεδίον του Άρεως), του Στρατηλάτου Κωνσταντίνου και των Ιερολοχιτών.

ΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΠΑΛΛΑΣ»

Το άπόγευμα της παρελθούσης Κυριακής εις την αίθουσαν του Κινηματοθέατρου «Πάλλας» έγιναν αι έορταστικά συγκεντρώσεις της Ε.Ο.Ν. επί τη έπέτειώ της Έθνικης Παλιγγενεσίας. Μία διοργανώσεως από των Περιφερειακών Διοικήσεων, Άρρένων και Θηλέων Πρωτεύουσας με πρόγραμμα έορταστικόν και έτέρα κατά την οποίαν έξεφώνηθη ο πανηγυρικός επί τη έπέτειώ της Έθνικης Έορτής. Την έορταστικήν συγκέντρωσιν παρηκολούθησε και ο Έθνικός Κυβερνήτης, γυνόμενος δεκτός από τους Φαλαγγίτας και Φαλαγγίτισσας με ένθουσιώδεις εκδηλώσεις. Επί πολλήν ώραν η αίθουσα έδονετο από συνθήματα:

— Νά ζήση ο Αρχηγός και νάναι πάντα οδηγός.

— Ένα έχουμε Πατέρα κι' οδηγό, τον Αρχηγό.

Το πρόγραμμα, έκτελεσθέν με μεγάλην έπιτυχίαν, ήτο έξαεριστικόν και περιελάμβανε: Μικτήν χορωδίαν, ένα πατριωτικόν σκέτος, έκτελέσεις όρχήστρας και όμαδικήν άπαυγέλιαν. Η εκτέλεσις των διεκρίτων κάθε τόσο από τις ένθουσιώδεις εκδηλώσεις των παρισταμένων. Όταν έτελείων η εκτέλεσις προς το πρόγραμματος, ο Έθνικός Κυβερνήτης εις το φουαγιέ του Κινηματοθέατρου έδέχθη τας τριμελείς αντιπροσωπείας Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτισσών των Περιφερειακών Διοικήσεων. Ο Αρχηγός κατασυγκεντρωμένως συνώμιλησε με όλα τα παιδιά και έζήτησε με πολύ ενδιαφέρον πληροφορίας διά την δράσιν των Σχηματισμών των.

Ακολουθώς ο Έθνικός Κυβερνήτης άπεχώρησεν, άποθεούμενος υπό των Φαλαγγιτών, των Φαλαγγιτισσών και των χιλιάδων λαού, ο οποίος είχε συγκεντρωθή πρό του Κινηματοθέατρου.

Εν συνεχεία ο Κ.Ε.Ν. κ. Αλέξ. Π. Κανελλόπουλος, ο οποίος προσήλθεν εις την συγκέντρωσιν πυρέσμων, έλεπε δύο λόγια — που τα έκάλυψε θύελλα έπαιφμησών — και έδωσε τον λόγον εις τον συναγωνιστήν Διοικητήν κ. Κ. Καραμάνον.

Ο λόγος του κ. Κ. Καραμάνου διεκρίτετο συνεχώς από άπериγρπμτον ένθουσιασμό εκδηλώσεως ύπέρ της Ε.Ο.Ν. του Βασιλέως, της Α. Β. Υ. του Διαδόχου, της 4ης Αυγούστου και της Ε.Ο.Ν.

Μετά το τέλος της όμιλίας όρθιοι όλοι έτραγουδήσαν τον Ύμνον της Νεολαίας.

Την 8ην μ. μ. έγινε η λαμπροδωρία με επί κεφαλής μουσικάς της Ε.Ο.Ν. Εις αυτήν έλαβον μέρος 2.000 Φαλαγγίται, οι οποίοι παρήλασαν από την όδον Πανεπιστημίου και την όδον Σταδίου, εν μέσω ένθουσιωδών εκδηλώσεων του λαού.

Την λαμπροδωρίαν παρηκολούθησε και ο Κυβερνητικός Έπιτροπος της Ε.Ο.Ν. κ. Αλ. Κανελλόπουλος.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Η κίνησης της Ε.Ο.Ν. κατά τας εορτάς της Έθνικης μας Επετείου

ΤΟ ΓΕΥΜΑ

ΤΟΥ Κ.Ε.Ν. κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εις την αίθουσαν του «Αεξίμ» την 9ην και 30 μ. μ. της παρελθούσης Κυριακής παρέτέθη γεύμα προς τους αντιπροσώπους των Περιφερειακών Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. και τους βαθμοφόρους της Κεντρικής Διοικήσεως και των Σχηματισμών Πρωτεύουσας υπό του Κυβερνητικού Έπιτροπού της Ε.Ο.Ν. κ. Κανελλόπουλου. Τούτο παρετάθη μέχρι του μεσονυκτιου εν μέσω ένθουσιωδών εκδηλώσεων ύπέρ της Α. Μ. του Βασιλέως, της Α. Β. Υ. του Διαδόχου, του Έθνικού Κυβερνήτου, της 4ης Αυγούστου και της Ε.Ο.Ν. και με τραγούδια πατριωτικά και της Νεολαίας.

Κατά τας επιθελτικαί όμιλησιν δι' όλγων ο κ. Κανελλόπουλος και ήγειραν προτάσεις διάφοροι αντιπρόσωποι Περιφερειακών Διοικήσεων.

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

Οι νέοι και αι νεάνιδες της Πρωτεύουσας, Σκαπανείς και Σκαπανίσσαι, Φαλαγγίται και Φαλαγγίτισσαι της Έθνικης Οργάνωσης Νεολαίας εύρίσκονται από πρωίως εν συναγερμώ.

Αι μουσικάι των, άρτίως συγκροτημέναι, περιήλθον τας όδους της πόλεως παλαιόζουσαι το έθνηνόν και ένθουσιώδη έμβατήρια. Το άπόγευμα εις τας 4 και 30' είχαν την παρέλασίν των, επί τη έπέτειώ της Έθνικης Έορτής.

Της παρελάσεως μετείχον έπιλεκτα τμήματα Σκαπανέων, Σκαπανισσών, Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτισσών, καθώς και τμήματα Ειδικότητων Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτισσών.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΩΦΟΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Η λεωφόρος Αλεξάνδρας από πολύ ένωρίς έπλημυρηνσεν από χιλιάδας λαού. Από κόμην που συνέβρυσεν από τα πέρατα κάθε άθλητικής γωνιάς. Τα πεδρόβρια, τα παράθυρα, οι έξωσται των οικιών, είχαν κι' αυτά κατακλυθή από κόσμον. Πολλοί ακόμη είχαν άναρριχηθή στα δένδρα.

Ανέναντι από την όδον Σπυρίδωνος Τρικούπη είχε στήθι η έξέδρα, στολισμένη με τα έθνικά χρώματα και με τα σύμβολα της Έθνικης Οργάνωσης Νεολαίας. Εις την έξέδραν είχαν άρχισει από ένωρίς οι προσέλευσις πολλών εκ των έπισήμων. Τμήματα Φαλαγγιτών παρατεταγμένα έκάτερωθεν άπέδιδαν τιμές.

Εκ των πρώτων προσήλθον ο Νουάρχης Άττικοβοιωτίας, ο Δήμαρχος Αθηναίων, ο Διοικητής του Α. Σώματος Στρατού, ο Φρούραρχος και ο Υποφρούραρχος, ο Αρχηγός του Γενικού Έπιτελείου Στρατού, ο Αρχηγός του Ναυτικού Έπιτελείου, ο Αρχηγός της Αστυνομίας Πόλεων, ο Αρχηγός της Χωροφυλακής και άλλοι έπίσημοι. Εν συνεχεία προσήλθον ο Μακροβιώτης Αρχιεπίσκοπος, οι έν ενεργεία και άποστρατεία άντιστρατήγοι, ύποστράτηγοι, άντιναύαρχοι και όπωναύαρχοι και αι λοιπαί πολιτικά και στρατιωτικά άρχαι.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Μετά την προσέλευσιν των άνωτέρω άφίχθησαν τα περισσότερα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και όλλγον άργότερα ο Έθνικός Κυβερνήτης. Στην εμφάνισι του η ζωντανή λαϊκή θάλασσα συνεταιράχθη από ένθουσιασμόν.

Οι νέοι και αι νεάνιδες της Ε.Ο.Ν. στο πέραςμα του από τη λεωφόρο Αλεξάνδρας έξέπασαν σε ένθουσιώδεις εκδηλώσεις: «Ο Αρχηγός έρχεται. Ζήτω ο Αρχηγός. Ζήτω ο Πατέρα μας». Όταν άνέβαινε την έξέδρα, συνοδευόμενος από την κ. Μεταξά, άπεβώθη από τα πλήθη που συνωστίζοντο δεξιά κι' άριστερά και άπάντησι αυτής. Έκει έγινε δεκτός από τον Κ.Ε.Ν. κ. Α. Κανελλόπουλον και από τους άνωτάτους βαθμούχους της Ε.Ο.Ν.

Όταν αι εκδηλώσεις έκόπασαν, το θέαμα της λεωφόρου Αλεξάνδρας, με τις σημάδες, τα πλήθη και την ώραία παράταξι των Φαλαγγιτών φαινότανε άκόμη πιο πανηγυρικό.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Την 4ην μ. μ. ακριβώς σαλπίσματα και ζητωκραυγαί άνήγγειλαν την άφίξιν της Α. Μ. του Βασιλέως. Το αυτοκίνητό Του προχώρησε σιγά-σιγά προς την έξέδραν, ενώ τα πλήθη έξεποσαν σε ένθουσιώδεις εκδηλώσεις, σε ούρανομήκεις ζητωκραυγές. Με τον ίδιο ένθουσιωδών έγένοντο δεκτοί η Α. Β. Υ. ο Διαδόχος και η Α. Β. Υ. η Πριγκίπισσα Αικατερίνη.

Θύελλα ένθουσιασμού έξέσπασε την στιγμήν κατά την οποίαν ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως, ο Έθνικός Κυβερνήτης και Δημιουργός της 4ης Αυγούστου έσφίξε το χέρι της Α. Μ. του Βασιλέως και της Α. Β. Υ. του Διαδόχου. Ζητωκραυγές, χειροκροτήματα, άπερίγραπτες εκδηλώσεις ένθουσιασμού, που δεν σταμάτησαν παρά μόνον όταν η Α. Μ. ο Βασιλέας κατέβηκε θείαν και έδόθη το σύνθημα ένάρξεως της παρελάσεως. Μία Έλλάδα ένωμένη, υπερίφανη και ισχυρά, με τον Βασίλεα της και τον Έθνικόν της Κυβερνήτην ήταν έτοιμη εκεί τις στιγμές αυτές γιά να θαυμάση την Έλληνικήν νεότητα, να χειροκροτήσει το παράστημά της, το σφρίγδες της και την άκμή της. Ποσο ίερές στιγμές! Στιγμές άληθινότητες!

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

Την 4ην και 5' ακριβώς ήρχισεν η παρέλασις, ενώ αεροπλάνα όπεριπάντο της λεωφόρου Αλεξάνδρας. Άρχισε μέσα εις θύελλαν λαϊκού ένθουσιασμού, μέσα σ' άτέλειωτες ζητωκραυγές, σε χειροκροτήματα και έπαιφμηές.

Με τις ίδιες δε και ένθουσιωδέστερες εκδηλώσεις έσυνέχισεν και έληξε. Η Α. Μ. ο Βασιλέας και η Α. Ε. ο Έθνικός Κυβερνήτης, με τη γαρά ζωγραφιστή στα πρόσωπα τους, ανταπέδιδαν τον χαιρετισμό κάθε σημαιοφόρου, κάθε επί κεφαλής Τμήματος.

Υπό τους ήχους θριαμβευτικού έμβατηρίου παρήλασαν κατά σειράν αι μουσικάι της Έθνικης Οργάνωσης της Νεολαίας, οι σαλπικταί και οι τυμπανισταί και το έμβαλημα της Ε.Ο.Ν., φερόμενον από τον Φαλαγγάρχην Σπυρίδωνα Βαρθέρην με τιμητικήν φρουράν. Η Α. Μ. ο Βασιλέας και η Α. Β. Υ. ο Διαδόχος έχαιρέτησαν στρατιωτικώς. Η Α. Ε. ο Έθνικός Κυβερνήτης άπεκλόυφθη. Όλοι έβγαζαν τα καπέλα στο πέραςμα του ιερού έμβατήριου της νέας γενεάς.

Μετά το έμβαλημα ήκολούθηον οι σημάδες των Φαλαγγιτών της Ε.Ο.Ν. Πρώτα των Φαλαγγιτισσών και έπειτα των Σχηματισμών των Φαλαγγιτών. Κάθε σημαιοφόρος είχε και δύο παραστάτας ως τιμητικήν φρουράν. Πρό της Α. Μ. του Βασιλέως οι σημαιοφόροι έκλιναν την σημαίαν προς το έσαςος.

Τας σημάδες ήκολούθηον οι βαθμοφόροι του Έπιτελείου της Κεντρικής Διοικήσεως, με επί κεφαλής τον έχοντα το γενικόν πρόσταγμα Διοικήτην Σ. Καψάλην. Ο Κ.Ε.Ν. κ. Αλ. Κανελλόπουλος κατέβηκε θείαν εις την έξέδραν όπισθεν της Α. Μ. του Βασιλέως. Και ήρχισεν η κυρίως παρέλασις των Τμημάτων με τα τμήματα των Σκαπανισσών, άποτελούμενα από χαρούμενα, χαριτωμένα, όμορφα κοριτσάκια από όκτω έως δώδεκα έτών, που περνούσαν περήφανα. Η εμφάνισις των προκάλεσε άπериγρπτον ένθουσιασμόν.

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΦΕΚΙΑ

Άλλα τις εκδηλώσεις που ένώνρυσαν οι ακολουθούσες τας Σκαπανίσσας μικροί τυφεκοφόροι Σκαπανείς δεν έφθασε κανένα ίσως άλλο τμήμα. Αυτοί οι τόσο μικροί όσο και πολύ λεβέντες στρατιώται συνήρασαν τα πλήθη, καίτοι τα τουφέκια τους ήσαν ψεύτικα.

Αυτοί ήκολούθει Φαλαγγί της Δ.Α.Σ. Θηλέων με επί κεφαλής την σημαίαν της και την Διοικητρίαν της. Και αυτήν Φαλαγγες της Δ.Α.Σ. Άρρένων με επί κεφαλής κάθε μία την σημαίαν της. Η εμφάνισις της σπουδαύσεως Νεολαίας επί κεφαλής της Ε.Ο.Ν. έγένετο δεκτική με ένθουσιώδεις εκδηλώσεις.

Μετά τας Φαλαγγες της Δ.Α.Σ. παρήλασαν αι Φαλαγγίτισσαι της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας με επί κεφαλής την μουσικήν της. Κορίτσια μουσικά! Μία έκπληξις γιά τις χιλιάδες του λαού που παρηκολούθησαν την παρέλασιν, έκπληξις που είχαν ως συνέχειαν άφαντάτους εκδηλώσεις.

Μετά την μουσικήν παρήλασε το έπιτελείον της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας με επί κεφαλής την Διοικητρίαν της κ. Λουκίαν Μαντζούφα. Και ήκολούθησεν η παρέλασις των 10 Φαλαγγών της Περ. Διοικήσεως Θηλ. Πρωτεύουσας και δέκα χιλιάδων Φαλαγγιτισσών. Κάθε Φαλαγγος προηγείτο η σημαιοφόρος.

ΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Και έκλεισεν η παρέλασις των Φαλαγγιτισσών με τας Όμάδας Ειδικότητων, οι όποιες είχαν επί κεφαλής τον Λόγον Εκπαίδευσως. Αι Όμάδες Ειδικότητων παρήλασαν με την έξής σειράν:

α) η Όμάς Α' Βοηθειών, β) η Όμάς Αεραμύνης — τα μέλη της φορούσαν άντιασφυλιόγάνους μάσκες —, γ) η Όμάς Νοσοκομειακών με σασκιδία, δ) η Όμάς Γεωργικής Εκπαίδευσως με άζίνες και άλλα άγροτικά έργαλεία επ' ώμου και τέλος η Όμάς Σηματοδόσεως.

Η όλη παρέλασις των Φαλαγγιτισσών υπήρξε θεαματικωτάτη. Υπέροχος και ως σύνολον, πράγμα δυσκολώτατον όταν ληφθώ όπ' όθιν ότι έπρόκειτο περί όγκου 10 χιλιάδων Φαλαγγιτισσών.

ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Οι Φαλαγγίται παρήλασαν εν συνεχεία θριαμβευτικά πρό των έπισήμων και άναμέσα από τις χιλιάδες του λαού, που τους έπυεψήμουν ένθουσιωδώς. Επί κεφαλής των ο Περιφερειακός Διοικητής Άρρένων Πρωτεύουσας, ακολουθούμενος από το έπιτελείον του. Όλοι μαζί ήσαν 17 χιλιάδες. Δεκαεπτά Φαλαγγες, κάθε μία των οποίων είχαν επί κεφαλής την σημαίαν της.

Όταν παρήλασαν όλες οι Φαλαγγες ήρχισεν η παρέλασις των Ειδικότητων της Περιφερειακής Διοικήσεως Πρωτεύουσας.

Και πρώτ' απ' όλους οι τυφεκοφόροι Φαλαγγίται! Με όπλα άθληνά! Με μπαλάσκες! Σωστόι καλονοησμένοι στρατιώται. Η παρέλασις των υπήρξε θριαμβευτική, εν μέσω ένθουσιωδών εκδηλώσεων. Έπειτα οι Ναυτοφαλαγγίται, οι Φαλαγγίται δερματύνες (άνιχνευταί, άπολυμναταί, πυροσβεστάι, σωβρευταί έπανορθώσεων, τραυματιοφορείς, νοσοκόμοι) με όλα τα σύνεργα των και οι Φαλαγγίται οι ειδικευμένοι εις τας μέσα συνδέσμων (σηματοδόταί, όπισταί, τηλεφωνηταί, άσφυρμισταί και ποδηλάται) έπίσης με τα σύνεργα και τα μηχανήματα τους.

ΤΑ ΤΑΓΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι άνδρες των Ταγμάτων Έργασίας παρήλασαν μετά τα τμήματα Ειδικότητων με επί κεφαλής την μουσικήν των, τον Διοικητή των Ταγμάτων, τους αξιωματικούς του έπιτελείου του και την σημαίαν των Ταγμάτων.

Και αυτόν η παρέλασις η επίθελτική και κανονικωτάτη και άπείσπασε τας έπυεψημίας των χιλιάδων του λαού.

Και έκλεισεν η μεγαλειώδης τω όντι παρέλασις με τας Όμάδας άεροπορίας, με τους τολμηρούς Φαλαγγίτας της άνεμοπόρους, με τα άνεμοπλάνα που κατεσκευάσαν εις ειδικά έργαστήρια οι ίδιοι άνεμοπόροι με τα χείρα τους, με τους μοτοσυκλετιστάς Φαλαγγίτας και με τα ένθουσιώδη Σκαπανάκια επ' αυτοκινήτων.

ΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΣ

Αι έντυπώσεις των μυριάδων του άθηναϊκού λαού από την παρέλασιν της Ε.Ο.Ν. είναι άκρας Ικανοποιητικά. Όλοι όσοι την παρηκολούθησαν έξεδήλωσαν τον θαυμασμόν των και η χαρακτήρισαν αυτήν ως έναν άκόμη άθλον της Ε.Ο.Ν.

Η ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΙΑ

Την νύκτα της Έθν. Εορτής έφωταγωγήθησαν η πόλις των Αθηνών και τα πρόστασια και έγένετο επιθελτικωτάτη λαμπροδωρία υπό στρατιωτών διά των όδων Σταδίου και Πανεπιστημίου.

Κατά την διέλευσιν των εκ των γραφείων της Κεντρικής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. οι στρατιώται έστάθησαν εις το πρό του κτήριου τμήμα και έψαλαν τον Ύμνον της Νεολαίας.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Πρό ημερών εν τη Σχολή των Ευελπίδων ο καθηγητής και συνεργάτης χρ. σ. της Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Φραγκιδάκης έδωκεν ενώπιον των κ.κ. αξιωματικών και μαθητών περιπούσαντων διάλεξιν με θέμα «Η Ε.Ο.Ν. ως ψυχικόν παιδαγωγικόν του Στρατώνος» περιέγραψε με παραστατικότητα ζωηρά την ψυχικήν και σωματικήν προπαρασκευήν που δίδει η Ε.Ο.Ν. εις τα παιδιά, τα όποια θα εκπαιδευή ο Στρατών, εις τόν όποιον θα εισέρχεται πλέον προς εκπαιδεύσιν νεολαία έξερχομένη εκ της Ε.Ο.Ν. γαλουχημένη θρησκευτικώς, διαπαισμένη ήθικώς, διαπαιδαγωγημένη ήθικώς, σφυρηλατημένη πειθαρχικώς και βαπτισμένη εις τα Έλληνικά ιδεώδη. Οί κ. κ. αξιωματικοί συγκεκινημένοι ηύχαρίστησαν θερμώς και συνεχάρησαν ένθουσιωδώς τόν όμιλητήν.

Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Η ύποβολή κατά τό συγκληθησόμενον Β' Συνέδριον τών Περιφ. Διοικήτων συζητηθησομένων θεμάτων παρατείνεται μέχρι της 15ης Μαρτίου έ. έτους.

Αί εισηγήσεις τών Έπιτελικών Γραφείων, Διευθύνσεων και Ύπηρεσιών δέον να ύποβληθώσι μέχρι της 15ης Απριλίου, αί δέ Έκθέσεις πεπραγμένων από τοϋ Ίανουαρίου τοϋ 1939) Δ' μέχρι σήμερα όμοϋ μετά τών στατιστικών δελτίων έννημερώσεως, μέχρι 15ης Μαΐου έ. έ.

Ο Κυβερνητικός Έπίτροπος κ. δ.

Ο Έπιτελάρχης Γεώργιος Θεοχαρόπουλος Λοχ. Πεζικού

Η ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Διά διαταγής τοϋ Κ.Ε.Ν. κ. Άλεξ. Κανελλοπούλου δρίζεται τό άπόγευμα της Πέμπτης ως ήμέρα άργίας τών γραφείων της Κεντρικής Διοικήσεως. Τό αυτό άπόγευμα της Πέμπτης όρίζεται και ως ήμέρα καθ' ήν ο Κ.Ε.Ν. δέχεται άκροάσεις.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Η Ένωσις ζωεπόρων Άθηνών προσέφερεν ύπερ τοϋ πανηγυρικού έορτασμοϋ της 25ης Μαρτίου 150 άμνούς, όπως διατεθώσιν ύπό της Ε.Ο.Ν. διά τας εκ τών έπαρχιών άντιπροσωπείας, αίτινες ως γνωστόν ήσαν φιλοξενούμεναι της Κεντρικής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Έλλάδος.

ΣΠΑΡΤΗ. — Εις την Περιφερειακήν Διοίκησιν Θηλέων λειτουργούν με άξιοσημείωτα αποτελέσματα αι έξής σχολαί ειδικότητων: Μαγειρικής, Ζαχαροπλαστικής, Γεωργίας, Οικοκυρικής κλπ.

Αίαν προσεχώς θα γίνυνται έγκαίνια της Σχολής Κοπτικής και Ραπτικής εις την όποιαν ύπολογίζεται ότι θα φοιτήσουν πλέον τών 1.500 μελών της Ε.Ο.Ν. έξ όλοκληρου της Λακωνίας.

Η φοίτησις εις την Σχολήν ταύτην θα είναι έντελώς δωρεάν.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ (Πιτάς). — Ο λόχος Ε.Ο.Ν. Άρρένων Πιτών Κορινθίας έκαλλιέργησε διά σκαλιστικού σίτου τόν πρό της έκκλησίας τοϋ χωρίου χώρον, καθώς και άρκητην έκτασιν παρά τό νεκροταφείον.

Τό καθορισθέν πρόγραμμα άσκήσεων, διαλέξεων κλπ. έκτελείται κανονικώτατα και με έξαιρετικόν ένθουσιασμόν και προθυμίαν εκ μέρους τών μελών τού σχηματισμοϋ.

ΜΕΓΑΣ ΒΑΛΤΟΣ. — Η Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μεγάλου Βάλτου της Περιφ. Διοικήσεως Άργολοκορινθίας έδωσε την τελευταίαν Κυριακήν τών Άποκρεω χορόν ύπερ τών σκοπών της Ε.Ο.Ν. Εις τόν χορόν έλαθον μέρος και αι

Φαλαγγίτισσαι Μεγάλου Βάλτου χορεύουσαι.

έξωσχολικά Φαλαγγίτισσαι τοϋ σχηματισμοϋ Μεγάλου Βάλτου και ή πλειονότης τών κατοίκων με επί κεφαλής τόν πρόεδρον της κοινότητος. Τόν χορόν ώργάνωσεν ή δημοδιδασκάλισσα λοχίτης Σταματίνα Καλοσάμη.

ΠΥΡΓΟΣ. — Υπό της Περιφερειακής Διοικήσεως Άρρένων Ήλειας έφυτεύθησαν κατά την τρέχουσαν περίοδον 4.350 δενδρύλλια και έκαλλιεργήθησαν 95 στρέμματα, τα όποια έσπάρησαν διά σίτου, κριθής, βρώμης κλπ.

Έπίσης ύπό της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων έφυτεύθησαν την ίδιαν περίοδον 1.000 διάφορα δενδρύλλια και 200 καλλωπιστικά τοιαύτα. Όσαύτως έκαλλιεργήθησαν 2 1/2 στρέμματα, εις τα όποια έφυτεύθησαν γεώμηλα και σίτος.

ΛΑΜΙΑ. — Έξαιρετική ύπηρεσίαν ή κίνησις εις όλα τα τμήματα της IV Περιφερειακής Διοικήσεως σχετίζεται με την γενικήν εκπαιδεύσιν. Έγένετο συγκέντρωσις τών βαθμοφόρων τών παρακολουθούτων τό Σχολείον Βαθμοφόρων της έδρας της IV Περιφερειακής Διοικήσεως, καθ' ήν ώμλησεν ο συνεργάτης Ιατρός κ. Παπαχρήστου περί πρώτων βοηθειών.

Εις τήν Ύποδιοίκησιν Λοκρίδος έδόθησαν αι έξής όμιλαι:

1) Περί σηματοδοσίας ύπό τοϋ κ. Μωραΐτου, 2) Περί καθαρότητος ύπό τοϋ Ιατροϋ της Ε.Ο.Ν. Θωμάκη και 3) Περί σκοποβολής ύπό τοϋ Φαλαγγάρχου Κουκουτάδη Λουκά.

Εις την έδραν της αυτής Ύποδιοικήσεως έδόθη χοροεπιδείξις εκ μέρους της Ε.Ο.Ν. ύπερ

της Βασιλικής Άεροπορίας στεφθεΐσα ύπό πλήρους έπιτυχίας.

Οί Σκαπανείς τοϋ 1ου λόχου Δομοκοϋ έφύτευσαν έκτασιν 3 στρεμμάτων με σπέρματα έρυός. Εις τόν 4ον λόχον Όμβριακής έδωρήθησαν τά έξής είδη: Μία σάλλιγξ, έν τύμπανον, δύο άκόντια, δύο δίσκοι, 6 ζεύγη ποδοσφαιρικών ύποδημάτων αξίας 4.000 ύπό τοϋ Συνεταιρισμοϋ Άποκαταστάσεως Άκτιμών διά τό πρόεδρον κ. Καρυώτη.

Έπίσης έδωρήθησαν εις τόν αυτόν λόχον ένα τραπέζι, γραφείον με μικράν βιβλιοθήκην, 11 φανέλλαι ποδοσφαίρου και τρείς ποδόσφαιρα αξίας 2.500 δραχμών. Τό ποσόν τοϋτα συνέλεγει έξ έράνων μεταξύ τών κατοίκων Όμβριακής ύπό τοϋ συμβούλου Καρυώτου Σεραφεΐμ.

Ο γενικός άντιπρόσωπος γραφομηχανών μηχανικός κ. Παπασπύρου Σπ. προσέφερεν εις την Ύποδιοίκησιν Παρνασσίδος ένα πολύγραφον αξίας 7.000 δραχμών.

Παρουσία τοϋ Άνατληρωτοϋ τοϋ κ. Γενικού Έπόπτη έγένετο ή 5η συγκέντρωσις τών αξιωματικών της έδρας της IV Περιφερειακής Διοικήσεως τών φοιτώντων εις τό Σχολείον Βαθμοφόρων.

Όμιλήσεν ο τετράρχης Σταμάτιος Πανέτοος τοϋ Γ Γραφείου της Περιφερειακής Διοικήσεως περί τών κανονισμών της Ε.Ο.Ν.

Έν συνεχείā ο Α' Έπιτελής της Περιφερειακής Διοικήσεως άνέπτυξε τά περί διαθρόνωσης τών Ύπηρεσιών της Περιφερειακής Διοικήσεως.

Μετά ταύτα ο Άνατληρών τόν Γενικόν Έπόπτην Γενικός Γραμματέας της Νομαρχίας κ. Θεοχάρης όμιλησε περί της αξίας τών σκοπών της Ε.Ο.Ν. ως και περί της συμβολής τών αξιωματικών εις την έπιτυχίαν τοϋ σκοποϋ.

Η Περιφερειακή Διοίκησις Θηλέων Φθιατιδικός παρέδωκεν ως δευτέραν όδον εις τό 42ον Σύνταγμα Εύζώνων τά κάτωθι μάλλινα είδη, τά όποια κατασκευάσθησαν διά τοϋ Άκρίτα μας ύπό Φαλαγγίτισσας 1) 50 φανέλλες, 2) 10 περιλαίμια και 3) 6 ζεύγη κάλτσες.

ΧΑΝΙΑ. — Όλόκληρος ή δύναμις Θηλέων έλαβε μέρος εις την δοθείσαν έν τώ κινηματοθέατρο «Πανθέα» κινηματογραφικήν παράστασιν ύπό τοϋ Ύπουργείου Τύπου και Τουρισμοϋ.

Παρακολούθησε μετ' ένθουσιασμοϋ τας παραλλομένας ταινίας και έξέσπασεν εις ζωηράς ζητωκραυγάς και παρατεταμένα χειροκροτήματα ύπερ τοϋ Άρχηγοϋ.

Τό πρώτον δεκαήμερον λήξαντος μηνός έλαθε χώραν συγκέντρωσις όλων τών ανώτερων βαθμοφόρων, τών διευθυντριών Γραφείων και τών Έπιτελών τών, καθ' ήν εξητάσθησαν διάφορα ζητήματα και έλήφθησαν από κοινού αποφάσεις.

Τήν συνήθη ήμέραν της Ε.Ο.Ν. αι Σκαπανίσσαι της 24ης Φάλαγγος προσέφερον ύλικά προς παρασκευήν γλυκισμάτων διά τά μαθητικά συσσίτια της πόλεως μας.

Παρασκευάσθησαν άρκετά γλυκίσματα ύπό τών βαθμοφόρων της αυτής Φάλαγγος και προσεφέρθησαν άφθονα εις όλα τα συσσιτώμενα παιδιά τών σχολείων με ψυχαγωγικόν τρόπον.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Μερλίμν της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης άποστέλλεται συνεργείον μηχανών ΒΕΣΤΑ εις τά διάφορα χωρία διά την εκμάθησιν τών τμημάτων Ε.Ο.Ν. Πρό μηνός αι μηχαναί έστάλησαν εις τό Τάγμα Ρουστίκων. Αί Φαλαγγίτισσαι της 1ης ομάδος τοϋ 5ου λόχου ένθουσιασμένη από τά άποτελέσματα τού μαθητικού και από τό ενδιαφέρον τό όποιον ή Περιφερειακή δεικνύει διά την δσον τό δυνατόν καλύτεραν μόρφωσιν αυτών έστειλαν ευχαριστήριον έπιστολήν εις την Διοικήτριαν, την όποian δημοσιεύομεν ως έχει:

Άγαπητή μας κ. Περιφ. Διοικήτρια,

Μετά τό τέλος τών μαθημάτων της Σχολής τοϋ Συνεργείου ΒΕΣΤΑ άισθανόμεθα την ανάγκην να σας ευχαριστήσομεν ίδιαιτέρως διά την καλωσύνην που ειχατε να μας τας στείλετε στο χωριό μας. Έμάθαμε όλες πολλά και χρήσιμα πράγματα για τόν προορισμό μας και εύχαριστούμε θερμά και είμεθα όλόψυχα άφω-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσις Περιφερειακών Διοικήσεων

σιωμένες σε σας και θα μένομε πιστές στά παραγγέλματα τοϋ Άρχηγοϋ μας.

Τήν 11ην Μαρτίου άπέθανε και εκηδεύθη έν μέσω βαθύτατοϋ πένθους ή 35έτις συνεργάτις Ε.Ο.Ν. συναγωνίστρια Νίτσα Μαζαράκη, σύζυγος τοϋ Περιφερειακοϋ Διοικητοϋ Ρεθύμνης Γεωργίου Μαζαράκη.

Η Περιφ. Πολυξένη Παπαθανασίου, σάν πραγματική όδελφή της πρώως άποθανούσας και με βαθείαν συναίσθησιν τοϋ καθηκόντος της, περιεποίητο αυτήν μέχρι τών τελευταίων της στιγμών.

Δύο λόχοι, εις άρρένων και εις Θηλέων άπέδωσαν τιμās εις την νεκράν. Τήν κηδείαν παρακολούθησαν ο Νομάρχης κ. Άθαν. Παπαθανασίου, ή Περιφερειακή, άπαντες οι αξιωματικοί άρρένων και Θηλέων ως και πλήθος κόσμου.

Επί της οροϋ κατέθεσαν στέφανα ή τετράρχης Σταματάκη εκ μέρους της Περιφερειακής Διοικήσεως Θηλέων, άποχαρητήσασα διά προσφώνήσεως τών νεκράν. Έπίσης ο Ύποδιοικητής Σαριδάκης εκ ύνόματος της Περιφερειακής Άρρένων, ή τετράρχης Ριτάστος εκ ύνόματος τών 255 και 256 Φαλαγγών, ο Διοικητής της 255 εκ μέρους της φάλαγγος. Τό φέρον μετέφερον ναυτοφαλαγγίται, δύο δε λοχίται Θηλέων και δύο διαδάρχαι εκράτουν τας ταινίας τοϋ φερέτρου. Τήν νεκράν προσεφώνησεν ο καθηγητής κ. Δραγανάκης.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Εις την αίθουσαν «Παρθένων» έδόθη με όλους έξαιρετικόν έπιτυχίαν ο έτήσιος χορός της Έθνικής Όργανώσεως Νεολαίας Ιωαννίνων. Η αίθουσα, διακοσμημένη με εικόνες της Α. Μ. τοϋ Βασιλέως, τοϋ Άρχηγοϋ, με σημαία, σύμβολα της Ε.Ο.Ν. και της 4ης Αυγούστου, νεφάνισε φαντασμαγορικόν θεαμα και έκίνησε τόν ένθουσιασμόν και τόν θαυμασμόν τών άσφαικτών πληρωσάντων την αίθουσαν.

Ο χορός, τόν όποιον έτίμησαν διά της παρουσίας τών 6 Γενικών Διοικήτων Ήπειρου και Γενικών Έπόπτων Νεολαίας κ. Φίλοσοφούπουλος, ο κ. Δήμαρχος, τό Προξενικόν σώμα, οι άνωτεροι αξιωματικοί, οι διευθυνταί και προϊστάμενοι ύπηρεσιών, οι διευθυνταί Τραπεζών, τά μέλη της Ε.Ο.Ν. Άρρένων και Θηλέων και ή καλύτερα μερίς της κοινωνίας Ιωαννίνων, παρέστη μέχρι τών πρωϊνών ώρών με άδιάπτωτον κέφι και ένθουσιασμόν.

Κατόπιν τούτου ή Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ιωαννίνων, ένθουσιασμένη άπ' την όλόκληρη συμμετοχή της εκλεκτής κοινωνίας τών Ιωαννίνων στέλνει τίς πιο θερμές της ευχαριστίες προς όλους όσους είτε ήθικα είτε υλικά ύπεστήριξαν και ύποστηρίχουν τούς σκοπούς της Ε.Ο.Ν. και τίς διαβεβαίωσις ότι αυτή άκριδώς ή ύποστήριξις μέν γιγαντώνει τίς προσπάθειες για την πλήρη έπίτευξιν τών σκοπών της Ε.Ο.Ν.

Εις τας 10 Μαρτίου τμήμα της Νεολαίας Θηλέων μετά τών αξιωματoύχων του παρεύρεθη εις την τελετήν της όρκωμοσίας τών νεοσυλλέκτων και παρήλασε μετ' αυτών πρό τών επισήμων, καταχειροκροτηθέν.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Η 186η Φάλαγγ Μυτιλήνης μετέβη την προπαρατεθούσαν Τετάρτην εις την περιφέρειαν «Τσαμακία» τοϋ Δήμου Μυτιλήνης και εκάθαρσε τό εκεί εδρισκόμενον δάσος από τίς κάμψεις.

Τήν ίδιαν ήμέραν ή Ύποδιοίκησις Άρρένων Πλωμαρίου εξέδρα: εν εις Άγιον Ίσίδωρον και έσκόλισε τόν σπαρέντα διά σίτου ύπό της Ε.Ο.Ν. άγρόν.

Έπίσης ο 3ος λόχος Σκαπανέων της Ύποδιοικήσεως Πλωμαρίου εξέδραμεν εις την περιφέρειαν Πλάτανος.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Αί 186η και 187η Φάλαγγες Μυτιλήνης, εφαρμόζουσαι τό πρόγραμμα εκπαιδεύσεως της Περιφερειακής Διοικήσεως Λέ-

σθου, καθόρισαν διαλέξεις και άσκήσεις της προπαρατεθούσης Τετάρτης ως έξής:

Όρα 9—10. Άσκήσεις πυκνής τάξεως.

Όρα 10—11. Όμιλία ύπό τοϋ γεωπόνου κ. Λελάκη με θέμα «Ένικά περί Γεωπονίας».

Όρα 11—11.45. Όμιλία ύπό τοϋ γυμνασιάρχου κ. Δελή με θέμα: «Η δημιουργία της Έθνικής αλληλεγγύης, παραδείγματα εκ της Ιστορίας». Καί αι δύο όμιλίες άπέσπασαν ζωηρότατα χειροκροτήματα και ένθουσιώδεις ζητωκραυγας ύπερ της Ε.Ο.Ν.

Τήν 3ην μ. μ. έγένετο ή εκπαιδεύσις εις την βολήν ύπό τριών ύπαξιωματικών τοϋ 22ου Συντάγματος, όρισθέντων ύπό τού διοικητοϋ τοϋ αυτού Συντος εϋθως ως εξητήθησαν ύπό της Ε.Ο.Ν.

ΙΚΑΡΙΑ. — Οί Φαλαγγίται και αι Φαλαγγίτισσαι τοϋ Γυμνασίου έφύτευσαν εις τόν πρό τού Διοικητηρίου χώρον και τούς ύπερκειμένους αυτός λόφους περί τάς χιλιάς εύκαλιπτούς, κυπαρίσσους και πεύκα. Πρό της δενδροφυτεύσεως ο γυμνασιάρχης και τοπικός έπίτοπης της Ε.Ο.Ν. Ίκαρίας όμιλησε περί της χρησιμοτήτος τών δασών και της δενδροκαλλιέργειας. Τήν 2αν Μαρτίου ώργανώθη χοροεπιδείξις εις την μεγάλην αίθουσαν τοϋ γυμνασιακοϋ μεγάρου ύπερ της Ε.Ο.Ν. Ίκαρίας. Εις την χοροεπιδείξι παρέστη ή εκλεκτοτέρα μερίς της πόλεως μας.

ΣΑΜΟΣ. — Τό προπαρατεθόν Σάββατον, έπέτειον της υπό τοϋ ελληνικού στόλου και στρατού καταλήψεως της Σάμου, τελεσθή, πρωτοβουλία της Περιφερειακής Διοικήσεως, έπίσημος δοξολογία εις τόν μητροπολιτικόν ναόν Άγίου Νικολάου, όστις έπληρώθη άσφαικτικός ύπό Φαλαγγιτών, Φαλαγγίτισσών και πλήθους κόσμου.

Εις την δοξολογίαν παρέστη έπίσης και ο κ. Νομάρχης ως Γενικός Έπίτοπης. Τόν πανηγυρικόν της ήμέρας εξέφώνησεν ο εισαγγελεύς κ. Ρακόπουλος.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ (Κεφαλληνίας). — Ο Περιφερειακός Διοικητής έπεθεώρησε την παρελθούσαν Κυριακήν άσπασαν την δύναμιν της Φάλαγγος Άργοςτολίου, ήτις είχε συγκεντρωθή εις την πλατείαν Ένώσεως.

Τό έσπέρας της ίδιας ήμέρας έδόθη χοροεπιδείξις εις την αίθουσαν τού Δημοτικού Κατασκευοϋ ύπερ της Ε.Ο.Ν. ύπό την προστασίαν τοϋ κ. Νομάρχου.

Ο Περιφερειακός Διοικητής έπεσκέφη και έπεθεώρησε τούς Σχηματισμούς της Ύποδιοικήσεως Πάλλης, άποκομίσας άριστάς έντυπώσεις εις της συντελούμενης εργασίας.

ΣΠΕΤΣΑΙ. — Εις τας πολυτελείς αίθουσας τοϋ ξενοδοχείου «Προεδρείον» έδόθη χοροεπιδείξις ύπό τών Σχηματισμών Ε.Ο.Ν. Σπετσών. Η χοροεπιδείξις ήρχισε βάσει καταρτισθέντος προγράμματος την 10ην έσπερινήν με τόν ύμνον της Ε.Ο.Ν., τό πέρας τοϋ όποιου εκάλυψαν παρατεταμένα χειροκροτήματα και ζητωκραυγαί ύπερ τοϋ Άρχηγοϋ κ. Ιωάν. Μεταξά και της Ε.Ο.Ν. Τόν χορόν ήγουσαν ο Διοικητής της Φά-

Ο Σχηματισμός Ε.Ο.Ν. Παπαδιανικών

λαγγος Άρρένων κ. Δ. Μαριόλης, ο Διευθυντής της Άναργ. Σχολής κ. Ζούρης, Διευθυντής Έκπαίδευσως Σχηματισμών Σπετσών, ο Είρηνοδίκης Σπετσών κ. Δροσόπουλος, ο Διοικητής της Ύποδιοικήσεως Χοροεπιδείξεως κ. Δημητράπουλος, ο τετράρχης κ. Ζερβούλης, ο δασνόμοϋς Σπετσών κ. Παπαγεωργάκης μετά τών λοιπών δημοσίων υπαλλήλων και έπιλέκτων μελών της κοινωνίας της νήσου.

Εις την χοροεπιδείξι παρέστησαν ο Δήμαρχος κ. Λαγάνης, τό Δημοτικόν Συμβούλιον, αι άρχαί της νήσου, οι καθηγηταί της Άναργ. Σχολής, ο έφοπλιστής κ. Τζανετάτος μετά της θυγατρός του, ή κ. Ντάβαρη και πλήθος κόσμου έξ όλων τών κοινωνικών τάξεων της νήσου. Τό δεύτερον μέρος τοϋ χοροϋ ήρχισε με τόν ύμνον της 4ης Αυγούστου, τό τρίτον δε με τό Βασιλικόν θούριον και έν μέσω άφαντάστων έκδηλώσεων πάντων.

Τήν 1 1/2 πρωϊνήν έγένετο ή κλήρωσις τοϋ λαχείου με κέρδη 15 διάφορα ώραία άντικείμενα.

Η επικρατήσασα τάξις ύποδειγματική καθ' όλα έπρόκλινε ένμενέστατα σχολία πάντων ύπερ της Ε.Ο.Ν., ή όποια μέν έχάρισε διά βραδύα πραγματικά άξέλαστη εις ένθουσιασμόν και εύθυμίαν. Άπαντα τά μέλη της Ε.Ο.Ν. μας έπικριτοίθησαν τούς πάντας με άκραν προθυμίαν, λεπιτότητα και εύγένειαν.

Ο χορός διήρκεσε μέχρι τών πρωϊνών ώρών με πρωτοφανή εύθυμίαν και έλξηξ με τόν ύμνον της Ε.Ο.Ν. και τόν Έθνικόν.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ. — Συγκληντική είναι ή προθυμία μετά της όποιας τά πλέον εύπορα εκ τών μελών της κοινωνίας έσπευσαν να ένιχυόσυν τό ύψιστης Έθνικής και κοινωνικής σημασίας έργον της λειτουργίας τών συσσιτίων τών άπόρων Φαλαγγιτών.

Ότω ή κ. Άδέλλα Γ. Κουτσονίκα προσέφερε δραχ. 1000, τό συμμετόχον λαχανοπαραγωγών Κομνηνής δραχ. 600, ο κ. Γεώργιος Οικονομίδης δραχ. 300 και ο κ. Ζήσης Άποστολίδης δραχ. 100.

Προς τούς εύγενείς και φιλαλληλους δωρητάς ο Ύπουργος Γενικός Διοικητής Θράκης κ. Καλαντζής απήθυσεν θερμάς ευχαριστηριούς έπιστολάς.

Αί προσφοραί και άλλων συμπολιτών συνεχίζονται.

ΛΑΡΙΣΑ. — Κατά τό παρελθόν 15) ήμέροιν ή Περιφερειακή Διοίκησις Θηλέων ειργάσθη έντατικά.

Η Περιφερειακή Διοικήτρια μετέβη εις Βόλον προς παρακολούθησιν της εκεί συντελουμένης εργασίας και της ένασχολήσεως τών μελών κατά την ήμέραν της Τετάρτης.

Επισκεφθεΐσα τούς λόχους τών Σκαπανισσών παρακολούθησε τας άσκήσεις και τά παιχνίδια τους. Κάθε όμάς Σκαπανισσών έφίλοτιμήθηκε να έπιδείξη τίς καλύτερες άσκήσεις και τό καλύτερο παιχνίδι της με μίαν τάξιν και πειθαρχίαν άξιοθαύμαστον. Έπίσης ώραιότατα ήσαν τά τραγούδια διά τόν Άρχηγόν και την Ε.Ο.Ν., ποϋ συνέθεσαν μόνες τούς οι Σκαπανίσσες γεμάτες ένθουσιασμό και αγάπη για την όργάνωσιν και τόν Δημιουργό της. Η Περιφερειακή Διοικήτρια έμεινε άπολύτως Ικανοποιημένη από την εργασίαν τών μονάδων, τσών τών Φαλαγγιτισσών όσον και τών Σκαπανισσών της Ύποδιοικήσεως Βόλου.

Έχουν συγκροτηθή δύο όμάδες χοροδίας, αι όποια προσδούν έξαιρετικά. Ίκανός αριθμός μελών παρακολούθησε την διάλεξιν καθηγητοϋ Φιλολογίας με θέμα: «Η θέσις τοϋ παιδιού στην Κοινωνία άλλοτε και τώρα».

70 Φαλαγγίτισσες της Ύποδιοικήσεως Φαρσάλων εξέδραμον εις Βόλον.

832

